

081

๓๔.

.ภาพประกอบเกลา ๆ วรรณกรรม.

หนังสือ ว่างเด็ก ๒๕๕๖

วันเด็ก ๒๕๖๖

คณะกรรมการจัดงานฉลองวันเด็กแห่งชาติประจำปี ๒๕๖๖

หน้าปก:—

เมื่อวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๖๕ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จฯ พร้อมด้วยสมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ เสด็จโดยเฮลิคอปเตอร์พระที่นั่ง ไปทรงเยี่ยมราษฎรชาวเขาหมู่บ้านป่าแป๋ อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ค่านำ

ในโอกาสวันเด็กแห่งชาติ ประจำปี ๒๕๑๖ ซึ่งตรงกับวันเสาร์ ที่ ๑๓ มกราคม ๒๕๑๖ นี้ คณะกรรมการจัดงานฉลองวันเด็กแห่งชาติ ได้มีมติให้จัดพิมพ์หนังสือวันเด็กขึ้นเผยแพร่เช่นเดียวกับปีก่อนๆ และได้แต่งตั้งคณะกรรมการจัดพิมพ์หนังสือวันเด็ก ๒๕๑๖ ขึ้น ประกอบด้วย

๑. คุณหญิงอัมพร มีสุข	ที่ปรึกษา
๒. นายศรีวิทย์ มุตตารักษ์	ที่ปรึกษา
๓. นางฐะปะนีย์ นาครทรรพ	ประธานกรรมการ
๔. นางแม่นมาส ขวลิต	รองประธานกรรมการ
๕. คุณหญิงศรีนาถ สุริยะ	กรรมการ
๖. นางสกลวย โรจนสโรช	กรรมการ
๗. นายแปลก สนธิรักษ์	กรรมการ
๘. นายจำลอง วุฒิจันทร์	กรรมการ
๙. นางเรืองอุไร กุศลาสัย	กรรมการ
๑๐. นางเกหลง พานิช	กรรมการ
๑๑. นางชอุ่ม แยมงาม	กรรมการ
๑๒. นางสาวบุญเจือ องคประดิษฐ์	กรรมการ
๑๓. นางรัชนี ศรีไพรวรรณ	กรรมการ
๑๔. นางสุนัน อมรวิวัฒน์	กรรมการ
๑๕. นายพนัส สุวรรณบุญย์	กรรมการ
๑๖. นายประสงค์ พวงดอกไม้	กรรมการ
๑๗. นายสมาน ชาดิยานนท์	กรรมการ
๑๘. นายสิริ เทศประสิทธิ์	กรรมการและเลขานุการ
๑๙. นางประสพสุข นวลวิวัฒน์	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

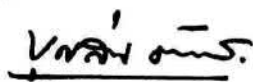
การจัดพิมพ์หนังสือวันเด็กขึ้นเผยแพร่เป็นประจำนั้น เป็นกิจกรรมที่สำคัญยิ่งอย่างหนึ่ง ในการจัดงานฉลองวันเด็กแห่งชาติ เพราะนอกจากจะเป็นการเผยแพร่วิทยูความรู้ ให้ความบันเทิงแก่เด็กแล้ว ยังได้นำผลกำไรจากการจำหน่ายหนังสือนี้ไปใช้จ่ายในกิจการวันเด็ก โดยจัดเป็นทุนการศึกษาแก่นักเรียนที่เรียนดีแต่ขาดทุน และสร้างถาวรวัตถุเพื่อเป็นประโยชน์แก่เด็กทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาคอีกด้วย

ในการจัดพิมพ์หนังสือวันเด็ก ๒๕๑๖ นี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ พระราชทานพระบรมราโชวาท พระนิพนธ์สมเด็จพระเจ้าลูกเธอทั้งสองพระองค์ และภาพพระราชกรณียกิจ อันเป็นมงคลยิ่ง ทั่งนั้นับเป็นพระมหากรุณาธิคุณล้นเกล้า ฯ หาที่สุดมิได้

คณะกรรมการจัดงานฉลองวันเด็กแห่งชาติสำนักในพระเมตตาคุณของสมเด็จพระสังฆราชที่ได้ทรงพระกรุณาประทานพระคติธรรม และขอขอบพระคุณวพบว หัวหน้าคณะปฏิวัติ ที่ได้กรุณาให้คำขวัญนำลงพิมพ์ในหนังสือวันเด็ก ๒๕๑๖

คณะกรรมการจัดพิมพ์หนังสือวันเด็ก ๒๕๑๖ ได้จัดหนังสือขึ้นสำหรับผู้อ่านหลายระดับ ทั่งนักเรียนประถมศึกษา มัธยมศึกษา และผู้อ่านใจการอ่านทั่วไป จึงได้รวบรวมเรื่องหลายประเภทลงตีพิมพ์ ได้แก่นิทาน เรื่องสั้น สารคดี ความรู้เกี่ยวกับภาษาไทย ความรู้ทางคณิตศาสตร์ คำประพันธ์ประกอบภาพและเพลง

คณะกรรมการจัดงานฉลองวันเด็กแห่งชาติ ประจำปี ๒๕๑๖ หวังเป็นอย่างยิ่งว่า หนังสือเล่มนี้จะอำนวยประโยชน์ให้แก่ผู้อ่านตามสมควร และขอขอบคุณคณะกรรมการจัดพิมพ์หนังสือวันเด็ก ๒๕๑๖ ผู้เขียนเรื่องที่ตีพิมพ์ในหนังสือเล่มนี้ และทุกท่านที่มีส่วนช่วยเหลือในการจัดพิมพ์หนังสือนี้ โดยทั่วกัน และขอถือโอกาสนี้ส่งความรักและปรารถนาดีมายังเด็กไทยทุกคน.

(นายบุญถิ่น อัตถากร)

ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

ประธานคณะกรรมการจัดงานฉลองวันเด็กแห่งชาติประจำปี ๒๕๑๖

สารบัญ

หน้า

๑. พระบรมราโชวาทในพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหา-
ภูมิพลอดุลยเดช
๒. พระคติธรรม สมเด็จพระสังฆราช
๓. ภาพพระราชทาน
๔. วัดที่ข้าพเจ้าชอบ พระนิพนธ์ในสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ
เจ้าฟ้าสิรินธรเทพรัตนสุตา
๕. ตำรวจและทหารไทย พระนิพนธ์ในสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ
เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์
๖. คำขวัญฯ ๗๗๗ หัวหน้าคณะปฏิวัติ
๗. สมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอเจ้าฟ้าวชิราลงกรณ
หม่อมหลวงมนรัตน์ บุนนาค

๘. นิทาน

อาจารย์ทิศาปาโมกข์	แปลก	สนธิรักษ์	๑
ลูกพระพาย	เรื่องอุไร	กุศลาลัย	๗

๙. เรื่องสั้น

โอโหสิ	ผกาวิ	อุตตโมทย์	๑๕
บันทึกของอยู่	รัชนี้	ศรีไพรวรรณ	๒๒
เลือกคู่	ช่อม	บุญจพรรค์	๒๕
ก้อยกับกลอย	สุมน	อมรวิวัฒน์	๓๔
สิ่งนั้นคืออะไร	พูนศรี	ถ่มรงค์สัตว์	๔๖

		หน้า
๑๐. มาฝากออกเสียงกันดีใหม่	ฐะปะนีย์ นาครทรรพ	๖๑
๑๑. หน้าที่ของเด็กไทย	ฐะปะนีย์ นาครทรรพ	๖๓
๑๒. คำประพันธ์ประกอบภาพ		
ธรรม - ราชา	{ เกหลง พานิช (ประพันธ์) พนัส สุวรรณะบุญย์ (เขียนภาพ)	๖๕
๑๓. สารคดี		
พระบรมรูปในปราสาทพระเทพบิดร ศรีนาถ สุริยะ		๗๓
ความสำคัญของตารางหมากรุก สลวย โรจนโสโรช		๗๘
คอมพิวเตอร์ สมาน ชาติยานนท์		๘๑
๑๔. เพลง	ประสพสุข นวลวิวัฒน์ รวบรวม	๘๘
นางสิงห์	จรุณ จรุณี	
รักกันไว้เถิด	มค	

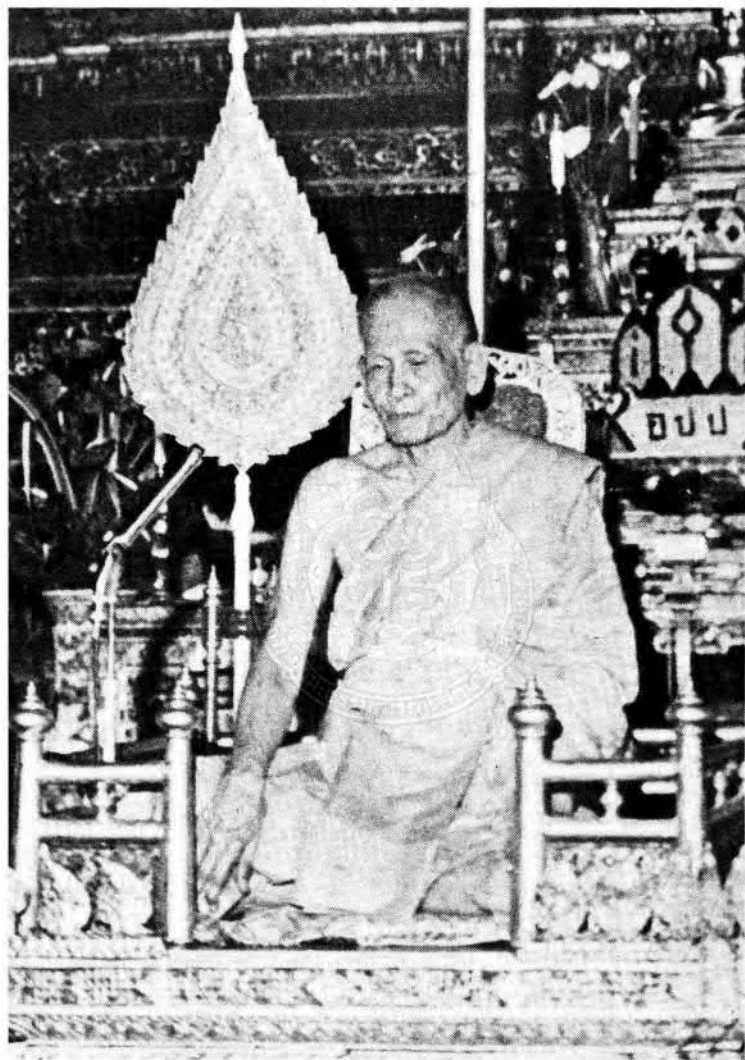

วัยเด็กเป็นเวลาสำคัญที่สุดที่จะชวนชวน
หาความรู้ความดี ผักหักคักกายใจให้มีวินัยและมี
ความสุจริต สำหรับนำพาชีวิตให้ก้าวไปสู่ความสุข
ความเจริญและความสำเร็จตามที่พอใจปรารถนา

พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

วันที่ ๑๖ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๑๕

สมเด็จพระสังฆราช

สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ

พระคติธรรม

สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก

ประทานเป็นมิ่งมงคลในวันเด็กปี ๒๕๑๖

คนมี ๒ ประเภท คือ คนดี กับ คนชั่ว คนดีก็ได้รับคำยกย่อง สรรเสริญ เป็นผู้มีความสุข ส่วนคนชั่ว ย่อมได้รับคำติเตียนนินทา เป็นผู้มีทุกข์

คนทุกคนต้องการเป็นคนดี มีความสุข มีชื่อเสียงเกียรติยศ ผู้ที่จะเป็นคนดีก็ต้องทำแต่ความดี ความดีเป็นเครื่องประดับคนให้เป็นคนดีและความดีนั้นต้องเริ่มทำมาแต่เด็ก ๆ

พ่อแม่ต้องการลูกให้เป็นคนดีจึงสั่งสอนอบรมลูกตั้งแต่เล็กๆ ให้รู้จักใช้คำพูดที่ดี ทำกริยาดีต่อคนทั่วไป เมื่อโตขึ้นลูก ๆ ก็ต้องหาความดีเพิ่มให้แก่ตัวเองให้มากๆ จึงจะเป็นคนดี ความดีที่ควรเพิ่มอยู่เป็นประจำ คือ

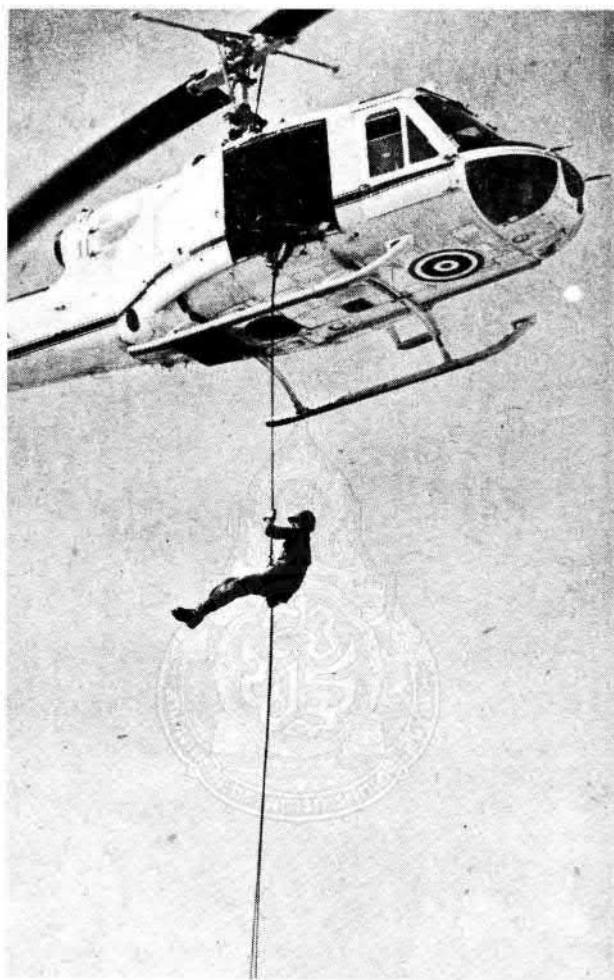
๑. ขยันศึกษาเล่าเรียน และทำงาน
๒. กตัญญูต่พ่อแม่ ครูอาจารย์ ผู้มีคุณ
๓. เคารพอ่อนน้อมต่อผู้ใหญ่
๔. รู้จักประหยัดในการใช้จ่าย
๕. เป็นผู้มีน้ำใจเผื่อแผ่ต้องการให้ผู้อื่นมีความสุขเช่นเดียวกับเรา

เด็ก ๆ ที่พยายามเพิ่มความดีเช่นน้อยอยู่เสมอ ๆ ย่อมเป็นคนดีตั้งแต่เด็ก คือเป็นเด็กดีโตขึ้นเป็นผู้ใหญ่ก็เป็นคนใหญ่ที่ดี เหมือนเด็ก ๆ ที่เก็บเงินสะสมไว้วันละเล็กละน้อย ต่อไปก็เป็นเศรษฐี

สมเด็จพระสังฆราช

วัดพระเชตุพน วิมลมังคลาราม

๒๗ กันยายน ๒๕๑๕

สมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอ เจ้าฟ้าวิชราลงกรณ เสด็จ
 ค่ายมฤคทายวัน ทอดพระเนตรการแสดงสาธิตการไต่ตัว
 ลงจากเฮลิคอปเตอร์ ในโอกาสขึ้นทรงฝึกการไต่พระองค์
 ลงจากเฮลิคอปเตอร์ด้วย เมื่อวันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๑๔
 (ภาพพระราชทาน)

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงกลัดปีกกระโดตร่ม
 กิตติมศักดิ์พระราชทานสมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอ เจ้าฟ้า
 วชิราลงกรณ ณ ห้องประชุมค่ายนเรศวร เมื่อวันที่ ๑๘
 พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๑๔

(ภาพพระราชทาน)

เรื่อง พ่อค้าขายเจ้าพ่อ

พระวิฆเนศวร....

สมเด็จพระเจ้าสุริยวงศาธรรมิกราชแห่งนครศรีธรรมราช

ทันทีที่ก้าวเข้าไปในสถานที่แห่งนั้น ข้าพเจ้าก็มีจิตอันอิ่มเอิบ
ปลานปล้มเมื่อได้เห็นหลังคามุงด้วยกระเบื้องของโบสถ์วิหารเป็นประกาย
ระยิบระยับ เมื่อต้องแสงอาทิตย์ในเวลากลางวัน ทำให้ประจักษ์แก่ผู้ที่ได้
พบเห็นว่า นี่แหละคืออารามในพระบวรพุทธศาสนา อันเป็นสัญลักษณ์
แห่งศิลปวัฒนธรรมของชาติ ยิ่งพิศให้ลึกซึ้งตั้งแต่ซอฟ้าประดับด้วยกระแจะ
หุงແຕ່เด่นรับกับท้องฟ้า หน้ำนันสลักเสลาดัดด้วยปูนปั้นรูปพลวกลายกนกเกี้ยว
แลดูละเอียดด้วยฝีมือประณีตวิจิตรบรรจง ทั้งทางหงส์ใบระกาปราณี นาค
ปักนาคสะดุ้งก็ล้วนแล้วแต่ตระการตางดงามเหมาะเจาะไปหมด ทอดทัศนา
ไปทั่วบริเวณจะแลเห็นวิหารใหญ่น้อยหอสวดมนต์ หอไตร ศาลา หอ
ระฆังการเปรียญ ศาลารายก็อยู่อย่างเป็นระเบียบในบริเวณ พระเจดีย์
องค์ใหญ่สี่ทองอร่าม แลตระหง่านเห็นได้แต่ไกล สิ่งเหล่านี้จะยังศรัทธา
ปสาทะแก่พุทธศาสนิกชนทั่วหน้า ยิ่งคุณูปการต่อรอบด้าน ข้าพเจ้ายัง
รู้สึกราวกับว่าอยู่ในเทวโลกอันมีแต่ความบันเทิงสุข รุกขชาติอันร่มรื่น
มีกิ่งก้านสาขาแผ่ไปทั่วบริเวณเป็นที่พึ่งของเหล่าวิหค ผู้ประสงค์ความวิเวก
อาจจะเข้าพักอาศัยในฉาษาแห่งพฤกษนั้น

ในยามค่ำ เมื่อแสงพระวิจฺจนจะสลับบอกลงสายัณห์สมัย
ท้องฟ้าเป็นสีแดงเรื่อ ๆ เหล่าปักษาชาติต่างก็โผผกุ่มง่อนน้ำกลับรัง ข้าพเจ้า
นั่งอยู่ในพระวิหารอันเป็นที่ประดิษฐานพระพุทธรูปใหญ่น้อย มองดูแล้ว
ทำให้รู้สึกว่ องค์พระปฏิมาทรงแย้มพระพักตร์แสดงถึงพระเมตตาคุณ
พระกรุณาคุณ พระวิสุทธิคุณ แห่งองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า
ลมหพิฑโปโพธิ์ทองที่หลังคาโบสถ์วิหาร เป็นสรรพสำเนียงเสนาะโสต
ดุจเทพดนตรี ระคนกับเสียงสวดมนต์เย็นแวม ๆ มา ผู้ที่ได้พบได้เห็น
ไดยินเช่นนั้น ย่อมซาบซึ้งในรสพระธรรม สัจธรรมนี้เป็นเครื่องนำมาซึ่ง
ความสุขอันแท้จริงเป็นสมบัติสูงสุดที่มนุษย์พึงได้รับ

ข้าพเจ้ากราบลง กล่าวคำสรรเสริญพระรัตนตรัย

นตฺถิ เม สรณํ อญฺญํ	พุทฺธ เม สรณํ วรํ
เอเตน สจฺจวชฺเชน	โหตุ เต ชยมงฺกलํ
นตฺถิ เม สรณํ อญฺญํ	ธมฺโม เม สรณํ วรํ
เอเตน สจฺจวชฺเชน	โหตุ เต ชยมงฺกลํ
นตฺถิ เม สรณํ อญฺญํ	สงฺโฆ เม สรณํ วรํ
เอเตน สจฺจวชฺเชน	โหตุ เต ชยมงฺกลํ

ที่พึ่งอื่นของข้าพเจ้าไม่มี พระพุทธรเจ้าเป็นที่พึ่งอันประเสริฐของ
ข้าพเจ้า ด้วยการกล่าวคำสัจนี้ ขอชัยมงคลจงมีแก่ท่านเทอดู

ที่พึ่งอื่นของข้าพเจ้าไม่มี พระธรรมเป็นที่พึ่งของข้าพเจ้า ด้วย
การกล่าวคำสัจนี้ ขอชัยมงคลจงมีแก่ท่านเทอญ

ที่พึ่งอื่นของข้าพเจ้าไม่มี พระสงฆ์เป็นที่พึ่งอันประเสริฐของข้าพเจ้า
ด้วยการกล่าวคำสัจนี้ ขอชัยมงคลจงมีแก่ท่านเทอญ

สถานที่แห่งนี้แหละ เป็นบ่อเกิดของศิลปวิทยาการนานัปการ อัน
บรรพชนได้สะสมไว้แต่อดีตกาล เป็นสถานที่สำหรับผู้ประสงค์ความวิเวก
เป็นสวรรค์ของผู้ใคร่ในธรรม

เมื่อข้าพเจ้าเดินออกจากพระวิหาร ท้องฟ้าเวลานั้นเปรียบได้กับ
ผ้าม่านหยีดำผืนใหญ่ ประดับด้วยเพชรรัตนรูจีอันมีค่าสูงสุด โบสถ์
ระเบียงวิหาร ที่ได้เห็นอย่างกระจ่างเมื่อสักครู่นี้ กลับกลายเป็นเพียงเงาดำ
สลัวๆ เสียงจักจั่นเรไรร่าร้อง ระคนกับเสียงใบโพธิ์ทอง ดังอยู่เป็นระยะๆ

มองดูเงาขององค์พระเจดีย์พลางฟังเสียงดนตรีแห่งรัตติกาล ทำ
ให้โสตแว่วเสียงสวทมนต์เมื่อครุ่นนึกอีกครั้งหนึ่ง.

สิรินธร

วันที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๑๕

ตำรวจและทหารไทย

พระนิพนธ์....

สมเด็จพระเจ้าลูกเธอเจ้าฟ้ากรมวิไลลักษณ์..

ทั้งตำรวจ	ทหารไทย	ร่วมใจสมัคร
หทัยภักดี	ต่อสู้	ศัตรูแสน
บุกเบิกไป	ไพรพนา	กันดารแดน
เพื่อป้องกัน	ซึ่งแคว้น	แผ่นดินไทย
ทุกคณะ	ทุกสีเรา	เหล่าทหาร
สามัคคี	ป้องกันบ้าน	เมืองไว้ได้
ร่วมต่อสู้	ตัสกร	ของชาติไว้
ป้องกันภัย	ที่คุกคาม	สยามเอย

จุฬารักษ์

តាំច័យ
 ។យយ។ វិវឌ្ឍន៍កម្ពុជា

តើកងទ័ពស្រីក្រវាត់ តើកងទ័ពស្រីក្រវាត់
 កងទ័ព ស. កងទ័ព

สมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอ เจ้าฟ้าวชิราลงกรณ...

ม.ล.มณีรัตน์ ขุนนาค..

สมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอ เจ้าฟ้าวชิราลงกรณ ทรงเป็น
พระราชโอรสพระองค์เดียวในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ขณะนี้ทรงมีพระชนมายุครบ ๒๐ พรรษา
แล้ว ทรงบรรลุนิติภาวะตามกฎหมาย จะทรงดำรงพระยศเป็นสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช สยามมกุฎราชกุมารในกาลต่อไป

ตั้งแต่ทรงพระเยาว์มา สมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอฯ โปรดความมีระเบียบ วินัย และความสะอาดเรียบร้อย ไม่ทรงนิยมการฝ่าฝืนหรือละเมิดกฎข้อบังคับ ทรงแสดงความสนพระทัยในกิจการของกองทัพไทย พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระราชดำริว่า การศึกษาวิชาทหารในประเทศออสเตรเลียมีหลักสูตรกว้างขวางและการฝึกอบรมเข้มงวด จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้อยู่โท สมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอฯ เสด็จจากประเทศอังกฤษที่กำลังทรงศึกษาในโรงเรียนพับลิสทูล เข้าศึกษาใน

โรงเรียนเตรียมทหารที่นครราชสีมา ประเทศออสเตรเลีย ผลการศึกษา
ปรากฏว่า พระองค์ทรงมีความเพียร และความอดทนอย่างยิ่ง ทรงปฏิบัติ
ได้ดีขึ้นเป็นลำดับ โดยเฉพาะในด้านวิชาทหาร ทรงผ่านการทดสอบ และ
การฝึกในขั้นต้นเป็นระยะเวลา ๕ อาทิตย์ ซึ่งถือว่าเป็นระยะที่หนักที่สุดใน
ชีวิตของนักเรียนนายร้อย ซึ่งพากันเรียกว่า “สัปดาห์นรก” จนได้เข้า
ประจำเหล่านักเรียนนายร้อยที่วิทยาลัยการทหารคันทอรูน

ในเวลาที่โรงเรียนปิดภาคการศึกษา สมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอฯ
เสด็จกลับมาประเทศไทย ได้ทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจแทนพระองค์
สมเด็จพระชนก สมเด็จพระชนนี และตามเสด็จพระราชดำเนินไปในงาน
ต่าง ๆ ตลอดจนทรงเยี่ยมราษฎรตามจังหวัดและที่ห่างไกล สมเด็จพระเจ้า-
ลูกยาเธอฯ ทรงสนพระทัย ทำความรู้จักคุ้นเคยกับข้าราชการและประชาชน
ทรงทราบถึงความต้องการและสถานการณ์ที่แท้จริงของประเทศ อีกทั้ง
ทรงฝึกฝนพระทัยในพระพุทธศาสนา กิจการด้านกฎหมาย และ
สัมพันธ์ไมตรีกับต่างประเทศ

สมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอ เจ้าฟ้าวชิราลงกรณกองเคารพรัก เกิดทูน
ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระบรมราชินีนาถ ไม่เฉพาะ
เพียงในฐานะสมเด็จพระราชโอรสเท่านั้น หากทรงปฏิบัติพระองค์เหมือน
เป็นเพียงประชาชนคนหนึ่ง ทั้งในภาพที่เสด็จลงจากเครื่องบินและทรง

กราบถวายบังคมสมเด็จพระชนกชนนีบนลานบิน เมื่อทรงโดยเสด็จไปเยี่ยม
ชาวเขาในภาคเหนือ สมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอฯ ทรงคุกพระขมัสสงฆ์ของ
ถวายด้วยพระกิริยาละมุนละม่อม จนมีผู้ทูลล่อจูงรับส่งกับผู้นั้นว่า

“พ่อแม่ของเรา ถ้าไม่เคารพเองแล้ว จะให้ใครเขาเคารพ ”

ไม่ทรงทำพระองค์เสมอพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เมื่อทรงทำ
อะไรถวายได้ เช่น ถือของตามเสด็จก็ตีพระทัยแล้ว กับบุคคลทั่วไป ไม่
ทรงเย้ยค่าแทนพระนามสมเด็จพระชนกเป็นอย่างอื่น นอกจาก “พระบาท
สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว” บางคราวคนไม่รู้จัก นี้กว่าสมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอฯ
เป็นเพียงทหารธรรมดาผู้หนึ่ง เคยกราบทูลสมเด็จพระชนนีเสมอว่า ความ
สุขอันสูงสุดของพระองค์ก็คือการทำให้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและ
สมเด็จพระบรมราชินีนาถทรงภาคภูมิใจพระทัย

ตั้งแต่ทรงเข้าศึกษาในโรงเรียนเตรียมทหาร สมเด็จพระเจ้า-
ลูกยาเธอฯ โปรดทำงานส่วนพระองค์เองเสมอ เป็นต้นว่า ทรงชักரிต
ฉลองพระองค์ ทำความสะอาดรถยนต์เอง ล้างถ้วยชาม แม้จนกระทั่ง
เสด็จกลับมาเมืองไทย ก็ไม่โปรดให้มหาดเล็กจัดกระเป๋าทูลถวาย โปรดทรง
ทำเอง การเสวยก็ง่ายทุกอย่าง ไม่ทรงจุฬิณีพิณข้างเสวยเหมือนเมื่อทรง
พระเยาว์ เป็นเรื่องที่น่าแปลกใจ สมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอฯ เสด็จออกไป
ศึกษาในต่างประเทศตั้งแต่พระชนมายุ ๑๓ พรรษา ทรงยึดมั่นในขนบ

ธรรมเนียมประเพณีของไทย โปรดฟังแผ่นเสียงหรือเทปเพลงไทย ทรงร้องเพลงไทยและหัดขับเสภา ที่เห็นอย่างเด่นชัด คือ ทรงหันเข้าหาภานิพนธ์ไทย ได้ทรงนิพนธ์ถวายสมเด็จพระชนนีถึงปรากฏ ๒ กราวแล้วในหน้าหนังสือพิมพ์ ซึ่งบรรยายเหตุการณ์และความรู้สึกได้อย่างละเอียดละออ โดยเฉพาะบทนิพนธ์ที่ส่งมาถวายในวันที่ ๑๒ สิงหาคม สมเด็จพระชนนีทรงทักถามไปว่า พระราชโอรสทรงเช่นนี้ เพราะกลอนพาไปใช้หรือไม่ สมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอ ฯ กราบทูลตอบมาว่า พระองค์ทรงเขียนมาจากพระทัยจริง

สมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอ เจ้าฟ้าวิชราลงกรณ จะเสด็จกลับเมืองไทยเมื่อวิทยาลัยการทหารที่คันทรุณปีตภาคเรียนกลางเดือนธันวาคม และในโอกาสนี้พระองค์ก็จะได้ทรงปฏิบัติพระกรณียกิจเพื่อประเทศชาติและประชาชนดังที่เคยทรงปฏิบัติมาก่อนแล้ว.

เอพรินทิศาฟโมต์

... แปลก สบธีร์รักษ์...

สำนักศึกษาที่ใหญ่โตในสมัยก่อนพุทธกาล ก็คือสำนักอาจารย์
ทิตาปาโมกข์เมืองตักกศิลา มีผู้ส่งลูกหลานไปศึกษาในสำนักนี้มากมาย
นักศึกษามีอยู่ ๒ ประเภท ประเภทหนึ่ง จ่ายทรัพย์เป็นค่าเล่าเรียนแก่
อาจารย์ ได้เรียนทั้งกลางวันกลางคืน อีกประเภทหนึ่งเรียกว่า ธัมมัน-
เตวสิก ไม่เสียค่าเล่าเรียน เวลากลางวันต้องทำงานให้อาจารย์ ได้เรียน
วิชาเฉพาะเวลากลางคืนเท่านั้น กษัตริย์ในสมัยนั้น นิยมส่งพระโอรส
ไปศึกษาในเมืองตักกศิลาทุก ๆ ที่ในพระนครของตนก็มีอาจารย์ตั้ง
สำนักศึกษาอยู่ ทั้งนี้ด้วยเหตุผล ๓ ประการคือ

๑. เป็นการกำจัดขัตติยมานะของพระราชกุมาร
๒. ฝึกให้มีความอดทน
๓. เรียนรู้ประเพณีของชนทั่วไป

พระเจ้าพาราณสีก็ส่งพระราชกุมารไปศึกษากับอาจารย์ทิตาปา-
โมกข์เมืองตักกศิลา ประเภทเสียค่าเล่าเรียน พระราชกุมารเป็นศิษย์ที่
อาจารย์โปรดปรานมากเพราะเรียนเก่ง

วันหนึ่ง พระราชกุมารตามอาจารย์ไปอาบน้ำที่ท่าน้ำ เห็นงาที่
เขาล้างเปลือกออกมีสีขาวตากอยู่กลางแดด หญิงแก่เจ้าของงานนั่งเฝ้าอยู่
พระราชกุมารอยากเสวยงา ก็หยิบมาเสวยกำมือหนึ่ง หญิงแก่เห็นก็ไม่ว่า
อะไร เพราะเพียงกำมือเดียว วันรุ่งขึ้นพระราชกุมารตามอาจารย์ไปอาบน้ำ
อีก หยิบงามาเสวยอีกกำมือหนึ่ง หญิงแก่เห็นก็ไม่ว่าอะไรอีก แต่นึกใน
ใจว่างาหมดไป ๒ กำมือแล้ว วันนี้กำมือหนึ่ง วันนี้อีกกำมือหนึ่ง รุ่งขึ้น
พระราชกุมารไปกับอาจารย์อีก ไปหยิบงาเสวยอีกกำมือหนึ่ง คราวนี้
หญิงแก่ทนไม่ไหวร้องให้เข้าไปหาอาจารย์ พูกว่า “ท่านเจ้าขา ท่านให้
ศิษย์ของท่านคนนั้นมากชิงของของดิฉันหรือเจ้าคะ”

อาจารย์ตกใจหันกลับมาถามว่า “ยายพูกว่าอะไรนะ”

หญิงแก่บอกว่า “ท่านเจ้าขา ศิษย์ของท่านคนนี้ได้หยิบเอง
ของดิฉันไป ๓ วันแล้ว เมื่อวันขึ้นเอาไปกำมือหนึ่งดิฉันก็ไม่ว่าอะไร
นึกเสียว่านิดหน่อย เมื่อวานเอาไปอีกกำมือหนึ่ง ดิฉันก็ไม่ว่าอะไร นึกว่า
คงไม่เอาอีก มาวันนี้หยิบเอาไปอีกกำมือหนึ่ง ถ้าขึ้นเอาไปวันละกำมือ
ดิฉันมีหมดเนื้อประต้าวหรือเจ้าคะ”

อาจารย์ทศปาโมกษ์ขอโทษหญิงแก่แล้วพูกว่า “เอาเถิดยาย
อย่าร้องให้ไปเลย ฉันจะให้ค่างาของยายที่ศิษย์ฉันเอาไป”

หญิงแก่ตอบว่า “ท่านเจ้าขา ดิฉันไม่ต้องการค่างาตก แต่ขอให้
ท่านได้สั่งสอนศิษย์ของท่านอย่าได้ทำอย่างนี้อีกต่อไปท่านแหละเจ้าคะ”

อาจารย์จึงพูดตักสินว่า “เอาละฉันจะลงโทษศิษย์ของฉัน ให้
ยายคอยดู” แล้วอาจารย์ก็เรียกมานพศิษย์มาสองคน บอกให้จับพระหัตถ์
ของพระราชกุมารไว้คนละข้าง เมื่อนหลังพระราชกุมารด้วยซีกไม้ไผ่ ๓ ท่อน
แล้วก็สอนไม่ให้ทำเช่นนั้นอีกต่อไป

พระราชกุมารเมื่อถูกอาจารย์เขียนก็โกรธมากจนพระเนตรแดง
ก่ำ ซึ่งพระเนตรมองอาจารย์ตั้งแต่เท้าจนถึงปลายผม อาจารย์ก็สาป-
โมกซ์ก็รู้ว่าพระราชกุมารโกรธ

ครั้นพระราชกุมารเรียนศิลปวิทยาสำเร็จแล้วนึกถึงโทษที่อาจารย์
ทำแก่ตนขึ้นมา ก็เดือดแค้น ผูกพญาบาทนิกแต่ในใจว่า ต้องฆ่าอาจารย์
ผู้ให้จึงได้ ครั้นถึงเวลาจะอำลากลับก็เข้าไปกราบอาจารย์ ทำเป็นว่ามี
ความเคารพรักอาจารย์เหลือเกิน ตรัสกับอาจารย์ว่า “ข้าแต่ท่านอาจารย์
ถ้ากระผมได้เป็นพระราชาครองเมืองพาราณสีเมื่อไร กระผมจะส่งข่าวมา
ให้อาจารย์ทราบแล้วเชิญอาจารย์ไปหากระผม” ตรัสแล้วก็ลาอาจารย์ไป
ครั้นไปถึงพระนครพาราณสี ก็เข้าเฝ้าพระชนกชนนี แสดงศิลปศาสตร์
ที่เรียนมาถวาย พระเจ้าพาราณสีทรงโสมนัสเป็นอย่างยิ่ง ตรัสขึ้นว่า

“เรามีชีวิตอยู่จนได้เห็นโอรสของเราเรียนศิลปศาสตร์สำเร็จกลับ
มา เราจะมอบราชสมบัติให้แก่โอรส ขณะที่เรายังมีชีวิตอยู่นี้แหละ”
ตรัสแล้วก็ทรงอภิเษกพระราชกุมารให้ครองราชสมบัติ

เมื่อพระราชกุมารได้ครองราชสมบัติเป็นพระเจ้าแผ่นดินแล้ว
ทรงรำลึกถึงโทษที่อาจารย์ทศปาโมกซ์เคยทำแก่พระองค์มา ก็ทรงพิโรธ

้วยความพยายาม รับสั่งให้ราชบุรุษนำพระราชสาสน์ไปถึงอาจารย์ ให้
อาจารย์มาเฝ้าตามที่เคยพูดไว้

อาจารย์ศาศปาโมกข์ได้รับพระราชสาสน์ก็คิดว่า “พระราชอาคัน
ยังทรงเยาว์วัยอยู่ เรายังไม่สามารถจะทำอะไรให้พระองค์ทรงรับผิดชอบได้”
คิดดังนั้นแล้วจึงยังไม่ไปเฝ้า จนกระทั่งพระราชามีพระชนม์ล่วงเข้ามัชฌิม
วัย ความพยายามที่มีต่ออาจารย์ศาศปาโมกข์ก็ยังไม่หมดไป จึงมีพระราช-
สาสน์ไปถึงอาจารย์อีก คราวนี้ท่านอาจารย์ศาศปาโมกข์ตกลงใจว่าถึงเวลา
อันสมควรแล้วที่จะไปเฝ้าพระราชาเพื่อเตือนให้พระองค์รู้สึกผิดชอบได้แล้ว
จึงเดินทางจากเมืองคักกิลาไปเมืองพาราณสี ครั้นถึงเมืองพาราณสี จึง
ไปยืนอยู่ที่ประตูพระราชวัง แจ้งให้มหาดเล็กเข้าไปกราบทูล ให้ทรงทราบ

พระราชาพาราณสีทรงยินดีที่โอกาสจะได้แก้แค้นมาถึงแล้ว
รับสั่งให้อาจารย์เข้าเฝ้าได้ พอทอดพระเนตรเห็นอาจารย์เข้ามาเฝ้าก็ทรง
พิโรธเป็นกำลังจนพระเนตรทั้งสองแดงกำ มีพระคำรัสแก่พวกมหาดเล็ก
ที่เฝ้าอยู่ด้วยนั้นว่า “แปลที่อาจารย์คนนี้เขียนเราเมื่อครั้งกระโน้น ยังเจ็บอยู่
จนกระทั่งทุกวันนี้ บัดนี้อาจารย์คนนี้ได้ปากหนำนำเอาความตายมาด้วย
แล้ว โธ่เอ๋ยอาจารย์ ช่างไม่รู้เสียเลยว่ามาหาที่ตายแท้ๆ หรือท่านอาจารย์
จะหมดอาลัยในชีวิตของท่านแล้วกระมังจึงได้มา”

อาจารย์ศาศปาโมกข์ได้ยินพระราชคำรัสเกรี้ยวกราดที่ตรัสแก่พวก
มหาดเล็กดังนั้นจึงกล่าวขณล่อย ๆ ว่า

“อาจารย์โคคอยห้ามปรามข่มขู่ศิษย์ที่ประพฤติตนเป็นคนเลวทราม
 ค้ายการลงโทษเขียนดีเป็นต้น การห้ามปราม ข่มขู่ เขียนดีของอาจารย์
 นั้นเป็นการสั่งสอนมิได้เป็นการก่อกรรมก่อเวรอะไร ผู้ฉลาดย่อมรู้ความ
 ข้อนั้น”

เมื่ออาจารย์ทศปาโมกข์กล่าวขึ้นดังนั้น จบแล้วก็กราบทูล
 พระราชาว่า “ข้าแต่พระราชา ธรรมดาอิสสรชน เมื่อเห็นคนกำลังทำความ
 ผิด ก็ต้องคอยห้ามปรามตักเตือนหรือลงโทษเพื่อสั่งสอน การที่บิดามารดา
 ครูบาอาจารย์ เขียนดีบุตรและศิษย์ที่ทำผิด ถือว่าเป็นการสั่งสอนเพื่อให้
 เป็นคนดี เป็นอนุศาสน์เป็นโอวาท มิได้เป็นกรรมเป็นเวร ขอพระองค์
 ทรงเข้าพระทัยดังที่ข้าพระพุทธเจ้ากราบทูลนี้ พระองค์ไม่ควรก่อกรรม
 ทำเวร ได้โปรดทรงพิจารณาคุณเกิด หากข้าพระองค์ไม่ทรมานฝึกสอน
 พระองค์อย่างนั้นแล้วพระองค์ก็จะหยิบฉวยเอาของคนอื่น ๆ ไป โดยไม่
 หยุดยั้ง ซึ่งเป็นการทำตนให้อยู่ในข่ายของโจรกรรม หนัก ๆ ข้าพระองค์ก็
 จะทำเยี่ยงอย่างโจร คือ ตัดช่อง ย่องเบา ปล้น ฆ่าเจ้าทรัพย์ จนขึ้นชื่อ
 ว่าเป็นโจรมีความผิดต่อกฎหมายบ้านเมือง เขาก็จะจับพระองค์ถวายพระ-
 มหากษัตริย์ พระมหากษัตริย์ก็จะลงพระราชอาญาตามควรแก่โทษานุโทษ
 เมื่อเป็นดังนี้ โฉนพระองค์จะได้ครองราชสมบัติเล่า พระองค์ได้อาศัย
 ข้าพระบาททรมานฝึกสอนมามีใช้หรือ จึงได้ดำรงอยู่ในอิสริยยศอัน
 ยิ่งใหญ่”

บรรดาอำมาตย์ราชเสวกซึ่งเฝ้า ณ ที่นั้น ได้ฟังถ้อยคำอาจารย์
 ทศปาโมกข์กราบทูลพรรณนาคุณและโทษให้พระราชาทรงทราบแล้ว ก็

กราบทูลขึ้นพร้อมกันว่า “ขอเคชะ พระอาญาไม่พ้นเกล้า คำที่ท่าน
อาจารย์กราบทูลนั้นเป็นความจริง อิศริยยศอันยิ่งใหญ่เท่ากับอาจารย์
ถวายแด่พระองค์ พระเจ้าข้า”

พระราชปารณสีได้สดับคำกราบทูลของเหล่าอำมาตย์เช่นนั้น
ก็ทรงได้พระสติระลึกถึงบุญคุณของอาจารย์ทศปาโมกษ์ ทรงหายพิโรธ
ทันทีที่มีพระคำรัสว่า “ท่านอาจารย์ ข้าพเจ้ารู้สึกผิดชอบแล้ว บุญคุณ
ท่านอาจารย์ปรากฏแก่ข้าพเจ้าแล้ว ข้าพเจ้าจะให้อิสริยยศทั้งหมดสนอง
คุณท่านอาจารย์ ขอให้อาจารย์รับครอบครองราชสมบัติเถิด”

อาจารย์ทศปาโมกษ์กราบทูลสนองพระราชดำรัสว่า “ขอเคชะ
ข้าแต่พระองค์ เป็นพระเดชพระคุณล้นเกล้า ฯ ข้าพระพุทธเจ้าจะได้รับความ
ต้องการด้วยราชสมบัติก็หาไม่ได้ ข้าพระพุทธเจ้าขอถวายราชสมบัติคืนให้
พระองค์ทรงครอบครองต่อไปตามเดิมเถิด พระเจ้าข้า”

พระราชปารณสีรับสั่งให้อาจารย์กลับไปเมืองตักกศิลาพาบุตร
ภรรยาอยู่ในเมืองพารณสี แล้วทรงตั้งอาจารย์ไว้ในตำแหน่งปุโรหิตาจารย์
ทรงตั้งอยู่ในโอวาทของทศปาโมกษ์เสมอเหมือนพระราชบิดาตลอดไป

พึงเห็นผู้ทศคอยชไทย คอยกราบ

เหมือนผู้บอกขุมทรัพย์ให้

และควรแสดงความเคารพนับถือคนเช่นนั้นเถิด

จะรอดตัว

ลูกพระพาย

เรื่องอุไร กุศลาลัย

ลิงโดยทั่วๆ ไปนั้นมีลักษณะที่เป็นสามัญเหมือนๆ กันอยู่อย่างหนึ่ง เพื่อนๆ รู้หรือไม่ ว่า ลักษณะที่ว่านั้นคืออะไร ? บางคนอาจจะตอบ ผิดๆ กันออกไป ส่วนพวกเด็ก ๆ ก็คงจะตอบว่า ชน (อย่างที่เรามักพูดกันเป็นอุปมาว่า) เหมือนลิง หรือ โวเหมือนลิง (และบางคนอาจจะเติมวิเศษณ์ต่อท้ายไปอีกว่าลิงแสมหรือลิงล่างกัน) หรือ ช้เล่นเหมือนลิง

ลักษณะของลิงโดยทั่วๆ ไปก็คงเป็นที่รู้จักของพวกเรากันอยู่แล้ว แต่จะบอกให้ชัดเจนลงไปเสียเลย ในหนังสือวันเด็กประจำปีนี้ว่า ในส่วนรูปหน้าของลิงนั้น มันมีคางแหลมหรือยื่นยานยอยห้อยออกมามากทำไมจึงเป็นอย่างนั้น ? เพื่อนๆ อ่านเรื่องนี้แล้วจะทราบได้ดี เพราะฉะนั้นขอเชิญเร้าเข้ามาฟังนิทานเรื่อง ลิง หรือ “ลูกพระพาย” นี้กันเถิด

เพื่อนคงจะเคยได้ยินและรู้จักชื่อ หนุมาน ทหารเอกของพระราม ในเรื่องรามเกียรติ์กันมาแล้ว หนุมานมีฤทธิ์เดชแกล้วกล้าเพียงไรนั้น เชื่อว่าเพื่อนๆ คงจำกันได้ดี เรื่องรามเกียรติ์ของไทย (หรือเรื่องรามายณะของอินเดีย) นั้น หากไม่มีหนุมานเสียคนเดียว ก็แทบจะกล่าวได้ว่าเนื้อเรื่องจะไม่น่าอ่านน่าตื่นเต้นอะไรเลย และศึกสงครามก็คงจะไม่ยุติลงด้วย

ชัยชนะตกเป็นของฝ่ายพระรามเป็นแน่แท้ พระรามเองก็คงอาจจะไม่ได้
นางสีดาชายาของตนที่รักกลับคืนมา ตามข้อความและเนื้อเรื่องที่สมพรรณนาไว้
ในมหากาพย์ให้เป็นหลักฐานเหลือมาถึงชาวโลกในทุกวันนี้

เรามาทำความรู้จักกับหนุมานเสียสักหน่อยคงจะดี หนุมานเป็น
ลูกชายของ พระพาย หรือ พระวายุ ผู้เป็นเทพเจ้าแห่งลมนั่นเอง มารดา
ของหนุมานเป็นนางพญาวานร ชื่อว่า อัญชัน นางอัญชันผู้นี้มีนิวาสสถาน
อยู่ในป่าลึกอันเป็นถิ่นกำเนิดของฝูงลิงป่า ตัวหนุมานเองนั้นเป็นทารก
ผู้แข็งแรงมาแต่กำเนิด แต่วายุผู้บิดานั้นโดยเหตุที่เป็นลม (พระพาย)
จึงมักจะไม่วางประจำ ณ ที่หนึ่งใดโดยเฉพา หากต้องสัญจรไปมาอยู่
เรื่อย ๆ และอย่างรวดเร็วเสียด้วย นาน ๆ สักครั้งหนึ่งจึงจะได้ไปเยี่ยมเยียน
ลูกเมีย ด้วยเหตุนี้เอง และโดยเหตุที่หนุมาน ช่างเหมือนบิดาเสียจริง ๆ
นางพญาวานร จึงเผ้าทะนุถนอมเลี้ยงดูหนุมานมาด้วยความรักใคร่ห่วงใย
เป็นพิเศษ

ควรจะได้ทราบไว้ ณ ที่นี้เสียด้วยว่า วายุ บิดาของหนุมานนั้น
มีอิทธิฤทธิ์ศักดิ์ตามหาศาลนัก สามารถบันดาลให้ลม หรือ มรสุมร้าย
เกิดขึ้น ณ ที่แห่งใดในโลกนี้ก็ได้ทั้งสิ้น เรียกได้ว่าในบรรดาเทพเจ้าแห่ง
ธรรมชาติด้วยกันแล้ว ก็พระพาย หรือพระวายุนี้แหละที่มีมหิทธิฤทธิ์
เกรียงไกรใหญ่หลวงที่สุด ด้วยเหตุนี้เองความเกลวักลับปรากรมใด ๆ ที่
หนุมานมีอยู่ในตัวนั้น ก็เรียกได้ว่าเป็นมรดกที่หนุมานรับสืบทอด
เชื้อสายมาจากบิดา คือเจ้าแห่งลมนั่นเอง

อัญชาน นางพญาวานรเผ้าครุ่นคิดถึงสามีของนางอยู่ไม่รู้วาย แต่
นานเหลือเกินที่พระพายจะมีโอกาสไปเยี่ยมนาง ระหว่างนั้นหนุมานก็เจริญ
วัยใหญ่โตขึ้นมาทุกวันทุกคืน และยิ่งเติบโตใหญ่มากขึ้นเท่าใดก็ยิ่งเหมือน
พระพายุผู้บิดามากขึ้นเท่านั้น รวดเร็วว่องไวก็เท่านั้น เราจึงขนานนาม
ลูกพระพายุนี้ไว้ดีกว่า วายบุตร ก็มี ลิงลม ก็มี

ทุกๆ เช้า ยังมีวันที่ดวงอาทิตย์จะโผล่ขึ้นมาจากขอบฟ้า นางพญา
วานรก็จะทิ้งหนุมานลูกน้อยของนาง ซึ่งกำลังนอนหลับอุตุไว้เบื้องหลัง
แต่ลำพัง แล้วตัวนางเองก็จะรีบแผ่นไผ่นโจนเข้าป่าไปเพื่อแสวงหาอาหาร
มาเตรียมไว้ให้ลูกน้อย การณ์เป็นอย่างนั้นนิจีสมาจนกระทั่ง.....

วันหนึ่ง ขณะที่นางพญาวานรกำลังแสวงหาผลไม้อยู่ในป่า ยัง
ไม่ทันจะกลับออกมานั้น หนุมานเกิดตื่นนอนขึ้นมา มองไม่เห็นมารดา
เห็นแต่ดวงตาแห่งวันคือดวงอาทิตย์กำลังอุทัยสีแดง ชื่นมาจากขอบฟ้า
ดูประหนึ่งลูกไฟดวงมหึมา สีแดงสด ก็คิดว่าสิ่งนั้นเป็นของเล่นอันสวยงาม
อะไรสักอย่างหนึ่ง จึงยื่นมือออกไปไขว่คว้า หมายถึงหยิบเอามาเชยชม
เล่นให้ได้ แต่เมื่อหยิบไม่ได้ก็เกิดโมโห จัดแจงแผ่นไผ่นโจนโลดขึ้นยืน
ในทันที แล้วก็พุ่งทะยานขึ้นสู่ห้วงเวหา ภายในชั่วพริบตาเดียวจริง ๆ
หนุมานก็พรวดไปถึงยังดวงอาทิตย์ ใช้มือทั้งสองจับเอาดวงอาทิตย์ขึ้นมา
โยนเล่นเหมือนกับลูกบอล ประเดี๋ยวเก็บ-ประเดี๋ยวโยน ประเดี๋ยวโยน-
ประเดี๋ยวเก็บ โยนแล้วก็เก็บ-เก็บแล้วก็โยน โยน ๆ เก็บ ๆ อยู่อย่างนี้

..... พวกเทวดาถูกหนุมานตะต๋อยเอาจนล้มลุกคลุกคลาน
เตลิดกันไปอย่างไม่เป็นท่า

ด้วยความสุขสนานเบิกบานใจเสียเป็นที่สุดที่แล้ว พลังปากก็หัวเราะลง
ลูกคอตัง เอ็กอัก.....

เมื่อดวงอาทิตย์มาถูกเคลื่อนย้ายออกจากที่ แล้วมิหนำซ้ำยังมา
ถูกเก็บถูกโยนเป็นว่าเล่นเช่นนั้น สากลจักรวาลก็เกิดการโกลาหลปั่นป่วน
กันเป็นการใหญ่ ทั้งมนุษย์ เทวดา และ สรรพสัตว์ทั้งหลายต่างก็วิ่งพล่าน
เทวาก็ออกจากวิมาน มนุษย์ก็รีบรุดออกจากบ้าน สัตว์ทั้งหลายก็โผล่หัว
ออกมาจากที่อยู่ของตน ๆ สลอนไปหมด เพื่อจะดูว่าอะไรหนอเป็นสาเหตุ
ให้เกิดภาวะการณ์เช่นนั้นขึ้นได้ ?

ภาพที่ทั้งเทวดา มนุษย์ และสัตว์ทั้งหลายได้เห็นอยู่ก็คือ ลูก
วานรตัวเล็ก ๆ เท่าลิงลมตัวหนึ่ง กำลังเล่นโยน ๆ เก็บ ๆ อยู่กับดวงตา
แห่งวัน หรือดวงตะวันอันเกรียงไกร เมื่อเห็นเช่นนั้น ความรู้สึกมหัศจรรย์
ก็พลันบังเกิดขึ้นอย่างเหลือที่จะพรรณนา

ทวยเทพเทวาทจึงพากันหัวเราะและกุก้องร้องตะโกนกันขึ้นว่า

“เอาเลย ! เอาเลย ! พวกเรา ! จับอ้ายเปี้ยกตัวนั้น มาส่งสอน
กันเสียสักหน่อยเป็นไร !”

บรรดาบริวารของเทวดาต่างก็กรูกันเข้ามาจะล้อมจับหนุมาน แต่
จะไหวหรือ ? พวกเทวดาถูกหนุมานตะคอยเอาจนล้มลุกคลุกคลาน เติลิต
หนีไปอย่างไม่เป็นท่า ครั้นแล้วหนุมานก็เล่นกับดวงตะวันต่อไปอย่างไม่
อินังขังชอบกับทวยเทพยดาแต่อย่างไร

ฝ่ายเทวดา เห็นว่าลูกน้องของตนพ่ายแพ้ ก็กล่าวคำบริภาษแก่
ลูกน้องเทวดาชั้นรอง ๆ ลงมาต่าง ๆ นานาหาว่า ชีลลาดตาขาว ไม่กล้าสู้
แม้แต่กับลูกลิงลมตัวเล็ก ๆ แต่พวกบิรารพากันตอบอย่างฉลาดว่า

“พุทโธ! พุทโธเอ๋ย! เจ้านายขอรับ ก็อายเสียตัวนี้ นี่มัน
เสียแต่ตัว เสียแต่ชื่อเท่านั้นนะขอรับ ฤทธิ์เดชของมันใช้เล่นเสีย
เมื่อไร ? มันไม่เปียก - เปียก - เปียก เลยแหละขอรับ ไม่เชื่อ เจ้านาย
จะทดลองดูกำลังภายในดูเอาเองบ้างก็ยังได้นะขอรับ!”

เมื่อถูกลูกน้องสบประมาทเข้าถึงปานนั้น พวกเทวดาก็ถึงกับส่ง
คองทัพทั้งกองบุกเข้าจับตัวหนุมาน แต่แล้วผลก็เป็นเช่นเคย คือถูก
หนุมานเตะซ้าย บ่ายขวาตุลุด ตีหน้ากระเจิด ทบหลังกระเจิง ต้อง
ถอยรอล่ากลับไป

และในที่สุดพวกเทวดาก็ต้องเข้าโรมรันพันตูกับหนุมานด้วยตนเอง
ครั้งแรกก็ยังตัวต่อตัวที่อยู่หรวก แต่เมื่อตัวต่อตัวก็ยังสู้ไม่ได้อยู่อีก จึงต้อง
ใช้วิธีรวมหมู่ หรือ “รวมบาบาท” หรือ “เชิงชุม” กัน แต่ถึงกระนั้น
ก็ยังปรากฏผลว่า ทวยเทพดาถูกลูกพระพายบุกขยี้เสียจนยับเยินไป
ตาม ๆ กัน

พวกเทวดาได้รับความอับอายขายหน้าเสียเป็นที่สุด เมื่อเหตุการณ์ถึง
ขั้นถึงเตรียมจนทนกันมิได้แล้ว เพื่อจะได้เป็นการป้องกันมิให้สากลงจกรวล

ต้องอวสานลงในท่ามกลางความอลเวงวุ่นวายไม่เป็นลำดับ บรรดาเทวดาจึงพากันไปร้องทุกข์ต่อพระอินทร์ ขอความกรุณาให้ใช้ สายฟ้า หรือ วัชรระ คือ วชิราวุธ เข้าสังหารหนุมานเป็นการเผด็จศึกเสียให้เสร็จสิ้นไป ก็และวชิราวุธนั้นมันเคยปรานีใครกันเสียเมื่อไรเล่า ? ทนหนุมานก็ต้องสู้ช้อยกันเท่านั้นเอง !

ด้วยประการฉะนี้ พระอินทร์จึงต้องถูกเหตุการณ์บังคับให้ตัดสินใจ พระทัยหวังชีปนาวุธประเภทวชิราวุธไปยังหนุมาน แต่....

ทันทีทันใดที่พระอินทร์พุ่งอาวุธร้ายออกไปจากหัตถ์นั้น ก็มีเสียงหนึ่งดังขึ้นมาจากเบื้องหลังไถลออกไปโพ้นว่า

“องค์อินทรา! หยุดเดี๋ยวนี้!!”

เสียงนั้นเป็นเสียงของวายุเทพ บิดาของหนุมานนั่นเอง ! ข้างฝ่ายพระอินทร์เองก็ถึงกับสะดุ้งเมื่อได้ยิน !!

แต่.....ช้าเกินไปเสียแล้ว ! เพราะโลกธาตุสะเทือนเลื่อนลั่นเมื่อวชิราวุธแหวกอากาศไปสู่เป้าหมาย.....

แต่..... ด้วยความตระหนกตกประหม่าที่พระอินทร์ได้ยินเสียงตวาดของวายุเทพบุตรเข้าโดยกระทันหัน ไม่ได้เตรียมตัวเตรียมใจรับมาก่อนนั่นเอง หัตถ์ขององค์อินทราจึงเบนสั่นไปนิดหน่อย ยังผลให้อาวุธร้ายนั้นหวิวไปกระทบเพียงแค่ลูกคางของหนุมานเท่านั้น แต่ถึงกระนั้นก็ยังมีผล

ทำให้ลูกพระพายถึงกับล้มสลบ ม้วนกลิ้งตกลงไปในอ้อมแขนของวายุ
ผู้บิดา ซึ่งเดินทาง (พัด) ไปถึงยังห้วงเวหาอันที่นั่นที่พร้อมกับเทวี
อัญชนานางพญาวานร ผู้มารดาเข้าพอดี!

ทั้งคู่ต่างก็รีบเข้าช่วยกันประคับประคองนวดฟื้นจนกระทั่งลูกวานร
น้อยกลับฟื้นคืนสติขึ้นมา

ระหว่างนั้นทวยเทพยดาต่างก็เข้าช่วยกันยกดวงตาแห่งวัน ก็คือ
พระอาทิตย์ขึ้นประดิษฐานไว้ในวิถีโคจรดั้งเดิม

ส่วนหนุมานนั้น เมื่อกลับฟื้นคืนสติขึ้นมาแล้วก็กลับมีความแข็ง-
แกร่งเกรียงไกรเหมือนดังเดิมทุกประการ เว้นเสียแต่ลูกคางของวานร
น้อยตัวนั้นเท่านั้น ! ที่ไม่สามารถจะทำให้กลับคืนเข้าสู่รูปเดิมได้ !!
หนุมานจึงมีตำหนิตัดตัวอยู่ที่ลูกคางอันแหลมยื่นย้อยเพราะรอยบุบที่ตัวชิวารุ
หวิวมากระทบเข้าด้วยเหตุผลดังกล่าวมาแล้ว เมื่อส่วนบนของลูกคางบุบไป
ส่วนล่างก็เลยยานย้อยห้อยออก เข้าหลักว่า “วัตถุทั้งหลายไม่ศุณย์หายไป
จากโลก” ด้วยประการฉะนี้

อยากจะแถมท้ายไว้เสียด้วยว่า คำว่า หนู (เห - หนู) นั้นแปลว่า
คาง หรือ ลูกคาง หรือ (กระ) ตุ๊กคาง และ หนุมาน ก็แปลว่า ผู้มีคาง
(ยื่นย้อยห้อยลงมา) นั่นเอง เขียนมาจนจบแล้วพวกเราคงนึกถึงนามของ
เจ้าสี (ห) หนู ขึ้นมาได้ และก็คงทราบว่านามนี้หมายความว่าอะไร ?

ไอ้...

...ดาวดี อุจจาโมทัย...

อากาศยามค่ำมุกมัวอยู่ทั่วไป แม้ว่าแสงแดดจะยังไม่ละจากท้องฟ้าเสียเลยทีเดียว แต่สีหมากสุกผสมสีทองเจือม่วงเข้ม ก็ไม่ช่วยให้เกิดความสว่างเพียงพอที่จะใช้สายตา เขาจึงต้องปิดหนังสือลงอย่างแสนเสียดาย

เสียงแม่เรียกให้ไปกินข้าว กลิ่นปลาทุทอดหอมกรุ่นโชยมาจากในครัว เขาก็ถึงข้าวร้อน ๆ ในหม้อดินของแม่ ความอบอุ่นจากเปลวไฟในเตาที่กำลังเตรียมจะมอด กับข้าวไม่กึ่งึ่ง แต่แม่ก็ดูจะสามารถทำให้มันออกรสคล้ายอาหารที่พืชมานี้ได้

“กินเข้าไปเยอะๆ เอะเรื่อง ผักนี่ไง กินผักพ่นจะได้แข็งแรง เอาปลาทุอีกหน่อยไหม แม่จะแกะให้”

เขาส่ายหน้า บอกว่าอืม

“อะไรอืมแล้วหรือ?” แม่ร้องเสียงสูง “วันนี้อุตสาห์ตำน้ำพริกมะเขือพวงที่เรีองชอบให้ซามโต มะเขือพวงข้างรั้วบ้านเราไง แหม-ตกอะไรยังก็ไม่รู้ ผักบุ้งก็สด ทั้งกรอบทั้งหวานอร่อย ผนชุกเหลือเกินมันเลยแตกยอดราวกับแข่งกัน แม่เก็บเพลิน”

“แม่ครับ”

แม่เงยหน้าขึ้นจากจานข้าว ดวงตาของเขายกมองแม่ว่ามีอะไรบางอย่างที่บีบคั้นไว้ในใจที่หาที่ออกไม่ได้

“อะไรหรือ เรื่อง?”

น้ำเสียงของแม่อ่อนโยน ก็ไม่ใช่เพราะเสียงอ่อนโยน ความรักและความเข้าใจของแม่ตอกหรือ ที่บีบคั้นให้น้ำตาเขาจนวนร่วงทุกครั้ง

จนบางครั้ง เรื่องอยากบอกความจริงบางอย่างแก่แม่ แล้วก็บอกไม่ได้

เขากลัวแม่จะไม่สบายใจ

“มีอะไรหรือ?” แม่ถามซ้ำ

เขาตั้งใจอยู่ครู่หนึ่ง แล้วก็บอกว่า

“เปล่าครับ”

แม่รู้ว่าเขามุสา ตามปกติเขาไม่ชอบบีบคั้นความลับจากแม่ ถ้าความลับนั้นไม่ยิ่งใหญ่เกินไป เขาไม่ต้องการผิติดขัดอะไร เพราะไม่เห็นว่ามีอะไรจำเป็นอะไร

แต่คราวนี้ เขายกแม่เพียงแต่ว่า

“ไม่มีอะไรหรอกค่ะ ครูสั่งให้ซื้อแบบเรียนอีกเล่มเท่านั้นเอง”

“เท่านั้นเองจริงๆ หรือ?” แม่ซัก มองดูเขาไม่วางตา “ทำไมเรื่องทำหน้าไม่สบายเลย แบบเรียนแพงเท่าไรเชียว แหม! กว่าจะอ้อมแอ้มออกมาได้เล่นเอาแม่ใจหาย เท่าไรล่ะ?”

เขาบอกราคาหนังสือที่ต้องการ

แม่หัวเราะ ถ้ามือแม่ไม่เปื้อนข้าวและปลาทุ แม่ก็คงยกมือนั้นขึ้น
ขยี้ผมเขา ซึ่งเป็นอาการที่แม่ชอบทำบ่อย ๆ ยามเอ็นดูเขาขึ้นมาเป็นพิเศษ

“ได้ซี วันนี้แม่ขายของหมดหางยังกับเทวดาช่วย เรื่องทำหน้าที่
หนักอกหนักใจ แม่นึกว่าราคางเป็นร้อย ๆ ที่ไหนได้...”

เขาช่วยแม่เก็บจานข้าวไปล้างหลังบ้าน มีตสนิทแล้ว เสียงปลา
โตจ่อมอยู่ในลำประโดง เขานึกถึงบัวสายและดอกของมัน แม่สั่งไว้ว่า
รุ่งเช้าให้เอาเรือพายไปเก็บสายบัวมา จะผัดกับกุ้งหมูให้เขากิน

คืนนั้นเรื่องเข้านอนพร้อมกับพกเอาความหมกมุ่นครุ่นคิดติดเข้าไป
ไปด้วย มันเป็นเหตุให้เขาข่มตาลงหลับไม่ได้จนเกือบรุ่งเช้า

นั่นเป็นครั้งแรกที่เขานอนไม่หลับ แม่จะรู้หรือเปล่านั้นเหลือเถา
เพราะรุ่งเช้า ประโยคแรกที่แม่พูดกับเขาก็คือว่า

“อย่าเอาเรือออกเลยนะเรื่อง คุณห้าตาซุบ ๆ เดี่ยวจะตกน้ำตกท่า
ไปแม่เป็นห่วง นั้นไข้จับหรือเปล่าละ ตาออกชมยังงั้น”

แม่ลูบหน้า แตะศีรษะ เอามืออังลำคอของเขา เป็นครั้งแรกอีก
เหมือนกันที่เรื่องนี้กรำคาญ แม่ช่างอาทรห่วงใยเขาเหลือเกิน แต่ก็มี
บางอย่างที่แม่ไม่อาจช่วยเขาได้

เขาแแต่ตัวไปโรงเรียนตามปกติ หากหน้าตากงบ่งบอกว่าไม่สบาย
ใจอย่างมาก เพื่อนสนิทจึงถามเขาว่า เขาเป็นอะไรไป ?

“แม่เฟียนรี?”

เรื่องสั้นหัว แม่ไม่เคยเขียนเขาหรอก เพียงชู่ตะคอกก็ยังไม่เคย
แม่เจรจากับเขาอย่างหวานหูเสมอ

“งั้นทำหน้าที่เป็นหมากรุกทำไมล่ะ? กลุ้มใจเรื่องไม่ได้ไปทัศนจร
อะไร?” เพื่อนชัก

คำถามของเพื่อน จุดความอ่อนไหวในอารมณ์เขาอย่างจัง เหมือน
ความรู้สึกอ่อนน้อมแบบบางตึงแรงกระทบโดยแรงแทบแตกสลาย เรื่อง
พยายามกล้ำกลืนความน้อยเนื้อต่ำใจและน้ำตามิให้มันเอ่อท้นขึ้นมา หัวใจ
ของเขาเหมือนถูกบีบอย่างแรง

“ก็ไม่ใช่” เขาตอบ “ไม่ถึงกับกลุ้ม แค่อายได้ไปแล้วไม่ได้
เราไม่วิตกหรอก สงสารแม่มากกว่า จะเอาเงินที่แม่หาแทบตายมาดูลงเล่น
ประเดี้ยวเดียวได้ยังไง ใครไปทัศนจรเห็นอะไรสวย ๆ ก็ดูเผื่อมั่งแล้วกัน”

“ความจริงเราไม่อยากไปหรอก” เพื่อนพูดทำนองปลอบใจ
ทำไมเขาจะไม่อยากไปในเมื่อทุกคนในห้องเรียนรอคอยวาระนี้อย่างใจจด
ใจจ่อมานานเดือน

“แต่คนอื่นเขาไปกัน เราก็ไม่อยากอยู่เฝ้าโยง แล้วจะเที่ยวเผื่อ
เรื่องนะ”

เขากล้ำกลืนความขมขื่นตลอดเข้า เวลาหยุดพักรับประทานอาหาร
เพื่อนบางคนกินของโรงเรียน บางคนซื้อของที่มิชชี่เอาเข้ามาจำหน่าย ส่วน
เรื่องนั้น ไม่มีอะไรเปลี่ยนแปลงสำหรับเขา เขาจะเป็นหนึ่งในจำนวนไม่
กี่คนที่เอาข้าวใส่กล่องมากินที่โรงเรียน

มิใช่ว่าเขาเหนื่อยใจในเรื่องนี้ หากได้ แม่สุดส่าห์เอาเนื้อปลาที่เหลือจากเมื่อเย็นวานผัดข้าวให้เขาออกนกกิน แล้วยังมีไข่ทอดอีกฟองหนึ่ง

เสียงที่ดังขึ้นข้างหน้า ทำให้เรื่องหยุดเกี่ยวอาหารในกล่อง

“เฮ้ย – ฟาดข้าวคลุกปลาทุมาติด ๆ กันก็มีแล้วเว้ย ? ไม่เบื่อมันรึไง ? ”

แน่ละไม่มีใครอื่นนอกจากชูเชิตเพื่อนลูกเศรษฐีเจ้าของรถนำเที่ยวที่จะพาใครต่อใครไปทัศนจรด้วยราคาค่อนข้างแพงครั้ง

ชูเชิตมีคำพูดเยาะเย้ยเสียดสีสำหรับเรื่องเสมอ ไม่รู้ว่าฐานะของเขาหรือนิสัยดั้งเดิมของเขาเองที่ทำให้ชูเชิตสนุกในการได้ล้อเลียนคนที่ต่ำกว่า

เรื่องไม่ตอบ เขาเคี้ยวข้าวจนหมดคำ แล้วปิดกล่อง

“ว่าไง ไอ้คนแคบ เห็นเขาว่าจะไม่ไปทัศนจรน้ำตกกับพวกเราอะ ? เอาให้มันได้ยังงี้สิ ใครเขาจะทำอะไร คอยไม่เอาไหนไปซะหมดคงเจริญลงเร็วละ”

“ไม่ว่า” เรื่องตอบ จะให้เขาบอกออกมาได้อย่างไรว่าไม่มีเงิน

“หนอย – ไม่ว่า เราสงสัยว่าสาเหตุมาจากอย่างอื่นเสียละกระมัง ชีเร่อ อย่างนี้กว่าจะเชื่อไม่รู้เรื่องนะ แม่ใครขายผักบุ้ง พ่อใครขับรถชนคนตาย เรารู้หมดแหละว่า”

เรื่องไม่เข้าใจเหมือนกันว่า เขาห้ามกำปั้นมิให้พุ่งออกไปปะทะ
ใบหน้าเสียะยมเย้ยหยันข้างหน้าได้อย่างไร รู้แต่เพียงว่าเขากำมือแล้ว
กลายออก...หลายครั้งหลายหน...จนเจ็บระบมไปทั้งมือ

ตอนบ่ายมีชั่วโมงพลศึกษา คุณครูอนุญาตให้นักเรียนทุกคนไป
เล่นในสนามโรงเรียนได้ตามความพอใจ หลังจากหัดกายบริหารเสร็จแล้ว
ครึ่งเวลา

เรื่องเคยชอบเล่นกีฬาทุกประเภท แต่วันนี้เขาเหงาหงอยบอกไม่
ถูกเดินก้มหน้าดูสนามไปตามบริเวณรั้วโรงเรียน ตรงมุมรั้ว มีอะไรอย่าง
หนึ่งส่องแสงแวววาวออกมาจากกอหญ้า

เรื่องหยุดเดิน ก้มลงเก็บมันขึ้นมาดู สายสร้อยทองเส้นหนึ่งวาง
อยู่บนฝ่ามือของเขาราคาคงจะไม่น้อย..... อย่างน้อยๆ ก็พอค่าตัว
โดยสารทศนาจรทั้งไปและกลับ แล้วยังมีเหลืออีกมาก

ใจเขาเต้นโครมๆ อยู่เป็นครู จิตสำนึกสองฝ่ายโต้ตอบกันอย่าง
แรงแต่ในที่สุด เขาก็ตัดสินใจกำสายสร้อยไปส่งครูพละ

ทันทีที่เห็นของมีค่า ครูพละก็รีบนำไปส่งอาจารย์ใหญ่ ปรากฏ
ภายหลังว่าเป็นสายสร้อยของครูคนหนึ่ง เรื่องจึงถูกเรียกตัวไปหาครูคนนั้น
ในตอนบ่าย วันนั้นเอง

ครูชอบใจเขายกใหญ่ และบอกว่า

“สังเกตดูในรายชื่อนักเรียนที่จะไปทัศนจรไม่เห็นมีเรื่อง เอา
อย่างนั้นๆ เพื่อเป็นการตอบแทนความสัตย์ซื่อของเธอ ครูจะซื้อตัวให้
เรื่องได้ไปทัศนจรกับเพื่อนๆ เรื่องไม่เคยเห็นน้ำตกไม่ใช่หรือ?”

เรื่องตอบว่าไม่เคย หัวใจของเขาแบ่งบานราวกับดอกไม้หน้าฝน

ตามเส้นทางทัศนอาจร ช่วงตื่นตาตื่นใจอะไรเลย โดยเฉพาะ
เมื่อมีเพื่อนรุ่นราวคราวเดียวกันร่วมเดินทางไปด้วยมากมาย เสียงเพลง
และเสียงสังสรรค์สนทนาจึงดังอยู่ไม่ขาด อาหารทุกประเภทที่ต่างคนต่างหา
มาคูกะยิ่งเพิ่มรสโอชะมากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เมื่อนำไปรับประทาน
กันได้ร่วมไม้ใหญ่ มีเสียงน้ำตกซัดซู่ซ่าอยู่ใกล้กาย

กำลังเพลิดเพลินกับความงดงามรอบกาย เรื่องก็ต้องสะดุ้งสุดตัว
เมื่อเพื่อนของเขาผุดลุกขึ้น ชี้ให้ดูร่างหนึ่งซึ่งกำลังถูกกระแสไฟฟ้าคว้าง
เชี่ยวห่างออกไปจากบริเวณน้ำตก ศีรษะดำๆ นั้นผลุบๆ โผล่ๆ มือก็
ยกขึ้นคว่ำไขว่คล้ายจะขอให้ช่วย หากแต่เสียงน้ำตกดังกลบเสียงหมดสิ้น
ใครคนหนึ่งตะโกนสุดเสียงว่า

“ช่วยด้วย!.. ใครก็ได้ช่วยที.. ชูเชิตตกน้ำ.. เขาว่ายน้ำไม่เป็น...”

เรื่องไม่รอดตัดสินใจเลยแม้แต่นาทีเดียว เขารู้ว่าตัวเองมีความ
สามารถว่ายน้ำได้ดีเพียงใด ชูเชิตหรือใครก็ตามจะมาตายต่อหน้าเขาไม่ได้
ถ้าเขาพอจะช่วยได้

เขาพุ่งตัวลงไปสู่สายน้ำเชี่ยวกราก ว่ายไต่ด้วยกำลังกายแข็งแกร่ง
รวดเร็ว ครู่ต่อมาเขาก็คว้าชูเชิตไว้ได้ ครึ่งลากครึ่งพุง เท้ากระทุ่มน้ำ
กลับมาสู่ความปลอดภัยบนฝั่ง แลเห็นครูและพวกเพื่อน ๆ ลงมายืนรุมล้อม
เต็มไปหมด เขารู้สึกเหนื่อยแทบขาดใจ แต่เมื่อชูเชิตลืมตาขึ้นมา
พยายามยิ้มกับเขา เรื่องก็รู้ตัวว่าเขา้มตอบไปทันทีโดยมิได้ต้องฝืนใจเลย.

แม่ผัวของอ้อย

.. รัชนี้ ศรีไมรวรรณ..

เราเห็นพี่อ้อยเขียนบันทึก เราอยากเขียนบ้าง ไปค้นหาสมุดเก่า
ที่เราซ่อนไว้เอาหน้าเหลือๆ มาเขียน เราอยู่ ป. ๗ อายุ ๑๓ แล้วควรเขียน
ได้ สมเด็จพระบรมราชปิตุลา (ในหนังสือภาษาไทย ป. ๖) ท่านอายุ ๘ ปี
ยังเขียนได้ เราตั้ง ๑๓ ปีแน่ะ แต่ไม่รู้จะเขียนอะไร เขียนว่าครุฑดีกว่า
อยากเรียกเราว่า อ้อย อ้อย อ้อย อ้อย อ้อย ชื่อสุดท้ายต่างหากที่เป็นชื่อเรา

อ้อย เป็นเสียงร้องตอนเราทำอะไรไม่ได้แล้วถูกครูหยิกข้างหากเล่า

อ้อย เหมือนกัน....เสียงร้อง....อ้อย อ้อย

อ้อย อ้อยอ้าย เหมือนแม่เรา พุงโต เต็น อ้อยอ้าย แต่เวลาวิ่ง
ไล่ตีเราไม่อ้อยอ้ายเลย

อ้อย นี่เป็นเสียงร้องของพี่อ้อยเวลาเจอแฟน .. แฟนพี่อ้อยหน้าตา
เหมือนหนูผี ... ไม่เข้าท่า ... ซุปเบอร์ไม่เข้าท่า

อ้อย นี่แหละชื่อเราละ

ทีหลังครูอย่ามาเรียก อ้อย อ้อย อ้อย อ้อย นะ

เกลียด ครูสอนเลขที่สุดในโลก

เกลียด แม่ ไม่พูดดี ๆ กับเราสักที

เกลียด พ่อ กินแต่เหล้า

เกลียด พี่อ้อย ไม่รักเรา รักแต่แฟนหน้าจู้

วันที่ ๗ กันยายน ๒๕๑๕

วันนี้เราเก็บลูกหมาได้ตัวหนึ่งที่กองขยะ พอมันเห็นเรามันกะดิกหาง คุกคิก เราก็อุ้มมันกลับบ้าน ยังไม่ทันเอามันขึ้นบ้านเลย แม่ก็ร้องเอ็ดว่า หมาขีรเอนเอาไปให้พัน เราไม่ยอม แม่ก็ถือไม้กวาดจะมาตีมัน เราวิ่งเอามันไปซ่อนไว้ในลังข้างบ้านลุงโต ลุงโตใจดีไม่ว่าอะไร

เราแอบเอาข้าวไปให้มันกิน ลุงโตแบ่งข้าวให้ด้วย มันเลียมือเรามันกะดิกหาง เราตั้งชื่อมันว่า เจ้าอ้อย ไกลๆ ชื่อเรา เราเดินมา มันก็ร้องตามเรา ลุงโตบอกว่าจะรักษาสุนัขเรอนให้

เรารักลุงโต เพราะลุงโตให้เราฝากเจ้าอ้อย

เรารักเจ้าอ้อย เพราะเจ้าอ้อยรักเรา (มันกะดิกหางแสดงว่ารัก)

เกลียดเลข เปื่อเลข พรุ่งนี้มีเรียนอีกแล้ว

ทำไมโลกนี้จึงต้องเรียนเลข

วันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๑๕

รักลุงโตจัง ลุงโตรักษาสุนัขเรอนจนมันกำลังขึ้นแล้ว แม่ไม่รักเราก็ช่าง พี่อ้อยไม่รักเราก็ช่าง เรามีเจ้าอ้อยรักเราแล้ว ลุงโตก็รักเรา พ่อไม่รักก็ช่าง

วันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๑๕

วันนี้มีครูใหม่มาสอนเลข แทนครูคนเก่าแล้วละ สวยจังเลย พุคก็ตั้มก็สวย เสียงก็น่าฟัง ครูพูดกับเราว่า อยากเรียนเลขเก่งไหม ถ้าอยากเรียนเก่ง ให้เราไปโรงเรียนเข้าๆ ครูจะคอย เราก็ไม่อยากเรียนเลข แต่เราอยากฟังเสียงครู อยากดูหน้าครูมากกว่า พรุ่งนี้เราจะไปโรงเรียนแต่เช้า

เจ้ายัย ขนขึ้นมากแล้ว มันเลิกร้องกวนลงโตะแล้วละ น่ารักจังเลย

วันที่ ๓ ตุลาคม ๒๕๑๕

ไม่ได้เขียนเสียหลายวัน เรามีความสุข เรารักครูมาก เราทำเลข ถูกทุกข้อ ครูก็ชมเรา เราไปโรงเรียนแต่เช้าทุกวัน ครูสอนวิทยาศาสตร์ ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ ให้อีก เราชอบเรียนหนังสือ เจ้ายัยโตะขึ้นมากแล้ว มันจะบินลงออกมา เราไม่ให้มันออก เดียวมันจะตามเรามาบ้านแม่จะเอาไม้กวาดตีมันตาย

วันนี้พอกับแม่ตักน้ำอีก พอกับแพแม่ทุกที

วันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๑๕

วันนี้เราสอบ ค่อยทำได้หน่อย เห็นคุณครูยิ้ม ยิ่งคิดออก สอบเสร็จเรารับกลับกลับบ้าน ไปหาเจ้ายัย มันบินออกจากลังได้แล้วละ ขนก็ขึ้นเต็ม ลุงโตบอกว่า ขนมันสวย สีเหมือนตัวอะไรก็ไม่รู้ที่กินปลา เราฟังไม่ชัด เราไม่กล้าซักลุงโต กลัวลุงโตจะรำคาญ เรากลับมาบ้านรีบอ่านหนังสือ พรุ่งนี้สอบอีกวัน แล้วก็สบายป๊อ

วันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๑๕

คุณครูถามเราว่า เราช่วยแม่ทำอะไรบ้างอยู่ที่บ้าน เราบอกว่า แม่เกลียดเรา เราเลยไม่ช่วยแม่ทำอะไร คุณครูถามว่าทำไมเราจึงคิดว่า แม่เกลียด ก็แม่ไม่พูดดี ๆ กับเราเลย หาเรื่องที่เราทุกวัน เมื่อเช้าเราจะ รีบไปโรงเรียน เดินไปเตะจานตกใต้ถุน แม่ก็ตี ก็เราไม่เห็นนี่ แม่แกล้ง เหามาวางไว้ให้เราเตะ เพราะอยากจะตีเรา ถ้าเราจะหนีไปอยู่กับคุณครู คุณครูจะให้อยู่ไหมนะ เอาเจ้ายู๊ไปด้วย

อ้อ - เจ้ายู๊สีเหมือนตัวนากินปลา

วันที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๑๕

วันนี้ คุณครูบอกผลการสอบ เราสอบได้ที ๑๑ ได้ ๗๒ เปอร์เซนต์ ดีใจจัง เราไม่เคยสอบได้ดี ๆ อย่างนี้เลย อยากจะบอกแม่ ก็กลัวแม่จะไม่ดีใจ ยิ่งพ่อยิ่งแล้ว เอาเหล้าไปให้สักครึ่งแก้วคงจะดีใจกว่า เราเลยให้ พี่อ้อยเซ็นเป็นผู้ปกครองตามเคย พี่อ้อยก็กำลังบ้าแฟน ตาไม่เข้าใจเลย ว่าเราเรียนดีขึ้น เราวิ่งไปบอกลุงโต ลุงโตก็ดีใจ ทำไมเราจึงไม่เป็นลูก ลุงโตนะ ลุงโตก็น่าสงสาร แกไม่มีใครเลย อยู่คนเดียว ตอนนี้มีเจ้ายู๊ เป็นเพื่อน เข้าชั้นก็ออกไปกวาดขยะแต่เช้า เจ้ายู๊อยากตามเราไปบ้านเรา ไม่ให้มันตาม วันเสาร์อาทิตย์ เรามาอยู่กับเจ้ายู๊ที่บ้านลุงโตทั้งวัน เอา หนังสือมาอ่านด้วย คุณครูคนนั้นแปลกจัง ทำให้เราชอบอ่านหนังสือ ชอบ ทำการบ้าน จนเราไม่มีเวลานึกเกลียดใคร ๆ

วันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๑๕

เราไม่ได้ไปเรียน เสื้อไม่แห้ง ฝนตกสามวันแล้วไม่หยุด เสื้อผ้าเรามีสองชุดของเก่าปึกลาย กับแม่ซื้อให้ใหม่บนทั้งสองชุดเบียดหมด คิดถึงคุณครูจัง เราอนเล่นกับเจ้าอู๋ที่บ้านลุงโต ฝนตกซักสงสารแม่เฮะ แม่ออกไปขายข้าวแกงไม่ได้ นั่งจับเจ้าอู้อยู่คนเดียว แม่ไม่ตีเราหลายวันแล้วละ ไม่คำตัวย

ลุงโตสอนให้เราหัดเจ้าอู๋คาบของให้ มันแสนรู้ ทั้งชนมากตัวย ตอนนี้อ้วน ไม่ผอมเหมือนใหม่ๆ แล้ว ถ้ามันคาบของเป็นแล้ว เราจะพาไปให้คุณครูดู

วันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๑๕

วันนี้ คุณครูถามเราว่า เรียนจบ ป. ๗ แล้วจะไปเรียนอะไร เราตอบไม่ถูก เพราะไม่เคยคิดว่าจะได้เรียนอะไร พี่อู๋ก็เรียนจบ ป. ๗ แล้วก็ไปเป็นลูกจ้างที่โรงทอ เราก็กงเหมือนกัน พ่อเราก็เป็นคนงานที่โรงทอ เราจะไปไหนได้ คุณครูพูดว่า จะไปเรียนอะไรหรือทำอะไรก็ได้แล้วแต่ ถ้าทำอย่างดีที่สุดเต็มความสามารถที่สุดแล้วก็ยังเป็นประโยชน์ทั้งนั้น เราก็กังใจจะทำอย่างที่คุณครูว่า ตั้งใจทำงาน ไม่เที่ยว ไม่แต่งตัวเก๋เหมือนพี่อู๋ ก็คงมีเงินเหลือบ้างหรอกน่า กงพอซื้อเหล้าให้พ่อได้ แต่ไม่อยากให้พ่อกินเหล้าเลย มีตั้งจะซื้อยาเบือเหล้าให้พ่อกิน ซื้อหม้อชุดใหม่ให้แม่ไปขายข้าวแกง

เราตั้งใจเรียนหนังสือ แต่พ่อกับแม่ไม่รักเรา

วันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๑๕

เรารู้แล้วว่า พ่อกับแม่รักเรา เรานี้นางบัว ใจด้วย ที่คิดว่าพ่อ
กับแม่เกลียดเรา เราเสียใจจัง

เมื่อวานนี้นั้น แม่ใช้เราเอาแกงไปให้บ้านคุณนายที่มาส่งซื้อไว้
ถั่วของคุณนายใบนั้น แก่ราคาไว้ตั้ง ๘๐ บาท แก่ให้คนใช้ถือมาใส่แกง
แม้อย่างแกงไม่เสร็จแม่เอาถั่วไว้ แล้วให้คนใช้ของคุณนายกลับไป พอแกง
เสร็จแม่ก็ตักแกงใส่ถ้วยเอาใส่ตะกร้าให้เราเอาไปส่งคุณนาย พอเดินผ่าน
บ้านลุงโต เจ้าอู๋ก็วิ่งตามไปด้วย พอไปถึงครึ่งทาง เจ้าหมาตัวโต
เบ๊อเร็อกระโจนกัดเรา เราตกใจแทบตายล้มลง ถ้วยคุณนายก็หล่นแตก
เจ้าอู๋ หมาที่น่ารักที่สุดในโลกของเราก็กระโจนเข้ากัดเจ้าหมาตัวนั้น เจ้า
หมาบ้านนั้น เลยไม่ตามมากัดเราหันไปกัดเจ้าอู๋ คนแถวนั้นออกมาดู
กันเต็ม แต่ไม่มีใครคิดจะช่วยเจ้าอู๋เลย ตัวมันเล็กนิดเดียว ถูกกัดจน
เกือบจะตาย เราร้องให้คนช่วย หาก่อนหินขว้าง เอาไม้ขว้าง เจ้าหมา
ตัวโตก็ไม่ยอมปล่อย เราวิ่งวุ่นเป็นบ้าอยู่คนเดียว ปากก็ตะโกนให้คนช่วย
โชคดีลุงโตเดินผ่านมาเอาไม้กวาดขย่ะหวดเจ้าหมานั้น จนมันวิ่งหนีไป
แม่อีกวิ่งมาถึงพอดี เข้ามากอดเรา หมากัดเราที่แขนขวา หัวเข่าก็แตกเพราะ
ล้ม เลือดโชก เราวิ่งเข้าไปหาเจ้าอู๋ ตัวมันเลือดอาบ มันยังกะดิคทาง
และเลียมือเรา ลุงโตอุ้มมันขึ้น บอกว่าไม่เป็นไร รักษาแผล ๔-๕ วัน
ก็หาย แม่ถือตะกร้าที่เหลือจากมือเรา เราเสียใจที่ทำถ้วยของคุณนายแตก
ราคาตั้ง ๘๐ บาท แม่บอกว่า แม่ไม่เสียตายนะ ๘๐ บาท ที่จะต้องใช้

คุณนายตอก แม่เป็นห่วงเรามากกว่า เสียเงินเท่าไรไม่ว่าขออย่าให้เราเป็นอะไรไป แม่พาเราไปนิตยาที่ร้านหมอมหาดไปอีกหลายครั้ง เรายังให้ตลอดเวลา แม่คงนึกว่าเราเจ็บ กอดเรา และปลอบเราอยู่ตลอดเวลา ที่แท้เราตื่นตัวใจ ฟังรู้ว่า แท้ที่จริงแล้ว แม่รักเรามากที่สุดหัวใจ

ออกจากร้านหมอ กลับมาบ้าน แม่บอกว่าจะไปรับเจ้าอ้อยมารักษาที่บ้าน และจะไปขอบคุนลงโตด้วย

แต่พอมาถึงบ้าน พ่อกำลังเอายาพอกให้เจ้าอ้อยอยู่ ลุงโตนั่งเล่าเรื่องที่เกิดขึ้นกับเราให้พ่อฟัง พ่อไม่เมาเลย พ่ออ้อยกลับมา พ่อรู้เรื่องก็ร้องไห้สงสารเรา แถมอุตุส่าห์ออกไปซื้อโอวัลตินมาให้เรากับเจ้าอ้อยกิน

เรามีความสุข

เมื่อวานนี้ คุณครูกับเพื่อน ๓ คนมาเยี่ยมเรา เราอนอยู่เพราะปวดแผล เจ้าอ้อยกินอนอยู่ข้างๆ คุณครูกับแม่เราคุยกันสนทนาสนม เพื่อนซื้อขนมมาฝากเราด้วย แม่ฟังรู้ว่าเราสอบได้ที่ ๑๑ ได้ ๗๒ เปอร์เซนต์ และรู้ว่าเราเรียนดีขึ้นทุกวัน แม่ดีใจมาก คุณครูและเพื่อนๆ อยู่เกือบชั่วโมง ก็กลับไป พ่อกลับมาตอนเย็น ไม่กินเหล้าเลย พ่อแม่เล่าให้ฟังว่าครูชมว่าเราเป็นเด็กดี เรียนดีขึ้นทุกวัน สอบจากที่โหล มาเป็นที่ ๑๑ พ่อดีใจมาก ลูบหัวเราแล้วบอกว่า เมื่อเราดีขึ้น พ่อก็ดีใจมีความสุข และพ่อจะเลิกกินเหล้า

อีก ๔ วันก็จะถึงปีใหม่ ปีใหม่ที่กำลังจะมาถึงนี้เรามีความสุขที่สุดในโลก

เลือกคู่

... อ่อม ปทุมวรรณ ...

“ตาก้าบ ตื่นหรือยังลูกเดียวลงไปหาแม่ข้างล่างหน่อยนะจ๊ะ”
คุณหญิง พิมมาลา เคาะประตูปลุกลูกชายโทนของเธอ แล้วเดินลงบันได
ไปชั้นล่าง

“ครับผม” ก้าบหรือ สหพรหมกล่าวตอบทั้ง ๆ หลับตาน้ำซูก
หมอนไม่ขยับเขยื้อนกายเลยแม้แต่น้อย

ก้าบเป็นหนุ่มรูปหล่อหน้าโก้ จบการศึกษาระดับสูงมาจากต่าง-
ประเทศ เข้ารับราชการพลเรือนเป็นข้าราชการชั้นโท อายุเกือบจะสามสิบ
อยู่แล้วแต่ยังไม่ทำที่จะชอบพอรักใคร่ผู้หญิงคนไหนเลย ทั้งนี้ทำให้
คุณหญิงผู้เป็นมารตามีความเป็นห่วงเป็นใยในตัวลูกชายโทนนัก ได้พยายาม
ชักพาลูกชายไปบ้านเพื่อน ๆ ผู้มีลูกสาวทั้งสวย และไม่สวยจนครบถ้วน
แล้ว ก็ยังไม่ปรากฏว่า ก้าบของแม่สนใจสาวคนไหนเป็นพิเศษเลยสักคน
ทำให้มารดาคลุ้มใจคิดว่าลูกชายตนคงจะมีอะไรผิดแผกแปลกหนุ่มอื่นเสีย
ละคระมัง ?

“คุณครับ” คุณหนูครับ” เสียงนี้ดังลั่นจนก้าบต้องเตะลมลุกขึ้น
นั่งอย่างโมโห คนจะนอนสายวันเสาร์สักหน่อยก็กังวลใจกันอยู่ได้

“อะไรวะไอ้กวน!” เสียงตะเบ็งตอบพอกัน

“คุณหญิงท่านรอรับประทานอาหารนานแล้วครับ” กวนตอบ

“เออไวย!” ชายหนุ่มทุ่มหมอนกับที่นอนอย่างโมโห

“ตื่นแล้วหรือยังครับ?” เสียงตะโกนกรอกเข้ามาทางกุญแจอีก

“ไอ้บ้า! คนหลับพูดไฉนงั้น!” ก๊าบเปิดประตูผางออก

นายกวนผู้นั่งคุกเข่ากรอกเสียงเข้ามาทางรูกุญแจผางตามแรงบานประตู เพราะยังไม่ทันก๊าบง้างขาทำท่าจะบ่าก้นนายกวนเข้าให้ แต่ไม่ได้เตะ เดินออกจากห้องทั้งชุดนอน เอามือเสยผมให้เลยไปข้างหลังสองสามที ลงบันไดไปยังห้องอาหาร เปิดบังตาสีเขียวสดเข้าไปอย่างกระเทกกระถัน แล้วปล่อยให้คิดผิงกลับเสียงกึกก้อง เดินเข้าไปนั่งเก้าอี้แรง ๆ นัยน์ตาปรือ

“อู๊ตายอีตากับ!” คุณหญิงตกใจปนโมโหที่ลูกชายลงมาร่วมรับประทานอาหารเช้า เครื่องทรงชุดนอน หน้าตาไม่ได้ผ่านความสะอาดมาก่อน

ก๊าบไม่ตอบ มือควานหาซามข้าวต้ม ช้อนและตะเกียบเพราะ นัยน์ตายังไม่ลืมสนิท ตักข้าวต้มใส่ซามใส่ปากทั้งหลับตา

“นี่ อีตากับ ไปล้างหน้าก่อนนะยะ คูรี สกปรกยังงั้นจะกลืน ข้าวต้มลงไปยังงั้น! ตาย! ว้ายรึนี่อีกเฮ้ย!” มารจารย์เอะอะแต่นายลูกโทน ตักข้าวต้มใส่ปากกลืนเอาๆ โดยไม่ยับยั้ง

“คุณแม่ทำไมยังไม่กินล่ะชะ ผมกินแล้วไง!” ลูกชายถาม

“ยะ พ่อมหาจำเริญ ใครจะกินเข้าไปลง ลูกสกปรกจริง ๆ”
มารดาโมโห ที่ลูกชายสุดที่รักของเธอทำอะไรแปลก ๆ

“โธ่ คุณแม่ชะ ฝรั่งนะ เขาตื่นนอนก็กินกันบนเตียงนอนเลย
ละชะ” ก๊าบตอบทั้งอาหารอยู่ในปาก

“ฝรั่ง! อะไร ๆ ก็เอาอย่างฝรั่ง!” มารดาค้อนอย่างหมั่นไส้ “เรา
เป็นคนไทยยะ คนไทยเชื้อชาติไทย วัฒนธรรมไทยของเรามีประจำชาติ
ธุระอะไรจะต้องไปทำตามอย่างเขาจนไม่ดูตาม้าตาเรือ จริง! เขาเจริญแต่เรา
ต้องรู้จักเลือก รู้จักคัดแบบที่ดีงามมาทำชียะ ชี! ที่พวกเขาไปโบสถ์ไปวัด
กันทุกวันอาทิตย์นั้นนะ เราเอาอย่างเขามาทำบ้างชี โธ่! แม่ละอายุต่างชาติ
เขาเหลือเกิน...” ยิ่งพูดยิ่งโมโหจนหอบ

“คุณแม่ชะ” ลูกชายเรียกเสียงอ่อน “คุณแม่จะให้ก๊าบทำอะไร
ลูกจะทำตามทุกอย่างครับ แต่โปรดย่าโมโห เพราะหมอยิ่งห้ามไม่ให้
คุณแม่โกรธอะไรหรือตื่นเต้นตกใจอยู่” เขาลุกขึ้นไปกอดมารดาพร้อมกับ
จุมพิตแก้มอย่างเอาใจ คุณหญิงพิมาลัยยิ้มออก นัยน์ตาเป็นประกาย

“จริงนะลูก!”

“ครับผม”

“ดีจริง ทูนหัวของแม่ เอาเถอะ ไปกิน ๆ เสียให้เสร็จ เตี่ยจะได้
อาบน้ำแต่งตัวไปธุระกับแม่หน่อย”

“ครับผม” ลูกชายรับคำง่าย ๆ และกลับมานั่งที่รับประทาน
อาหารต่อ

ฐานะของคุณหญิงพิมลานั้นคือการให้ลูกชายขับรถให้นั่งไปบ้าน
ท่านนายพลประวิทย์ผู้เป็นบิดา

“แม่จะพากลับไปกราบคุณตา” เธอบอกลูกชายสั้น ๆ เมื่อเขา
แต่งตัวเรียบร้อยมารออยู่ที่รถยนต์ส่วนตัวของเขาที่หน้าตึก

“โอ๊ะ ผมไปกราบท่านเองก็ได้ชะคุณแม่ ทำไมคุณแม่จะต้อง
ลำบากด้วยล่ะคะ”

“เอาเถอะ ๆ แม่ก็จะไปกราบท่านด้วย ไม่ได้ไปเยี่ยมท่านหลาย
วันแล้ว” คุณหญิงพิมลาคอบ แต่ในใจยิ้มอย่างสุขใจ วันนั้นมีสาว ๆ
มาให้ลูกชายเธอคุยทั่วหลายคน สาว ๆ เหล่านั้นล้วนแต่เป็นผู้ที่เธอเต็มใจให้
แต่งงานกับลูกโทนของเธอทุกคน ทุกคนเป็นสาวและสวย มีการศึกษาพอ
ประมาณ ท่านเป็นคุณสมบัติพอแล้วสำหรับจะมาเป็นลูกสะใภ้เธอ เรื่อง
การบ้านการครัวและการเข้าสังคมนั้นไม่เป็นปัญหาอะไร เพราะเธอจะเอา
มาอบรมสอนและขัดเกลาให้ทีหลังได้

คุณตาท่านนั่งเฝ้าเตาย่างบนเก้าอี้ไม้ชิงชันตัวใหญ่ที่ซานติก ลูกหลาน
นั่งแหวดงอยู่เต็ม ที่สนิทมากก็เข้าไปนั่งพับเพียบอยู่ซิด้า ที่ห่างหน่อยก็นั่ง
อยู่บนขอบหินอ่อนที่ทำเป็นที่นั่งได้รอบซานติก โดยวันที่เป็นบันไดลง
สนามไว้พอควร แก้วน้ำหวานและขวดน้ำหวานวางอยู่เกะกะ พวกลูก ๆ ท่าน
นั้นนั่งบนเก้าอี้ใกล้ ๆ ท่าน

ก๊าบเดินโหย่ง ๆ ค้อมหลังเข้าไปคุกเข่ากราบที่ตักคุณตาอย่าง
เคารพ แล้วคว่ำมือท่านขึ้นมาจูบอย่างรักและบูชา แล้วนั่งแปะอยู่ใกล้ ๆ

“เออ เจ้าก๊าบ!” ท่านทักหลานชายที่มีกริยาเป็นฝรั้งอย่างเอ็นดู
 “ครับผม” นัยน์ตาก็มย้มกับคุณตาเหมือนเด็กช่างประจบ
 “เป็นไง สบายดีอะ?” ท่านลูบศีรษะผมหยักโคกที่ค่อนข้างยาว
 ของหลานผู้ไม่ชอบสนใจผู้หญิงผิดชายอื่น

“สบายครับผม ชอบพระคุณอย่างยิ่งครับผม”

“เมื่อไหร่เงาะจะมีเหลนให้ตาชมบ้างล่ะ ใคร ๆ เขาออกหน้าเจ้ากัน
 ไปหมดแล้วละนา”

“แล้วแต่คุณตาจะกรุณาครับผม”

“เอ๊ะ จะแต่งงานมาแล้วแต่ตา ะ! เจ้าแน่ใจอะวะไอ้หนู?”

“ครับผม คุณตาผ่านโลกมามาก ย่อมทราบอะไรต่ออะไรดีครับ
 ผม ถ้าคุณตาจะหาคู่ให้ก๊าบ ก็ต้องแน่ใจว่าก๊าบจะอยู่ตัวอย่างมีความสุข
 ครับผม”

คุณตาหัวเราะชอบใจ ไอ้หลานก๊าบมันฉลาดนัก มันรู้ว่าตาเป็น
 คนละเอียด และเจ้าระเบียบ ใครจะมาเป็นหลานสะใภ้จะต้องดีจริง ๆ
 เยี่ยมจริง ๆ

“มา... งั้นมาเดินเล่นกับตาน้อยวะ” ท่านลุกขึ้นยืน หลาน
 ชายช่วยพยุงท่านอย่างน่าเอ็นดู หลายคนมองตามอย่างอิจฉา

ท่านนายพลสูงอายุแต่ยังแข็งแรงเดินลงบันไดหินอ่อนสู่ถนนข้าง
 ทึกสาวสวยหลายคนวิ่งเข้ามากราบท่านและที่รู้จักก๊าบก็ทักทายกับสนิท
 สนม ชายหนุ่มสนทนาคอบเป็นอันดี

“มานี้ เจ้ากับ ตามีอะไรจะอวดแก่” นายพลประวัติดุจดเช่น
หลานให้เลี้ยวไปทางหลังตึก เดินผ่านเรือนกล้วยไม้ ออกไปทางสวน
ท้ายบ้าน

“คุณตาจะไปไหนครับ?”

“ไปบ้านยายน้อยของเจ้า”

“อ้อ คุณยายรจนา... ที่... ที่ป่วยเป็นอัมพาตแขนมาหลายปีแล้ว
นะหรือคะคุณตา”

“เออ ใช่”

“กับเลวจริง ลืมมากราบคุณยายรจนาสนิทเลย ทั้งๆ ที่กลับมา
บ้านตั้งนานแล้ว” เขาประนามตนเอง

“ไม่เป็นไร ไปไหว้วันนี้ก็ได้อีก”

“คุณยายรจนาไม่ได้แต่งงาน... เอ้อ... ใครดูแลอยู่ล่ะคะคุณตา
น่าสงสาร กับว่าถ้าเอาไปอยู่บ้านกับก็ได้นะละ กับจะเลี้ยงเอง” ชาย
หนุ่มกล่าวอย่างจริงใจ

“เออ ชอบใจเจ้า” คุณตาหัวเราะหึๆ อย่างชอบใจอยู่คนเดียว
ผลึกประศรวัฒ์ๆ ที่กันพอรู้ว่าเป็นเขตเฉพาะเข้าไป เรือนไม้ฝากระดาน
หลังเก่าที่แต่ก่อนเป็นใต้ถุนสูงที่กับเคยเอาเชือกผูกชิงช้าเล่นบ่อยๆ บัดนี้
กรุกระจกรอบทิศมีประตูเป็นบานกระฉากเลื่อนแลเห็นข้างในชัดเพราะรูด
ม่านสีเขียวสดใสไปรวมอยู่ตามมุม เสาไม้ที่เคยเห็นเป็นต้นค้ำยันบัดนี้เป็น
เสาหินขัดสวยงามเข้ากับพื้นห้องที่เป็นวัสดุอย่างเดียวกัน เว้นไว้แต่ตรง
กลางห้องเป็นยกพื้นไม้สักแผ่นใหญ่ๆ เรียบและเชิดดูเป็นมันวับสำหรับใช้

เป็นที่นั่งนอนของผู้ป่วย คุณยายน้อยนั่งพับเพียบอยู่บนพรมสีแดงเข้ม มีหมอนอิงหมอนขาววางอยู่รอบกาย มีเครื่องอัฐบริขารตั้งอยู่บนโต๊ะมุกทั่วๆ ข้างตัวท่าน

ท่านนายพลประวัติก้าวเข้าไปในกรอบกระจก ตรงเข้าไปนั่งห้อยเท้าอย่างสบายบนยกพื้นน่านอนนั้น

“เชิญค่ะ พี่ใหญ่” คุณยายน้อยยิ้มรับพี่ชาย ก๊าบถอดรองเท้า ถ้าวเดินเข้าไปกราบที่ตักคุณยายรจนา

“ตาย ตากับเรอะนี่?”

“ครับผม ก๊าบเอง”

“ไปยังไม่มา ยังไงล่ะเรา?”

“คุณตาพามากราบคุณยายน้อยซะ”

“อ้อ มากราบยายทำไมกัน อยากได้อะไรเรอะก๊าบ?”

“เขายอยากได้เธอไปเลี้ยง”

“อ้อๆ พ่อคุณ!” คุณรจนายิ้มย่นตำหวน “พ่อจะทนยายแก่ได้เรอะ?”

“คุณยายน้อยไม่ใช่ยายแก่ซะ” หลานชายค่าน “คุณยายน้อยเป็นยายที่ก๊าบรักและบูชาซะ”

“ปากหวน!” คุณรจนาหัวเราะ ชี้ผมหลานชายคนโปรดที่ห่างไปนอกมานานอย่างรักใคร่

“จ้อยเอ๊ย มีแขกมาสองคนลูก”

จ้อย คงจะเป็นเด็กหน้าตาจ้อยหงอยเหงาที่คอยรับใช้คุณรจนาอยู่เป็นเน

“เจ้าคะ” เสียงขานตอบหวานจ้อยเหมือนเชื้อ ทำให้ก๊ากับชักไม่แน่ใจว่าจ้อยจะหมายถึงหน้าซิคเซียวเสียแล้ว

เสียงรongsเท้าแตะสัมผัสพื้นหินขัดเบา ๆ ทางห้องด้านหลังที่มีม่านกั้นอยู่ไม่ให้เห็น ก๊ากับหันไปมองและต้องตกตะลึงนัยน์ตาก้างปากเผยอย่างลึมตัว จ้อยเป็นสาววัยกำลังดีที่หวานจ้อยไปทั้งตัว ช่างสวมเสื้อผ้าสีเหลืองจ้อยเสียอีก เธอเดินถือถาดน้ำส้มคั้นสด ๆ เข้ามาสามแก้ว เข้ามาคุกเข่าวางไว้บนยกพื้น แล้วเดินเข้าเข้าไปกราบท่านนายพลประวติอย่างเคารพ และหันไปไหว้ก๊ากับอย่างสุภาพ ต่อจากนั้นก็ยกแก้วน้ำส้มคั้นออกจากถาดพร้อมที่รองให้แขกที่มาทั้งสอง ส่วนแก้วที่เหลือเธอก็ลานชั้นไปให้คุณยายน้อยอย่างเรียบร้อย กระว้อยกระวืบนำดู

“จ้อย รู้จักพี่กับเขาหน่อยซี” คุณตาเอ่ยเสียงปนหัวเราะชอบใจ ที่เห็นก๊ากับเหมือนถูกมนต์สะกด

“สวัสดิ์ค่ะคุณสหพรหม” จ้อยทักยม ๆ

“ยินดีที่รู้จักค่ะ”

“เอ้อ...จ้อย...หวานจ้อยชื่ออะไร?” ก๊ากับทักต่อ ๆ

“สร้อยเสก สุรวัณย์ ค่ะ” เธอยิ้มทั้งปากและนัยน์ตาน่ารักนัก

“สร้อย! เด็กสร้อย!”

“ใช่ค่ะ เด็กสร้อยที่คุณก๊ากับเอาน้ำสาจดนสำคัญที่เด็กสร้อยตอบว่าทำกับข้าวฝรั่งไม่เป็นไงคะ” เธอตอบเสียงเรียบร้อย

“เธอ...เด็กสรว้อย...คุณตาครับผม...” ก๊าบปรกเข้าไปคุกเข่า
เกาะขาคุณตาอย่างประจบจับมือท่านมาจุมพิตอย่างชอบคุณ นัยน์ตาเขา
บอกว่าเขายินดีและเต็มใจ สิ่งที่คุณตาลือกไว้ให้อย่างยิ่ง

“ไปกราบยายเขาสิก๊าบ” นายพลบอกไว้ให้ ก๊าบรุกกรุกกรขึ้นไป
กราบแบมือที่หน้าคุณยายอย่างตั้งใจจนบอกไม่ถูก

“กราบแบมือเนะเขากราบเฉพาะกราบพระท่านนั้นจะตาก๊าบ เอ้อ...
นี่เป็นนักเรียนนอกยังงัยกันถึงกราบไม่เป็น?” คุณยายตึงอย่างเอ็นดู

“กราบคนเนะเขาพนมมือทั้งนั้นจะ เนะจ้อย...หลานเป็นอาจารย์
ฝึกสอนระเบียบประเพณีพวกเยาวชนอยู่ อธิบายหน่อยสิจ๊ะ ตาก๊าบ
จะได้จำ”

“สอนตรงนี้อาจจะกระตาค เอ้อ....เอาไว้วันหลังก็ได้ก๊าบ”
คุณตาขำขัน ก๊าบหัวเราะหน้าแดง

“ก๊าบไม่อายชะ ตีต๊ิ ก๊าบจะได้กราบให้ถูกต้องเสียที เอ้อ...ที่
จริงแม่ก็สอนก๊าบเหมือนกัน แต่ก๊าบคิดเอาตามใจก๊าบเนะชะ อย่างถวาย
บังคมในหลวง ถ้าจะให้พนมมือ ก๊าบว่าน้อยไป น่าจะเท่าๆ กับกราบ
พระชะ” เขาอธิบาย

“ไม่ได้หรอกจ๊ะ ทุกอย่างต้องมีระเบียบแบบแผน จะไปคิดเอง
ทำเองเนะไม่ถูก เอา!...ถ้าไม่อายก็ให้แม่จ้อยทำให้ดูเนะ”

คุณยายน้อยว่า

“เอ้อ...ไม่เป็นไรชะคุณยายน้อย วันนี้ก๊าบขอกุญกับเด็กสรว้อยเอ๊ย
จ้อยก่อน แล้ววันหลังก๊าบจะมาให้สอนระเบียบการกราบชะ ผมยินดีให้

สอนไปจนตาย” คำทำยเขาพูดกับจ้อยพร้อมกับทำนัยน์ตาสีชมพู ท่านผู้สูง
อายุหัวเราะชอบใจ จ้อยหน้าแดงเข้ม

ถ้ากลายเป็นลูกศิษย์เรียนมารยาทไทยจากจ้อยเป็นประจำ เตียวหน้
เขาารู้แล้วว่า การกราบนั้นมิใช่ต่างกัน และแม้จะพนมมือเหมือนกัน
แต่ที่วางมือนั้นแตกต่างตามวาระและกาละ ทั้งจะกล่าวย่อๆ ดังนี้คือ

การกราบพระ กราบแม่มือ ๓ ครั้ง

การกราบพระมหาษัตริย์ นั้น นุ่งพับเพียบเก็บปลายเท้าหมอบ
ให้เข้าข้างหนึ่งอยู่ในระหว่างแขนทั้งสอง แล้ววางแขนทั้งสองราบกับพื้น
ตลอดครึ่งแขนคือ จากศอกถึงมือ ประนมมือวางลงบนพื้นแล้วก้มศีรษะ
ลงให้หน้าผากจดมือ ทำครึ่งเดียว

กราบบุคคลที่เคารพมากต้องยกมือที่ประนมขึ้นจดส่วนกลางของ
หน้า ให้ปลายหัวแม่มือจรดปลายจมูก ให้ปลายนิ้วชี้จรดระหว่างคิ้วแล้ว
ก้มลงกราบ กราบครึ่งเดียว

กราบผู้ที่เคารพทั่วไป ไม่แบ่มือ ให้ปลายหัวแม่มือจรดปลายคาง
ให้ปลายนิ้วชี้จรดปลายจมูก กราบครึ่งเดียว

กราบศพ กราบด้วยวิธีประนมมือทอดกับพื้นแล้วก้มศีรษะ
ลงจดมือ

นอกจากนี้ท่านยังเรียนรู้เรื่องจ้อยทำกับข้าวฝรั่งเก่งเป็นพิเศษ
อีกด้วย และเขาคังใจอย่างแน่นอนว่าจะให้เธอทำให้เขากินคนเดียวตลอดชีวิต.

วันนี้เป็นวันอาทิตย์ ก้อยตื่นสายกว่าปกติเพราะอากาศเย็นสบาย น่านอน ดวงอาทิตย์จะหลีกเร้นอยู่ในกลุ่มเมฆหนาที่บจนเชื่อว่าฝนจะตกลงมพัดมาเบา ๆ พาให้ดอกไม้ที่บ้านอยู่สระพรังเอนช่อไสว ก้อยรู้สึกเข้มข้นเมื่อรู้ว่าวันนี้ก้อยมีเวลาพักผ่อนอย่างสบายและจะทำอะไรก็ได้อย่างเสรี

ก้อยออกมานั่งอยู่ที่ระเบียงตึกชั้นล่าง ที่หน้าตึกเป็นลานหินอ่อน ทันสมัยยื่นออกไปสู่สนามหญ้าสีเขียวสดและกอไม้ดอกสลับสีงดงาม รวบรวมไปรงทาสีขาวทำให้ก้อยสามารถมองเห็นความเป็นไปของผู้คนที่เดินไปมาในซอยหน้าบ้าน และที่สุดซอยนั้น มีหมู่บ้านเสื่อมโทรมอยู่กลุ่มหนึ่ง ตั้งอยู่ข้าง ๆ กองขยะกองใหญ่เป็นภูเขาขนาดย่อม

ก้อยแต่งชุดนอนที่ฟองฟูและกรุยกรายเมื่อมานั่งฟังเสาระเบียงอยู่จึงดูเหมือนตุ๊กตา อันที่จริงก้อยอายุ ๑๐ ขวบแล้ว ก้อยเรียนอยู่ชั้นประถมปีที่ ๕ คุณพ่อคุณแม่ของก้อยเป็นข้าราชการตำแหน่งสูงทั้งคู่ ท่านหา

เงินได้มาก ทำงานหนักตลอดวัน และออกงานสังคมอีกก่อนคน ก้อย
จึงต้องอยู่กับคนเลี้ยงเรื่อยมา

คนเลี้ยงของก้อยเป็นหญิงแก่เจ้าระเบียบ และดูเหมือนว่าจะเป็น
ผู้ศรัทธายก ชีวิตของก้อยอยู่ในกำมือของหญิงคนเลี้ยงคนนั้นตลอดมา ก้อย
ได้รับการดูแลอบรมอย่างเข้มงวดทุกฝั้ว คนเลี้ยงของก้อยมุ่งมั่นจะปั้น
ก้อยให้เป็นกุลสตรีสืบทอดความหวังของคุณแม่ ห้องนอนของก้อยต้องเป็น
ระเบียบ ของเล่นทุกชิ้นของก้อยสะอาดและวางไว้ตามตำแหน่งแห่งที่
บางครั้งก้อยรักตุ๊กตาลูกหมูและเล่นกับมันจนขนมันเก่ามอมแมม ก้อยก็
ต้องเสียมันไปและมีตุ๊กตาตัวใหม่มาแทน วิธีเล่นตุ๊กตาของก้อยจึงต้องระมัด
ระวังอย่างยิ่งเพราะกลัวมันจะสกปรก ก้อยถูกฝึกมารยาททุกอิริยาบถ ก้อย
อายุ ๑๐ ขวบเท่านั้น แต่ก็วางท่าเดินยืนนั่งได้สง่าดูนางพญา ก้อยพูด
ค่อย ๆ ซ้ำ ๆ และรู้จักหวั่นของการสนทนา เสียแต่ว่าก้อยไม่ค่อยจะได้มี
โอกาสคุยกับใครมากนัก แม้แต่กับคุณพ่อคุณแม่ ก้อยจำได้ว่าตั้งแต่ต้นปี
มาแล้ว ก้อยยังไม่เคยได้หัวเราะดัง ๆ เลย

บ้านของก้อยปรับอากาศทั้งหลัง ก้อยนั่งรถยนต์ที่ติดเครื่องปรับ
อากาศเย็นเฉียบไปโรงเรียน ก้อยเรียนหนังสืออยู่โรงเรียนคอนแวนต์ที่มี
ชื่อเสียงแห่งหนึ่ง คุณป้าของก้อยเคยจะพาก้อยไปเข้าโรงเรียนสาธิต แต่
คุณพ่อคุณแม่ไม่ยอม คุณพ่อคุณแม่บอกว่า โรงเรียนสาธิตสอนเด็กแบบ

ฝรั่งเกินไปทำให้เด็กผู้หญิงไม่เรียบร้อย ต้องเข้าโรงเรียนฝรั่งเด็กผู้หญิงจึงได้รับการอบรมเข้มงวดแบบไทย

ชีวิตของก้อยราบเรียบและสงบสุข ก้อยมองดูผู้คนในรถประจำทางเหมือนกับดูโทรทัศน์ ดูแล้วก็ตื่นเต้นน่าสนใจ แต่ก็ไม่นึกอยากจะเป็นอย่างนั้น ดินฟ้าอากาศจะร้อนหนาว ฝนจะแล้งหรือน้ำท่วม ชอยซำรุคอย่างไร ก้อยไม่เคียดร้อน โลกของก้อยเงียบสงบ ก้อยไม่ค่อยมีเพื่อนมากนัก เพราะเพื่อน ๆ มักจะชนและแค้นกว่าก้อย ก้อยตามไม่ทัน

วันนั้นคนเลี้ยงของก้อยไม่สบาย หาไม่แล้วก้อย่าหวังว่าก้อยจะได้ออกมาวิ่งเล่น ทั้ง ๆ ที่คนนอนอย่างนี้ ก้อยนั่งมองไปนอกบ้าน รู้สึกหิวนิด ๆ แต่เมื่อยังไม่มีใครยกอาหารเข้ามาตัก ก้อยก็คิดว่าจะทนหิวไปก่อน ก้อยนั่งดูภาพ ๒ ภาพที่แตกต่างกันเหลือเกิน ส่วนกุหลาบที่บ้านของก้อยและภูเขาทองขะที่อยู่สุดซอย

นั่นอะไรเคลื่อนไหวอยู่บนกองขะนั้น ที่แรกก้อยนึกว่าเป็นลูกหมา แต่พอดู ๆ ไปกลายเป็นเด็กผู้หญิงคนหนึ่งกำลังค้นหาของอยู่อย่างขะมักเขม้น เด็กคนนั้นนั่งกางเกงเก่า ๆ และเสียดตราเครื่องคัมซินคิหนึ่ง เขาไม่มีजूมูหรืออย่างไหนะ จึงไม่เหินเสียเลย ช่างสกปรกจริง ๆ ไข่มื้อเปล่า ๆ โกองขะอยู่กองแล้วกองเล่า เขาไปยุ่งอยู่กับกองขะทำไมกันหนอ ไร้อ่อย ช่างน่าสงสารจริง ๆ ก้อยรู้สึกสงสารเด็กผู้หญิงคนนั้นอย่างจับใจ

กลอยเป็นลูกคนที่ ๖ ของพ่อแม่ กลอยอายุ ๑๐ ขวบแล้ว กำลังเรียนอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ที่โรงเรียนเทศบาลใกล้บ้าน บ้านของกลอยอยู่ในซอยจัดสรรแห่งใหม่ ซึ่งแต่เดิมเป็นลานทิ้งขยะของเทศบาล กลอยมีพี่น้องท้องเดียวกันถึง ๖ คน ถ้ารู้ท่านไม่มาแนะนำพ่อแม่ว่าลูกมากจะยากจนยิ่งไปกว่านั้นละก็ กลอยก็คงจะมีน้องมากกว่า ๑ คนแน่ๆ พ่อของกลอยเป็นข้าราชการชั้นจัตวา และแม่เป็นแม่ค้าขายน้ำแข็งอยู่ในโรงเรียนราษฎร์แห่งหนึ่ง พี่น้องของกลอยได้เรียนหนังสือกันทุกคน เรียนไปช่วยพ่อแม่หาเงินไปไม่มีใครได้อยุ่ว่าง

บ้านของกลอยเล็กมาก มีห้องอยู่ ๒ ห้อง พี่ของกลอย ๒ คน แต่งงานไปแล้ว และแยกไปอยู่ที่อื่น กลอยและพี่น้องที่เหลือกินนอนรวมๆ กัน ทะเลาะกันบ้าง เล่านิทานแลกเปลี่ยนกันบ้าง จนหลับไปเพราะความเหนื่อย พ่อและแม่ใช้งานลูกทุกคน กลอยตื่นแต่เช้ามีหน้าที่เตรียมแก้วและอุปกรณ์ต่างๆ เพื่อให้แม่ไปขายของ ใครเกียจคร้านแม่จะสั่งสอนด้วยไม้เรียวจนขยันไปเอง วันไหนหยุดเรียนพี่ของกลอยไปรับเสื้อโหลมาขายและติดกระดุม กลอยก็จะไปคุ้ยกองขยะ เก็บเศษเหล็กมาขายเป็นกิโลเผื่อว่าจะได้เงินมาซื้อขนมอย่างอื่นมากินบ้าง

วันหนึ่งกลอยออกไปที่กองขยะแต่เช้า แวะทักทายเพื่อนฝูงที่ออกมาวิ่งเล่นต่างๆ ที่ยังหน้าตาเกรอะกรัง กลิ่นกองขยะไม่ชวนดม แต่พอเก็บ

เศษเหล็กได้มากเข้า จมูกก็คู้กับกลิ่นและกลอยก็มีหวังได้ซื้อของตามใจชอบได้เร็วขึ้น กลอยสบายใจถึงกับร้องเพลงออกมาดังลั่น

“....จะจ้างสักพัน ฉันทก็ไม่หันมามอง ถึงเธอจะใส่ทองเส้นโตเท่าโชรตไฟ จะซื้อรถเก๋งเรือบินหรือเดินดินไป สวมสร้อยเพชรเม็ดโตเท่าไขราคาแคไหนฉันทก็ไม่มอง....”

เสียงแม่ตะโกนโหวกเหวกกลบเสียงเพลงของกลอยให้รีบกลับมากินข้าว ทุกคนในบ้านของกลอยต้องรีบกลับมากินข้าวพร้อมกันเสมอ เพราะถ้ากินกันคนละทีกับข้าวจะมีไม่พอ ในวงกินข้าวนี้สนุกที่สุด พ่อแม่จะมีเรื่องขัน ๆ มาเล่า ลูก ๆ คอยขำคออแม่ที่ข้างบ่น กินเสร็จแล้วก็ช่วยกันล้างจาน ทำความสะอาดบ้าน

กลอยคิดถึงวงข้าวแล้วก็รู้สึกหิว วันนั้นโชคดีเก็บเศษตะปูได้ห่อใหญ่ แล้วยังกลอนทองเหลืองหัก ๆ อีกหลายอัน กลอยรีบเดินลงมาจากกองขยะ ประเดี๋ยวฝนตกจะอาบน้ำฝนให้ชื่นใจ กลอยเดินอ้อมไปทางที่ไม่เจอแจ๊ะ ผ่านบ้านหลังใหญ่ที่มีรั้วเหล็กโปร่งสีขาว

นั่นอะไรที่กองอยู่บนระเบียงบ้านนั้น ที่แรกกลอยนึกว่าเป็นลูกหมาจู้ แต่พอดู ๆ ไปกลายเป็นเด็กผู้หญิงคนหนึ่ง หน้าตาซีดเซียวกำลังนั่งเหม่อ เด็กคนนั้นไม่มีความสุขหรืออย่างไรนะ จึงดูหงอยเหงาเปล่าเปลี่ยวจริงๆ ทำไมเขาไม่ลุกออกมาวิ่งเล่นที่สนาม หรือร้องเพลงดัง ๆ กับพี่ ๆ น้อง ๆ โธ่เอ๋ย ช่างน่าสงสารเสียจริง กลอยรู้สึกสงสารเด็กคนนั้นจับใจ

...เด็กหญิงที่ขนนอกครัวแต่งตัวมอมแมม ผมขุ่นเป็น
กระเซิง รูปร่างอ้วนกลม ส่วนเด็กหญิงที่นั่งอยู่ในบ้าน
รูปร่างผอมเกร็งผิวเหลืองซีด...

ถ้าบังเอิญมีใครเดินผ่านซอยมาขณะนั้น จะเห็นเด็กหญิง ๒ คน
จ้องมองกันอยู่ เด็กหญิงที่ยืนอยู่นอกครัวแต่งตัวมอมแมม ผมุงเป็นกระเซิง
รูปร่างอ้วนกลม ส่วนเด็กหญิงที่นั่งอยู่ในบ้าน รูปร่างผอมเกร็งผิวเหลืองซีด
หน้าตามีเค้าว่าสวยมองดูเศร้า ๆ ทั้งสองฝ่ายต่างก็สงสัยซึ่งกันและกันอยู่
อย่างนั้น

“กลอยเอ๊ย มากินข้าวเร็ว ๆ เข้าเถอะ” เสียงแม่ของกลอย
เรียกซ้ำมาอีก

“ตายตาย! คุณก้อยไปนั่งตากลมทั้ง ๆ ชุนอนอีกแล้ว” เสียง
กิริตกราคังออกมาจากห้องใน พร้อมทั้งสาวใช้คนหนึ่งวิ่งถลาออกมา
ประคองก้อยเตรียมพาไปแต่งตัวใหม่เพื่อรับประทานอาหารเช้า

กลอยส่งยิ้มให้ก้อยอย่างปลอบประโลม

ก้อยส่งยิ้มให้กลอยอย่างเป็นมิตร พร้อมทั้งโบกมือให้ก่อนจะ
เดินหายลับเข้าไปในตึก

ทั้งสองคน ก้อยและกลอยเกิดความรู้สึกอุ่นใจ มิตรภาพเกิดขึ้นได้
เสมอในทุกหนทุกแห่ง ก้อยและกลอยต่างตระหนักดีว่า ยังมีคนอื่นอีกมากที่
เขาขาดแคลน เด็กทุกคนยังอยู่ในความดูแลรับผิดชอบของพ่อแม่ บางคน
อาจมีอย่างหนึ่งที่เหลือเฟือ แต่ก็ยังขาดอีกอย่างหนึ่งอย่างน่าเสียดาย สิ่ง
สำคัญที่สุด คือจิตใจของเรา ถ้าเราเป็นคนที่มีมองโลก มองผู้คน มองสิ่ง
แวดล้อมในแง่ที่ดีมีเหตุผลแล้ว เราจะอยู่อย่างมีความสุขเสมอ

ก้อยมีความสุขตามสภาพของก้อย

และกลอยก็มีความสุขตามสภาพของกลอย.

สิ่งใด อะไร

บุณศรี ภม্বরักษ์สัตว์..

— ๑ —

ผมยังจำได้ เช้าวันนั้น อากาศสดใส ผมรีบลุกขึ้นสัฟฟ์ อาบน้ำ เตรียมตัวไปโรงเรียน ผมก็คิดว่าผมตื่นแต่เช้าแล้ววันนั้น แต่ก็ยังถูกพี่ๆ ต่อย่างจนได้

“นายชา ตื่นสายตามเคยนะเรา คนอื่นเขากินข้าวกันหมดแล้ว เตียวไปโรงเรียนไม่ทันหรอก”

พี่เซซู่ พี่ชายคนโตของผมประเดิมก่อน

แต่ก็ยังสู้ พี่ประสาน ไม่ได้ พอเห็นหน้าก็ไม่ยอมให้ตังตัวติดเลย

“เฮ้ ไวเข้าชื่อนายชา สายอีกแล้ว แกนะ เป็นตัวการทำให้เขาไป โรงเรียนสายกันเกือบทุกวันเลยรู้ไหม? ตื่นสายยังงี้ ที่หลังไม่ต้องกินข้าวหรอก”

“ไม่กินก็หิวแย่ซี” ผมนึกในใจ ปากก็พลอยขมขมไปด้วย แต่ไม่มีเสียงออกมา

ขณะที่เดินผ่านพี่ประสาน ผมต้องเดินเลี่ยงให้ห่างๆ ออกไปหน่อย เพราะว่า พี่สานแกทำไวครับ พลาดทำ ดีไม่ดี โดนเตะเองง่ายๆ

ผมเดินพลาง เอามือยัดขายเสื้อเข้าไปในกางเกงพลาง ตรงไปที่
โต๊ะกินข้าว

บนโต๊ะนั้น มีผักลือตหมูอยู่ในจานก้นลึก เกือบหมดแล้ว จาน
กับข้าวที่วางเคียงอยู่ข้างผักลือตหมูนั้นเกลี้ยงแวววาว ไข่เจียวครึ่ง แต่ไม่มี
เงาของมันเหลืออยู่อีกเลย บ้านเราเลี้ยงไก่ เราจึงมีไข่กินเป็นประจำเกือบ
จะทุกวัน

นี่ถ้าแม่ไม่ไปโรงพยาบาลเสีย ผมก็ไม่อดกินไข่เจียว เพราะแม่จะ
เก็บไว้ให้ผมต่างหากหน่อยหนึ่ง กงเวทนาที่มากินข้าวช้ากว่าพี่ ๆ เขา

ไม่เป็นไร ผักลือตหมู ผมก็ชอบ ผมคว้าจานมาคดข้าว แล้ว
จัดการกับผักลือตหมูที่เหลืออยู่จนเกลี้ยง และไม่ลืมเขี่ยใบหอมในผักออกทั้ง

“เอ้า... มัวละลือตอยู่นั่นละ เร็วเข้าซิ ซา! ทำไมนะ กะอึใบ
หอมชนิดเดียว ก็ต้องเขี่ยทิ้งด้วย กินมันเข้าไปเถอะน่า ไม่ตายหรอก....
กุชิคุ... เตี้ยวพ่อ....”

ไม่ใช่พ่อหรอกครับ พี่सानะ แก่ซื้อประสานโป่งนั่นเอง แต่
ไม่เคยประสานอะไรเลย น่าจะเปลี่ยนชื่อเป็น “ส่าหับ” หรือ “ตวาด”
เสียมากกว่า เพราะแก่อยู่อู่ตวาดผมเรื่อย ยิ่งเวลาแม่ไม่อยู่ด้วยละก็พี่सान
เสียงเขี้ยวเป็นพิเศษ

“เอ้า... ไปกินน้ำเสีย เร็ว ๆ ซา ไป ไปโรงเรียนกันได้แล้ว ขึ้นช้า
กว่านเตี้ยวสาย”

พี่เชษฐัตตบท แล้วก็ออกเดินตุ้ม ๆ ไปข้างหน้าก่อน มีพี่सान
ตามติด ๆ กันไป ผมต่อให้เขาข้ามสะพานไม้เล็กตรงประตูใหญ่หน้าบ้านไป
เสียก่อน ผมวิ่งตามเตี้ยวเตี้ยวก็ทัน

แม่ไม่สบายครับ พ่อพาแม่ไปโรงพยาบาลตั้งแต่วันศุกร์ที่แล้ว
พ่อบอกว่า ถ้าแม่ไม่เป็นอะไรมากหมอก็คงให้กลับบ้านได้วันนี้

วันนี้แล้วสินะ ที่แม่จะกลับมาจากโรงพยาบาล ตอนเย็นกลับไป
ถึงบ้านแล้ว คงมีขนมอร่อยๆ ไว้กิน นึกถึงแม่ นึกถึงขนม แล้วก็ทำให้
มีแรงเดินเข้าไปโรงเรียนได้ไวๆ

- ๒ -

เย็นนั้น ผมกลับมาถึงบ้านก่อนเพื่อน พี่เชษฐูเดินไล่หลังผมมา
ติดๆ กัน

พี่सानเขาเดินตามมาห่างๆ

พอผมวางกระเป๋าวัดน้ำได้ต้นมะยมหน้าบ้าน พี่เชษฐูก็เดินเข้า
ประตูบ้านมา

“พ่อเชษฐูมานีก่อนจ๊ะ” เสียงบ๊าแสร้ที่อยู่บ้านตรงข้ามกับเราเรียก
พี่เชษฐูเดินเข้าไปหา บ๊าแสร้พูดอะไรอีกสองสามคำ พี่เชษฐูพยักหน้ารับ
แล้วก็เดินตรงมาทางผม

พอตี พี่सानกลับมาถึง

“ประธาน เค้าบ้านนะ พี่จะไปโรงพยาบาล พ่อสั่งให้ตามไป
นายซา ไปกะพี่”

ผมทึใจแทบโลด ที่จะได้ไปรับแม่กับพี่เชษฐู

“ไปเคียวานหรือพี่” ผมถาม

“ไม่ต้องอาบน้ำก่อนละนะ”

“ไม่ต้อง เร็วเข้า” พุดจบบีเซษฐ์ออกเดินไปโดยเร็วผมหันไปมอง
พีसान ซึ่งกำลังยืนอ้าปาก มองดูเราสองคนเดินออกประตูบ้านไป ขณะนั้น
พีเตย เพื่อนพีसानก็เดินสวนเข้ามา พีเตย ส่งเสียงตะโกนชวนพีसानแต่ไกล

“เฮ้ยसान ไปบ้านเราเหอะ เตียวอาบน้ำแล้วไปนะ มีของดีจะให้ดู”

“ไปไม่ได้หรอกวันนี้ ต้องเผ้าบ้าน”

“ทำไมล่ะ!”

“ก็ใครๆ เขาไปโรงพยาบาลกันหมดไม่เห็นเหรือ”

“เห็น แต่ไม่รู้จะไปไหน ไตยืนแต่นายชา พุดเมื่อเช้านี้ว่า แม่นาย
จะกลับบ้านวันนี้ ก็เลยนึกว่ากลับแล้วถึงได้มาชวนนายโง่ล่ะ ไปไม่ได้ก็ไม่ใช่
เป็นไร ไว้พรุ่งนี้ค่อยไป”

พีเตย ที่ผมเรียกชื่อ “อาทร” เป็นเพื่อนกับพีसानมาตั้งแต่เริ่ม
เรียนชั้นประถมนั่นแหละ ที่เรียกว่า พีเตย หรือ ไอ้เตย ก็เพราะว่าแกเตย
เอามากๆ แต่แกก็หาได้มีปมด้อยในความเตยของแกไม่ ตรงข้ามๆ แก
จะภูมิใจเสียอีกที่ใครๆ เรียกแกอย่างนั้น เป็นคนร่าเริง ชอบตลกไปกษา
มีความจริงใจ และมีน้ำใจ เขาเป็นเพื่อนสนิทกับพีसान และสนิทกับพวก
เราทุกคน

วันนี้ ถ้าผมไม่ต้องไปโรงพยาบาลกับพีเซษฐ์ ผมก็คงจะไปบ้าน
พีเตยกับพีसानแน่ๆ พีเตยชอบมีของดีประหลาดๆ มาให้เราดูเสมอ ถ้าเอา
มาให้เราดูไม่ได้ก็มักจะมาเรียกให้ไปดูที่บ้าน

ของดีของ “พีเตย” มีแปลกๆ หลายอย่าง บางทีก็เป็นขนม บางที
เป็นของเล่น บางทีก็เป็นตัวอะไรประหลาดๆ ที่แกไปจับมาให้เราดู เช่นตัว
กิ้งก่า คางคก และหอยทาก ฯลฯ เป็นต้น

ถ้าเป็นของเล่น ก็เป็นของที่พี่เตี้ยทำขึ้นเอง จากอะไรก็ได้ที่เขา
ทิ้งแล้ว ไม่มีใครเขาเหลียวแล เช่น ยางรถยนต์เก่าๆ กระป๋องนมบั้งเก่า
ลังไม้โปเก หลอดค้ายที่เขาใช้หมดแล้ว กระป๋องนม ฯลฯ

พี่เตี้ยเอาของเหล่านั้นมาทำเป็น ชิงช้า ทำเป็นรถไฟ ทำบ้าน
ทำอะไรๆ ตั้งหลายอย่างที่น่าทึ่ง ชนิดที่เรานึกไม่ถึง ทำให้เด็ก ๆ ใน
ละแวกบ้านเดียวกัน งงงวย และนับถือพี่เตี้ยไปตามๆ กัน

“เร็วๆ ชิงช้า มัวเหม่อลู่อะไรเล่า ขึ้นมาทางนี้”

เสียงพี่เชษฐทำให้ผมสะดุ้ง ตันจากความคิดเรื่องพี่เตี้ย

ถึงโรงพยาบาลแล้ว ผมมัวเหม่อมองดูคน และสิ่งต่างๆ ที่เพิ่ง
เคยเห็นเป็นครั้งแรก กลิ่นยา และกลิ่นอะไรก็ไม่ทราบ ทำให้ผมรู้สึกไม่
ค่อยชอบโรงพยาบาลขึ้นมาทันที

ผมเดินตามที่เชษฐเข้าไปในห้องคนไข้ เมื่อพี่เชษฐบอกว่า

“มาทางนี้ แม่อยู่ห้องนี้”

ครับ แม่อยู่ในห้องนั้น นอนอยู่บนเตียงคนไข้ แม่ยังนอนหลับ
ตาอยู่ คงยังไม่ตื่น ผมรีบเดินเขย่งปลายเท้าเบาๆ ทำลงอย่างที่เคยสอนว่า
เวลาพ่อนอนอย่าอีกทีก จะเดินก็ต้องเดินเบาๆ ตรงเข้าไปยืนอยู่ข้างพ่อ

ในห้องนั้นเงียบ

พ่อยืนอยู่ข้างเตียงที่แม่นอน มีอาผู้หญิงยืนอยู่ทางปลายเตียง อา
ผู้ชายยืนอยู่ริมหน้าต่าง กอดอกมองตรงออกไปข้างนอก

ผมมองดูหน้าทุกคน คนนี้ที่ คนนี้ที่ ข้างเงียบกันจริง ไม่มี
ใครพูดอะไรเลย เมื่อผมมองดูหน้าอาผู้หญิงเป็นคนสุดท้าย ก็เห็นน้ำตาไหล
เป็นทางลงมาอาบแก้ม

“อนูชา...” เสียงอาผู้หญิงเรียกชื่อผมปนด้วยเสียงสะอื้น แล้วก็
ทุตทุตลงนั่งบนเก้าอี้ที่ปลายเตียงร้องไห้ออกมาดังๆ

“มาไม่ทัน...มาไม่ทันเสียแล้ว ชา”

เสียงพูดของอาผู้หญิง ชาติเป็นห่วงๆ

“เมื่อตะกี้นี้ ยังเรียกชื่อ “ชา” อยู่เลย โอ้! พี่เรื่อ ไม่น่าจะ
ตายเร็วอย่างนี้เลย หาไม่ได้อีก...แล้ว หาใครได้อย่างไร...พี่ไม่ได้...อีกแล้ว”

“ตาย?”

อะไรกันนี้ นี่แม่ของผมตายแล้วยังงั้นหรือ? ผมไม่เชื่อ ผมยังไม่
อยากเชื่อเลย คุณชิครับ บนเตียงนั้นแม้อยู่นอนหลับตาอยู่นานา ยังไม่เห็น
มีอะไรเปลี่ยนแปลงเลย ผมเอื้อมมือไปจับที่ต้นแขนแม่ ก็ยังอุ่นที่อยู่ ยัง
ไม่ตายหรอกน่า แม่ผมยังไม่ตายสักหน่อย ผมคิดยังงั้น

แต่อีกใจหนึ่ง ก็รู้สึกหวิวๆ หรือจะจริงอย่างอาพูด ไม่รู้ว่าผม
ชอบนางลงที่แขนแม่เมื่อไร มือยังจับแขนแม่อยู่ ขณะนั้น รู้สึกว่ามีมือของ
ใครคนหนึ่งมาลูบหลังผม พ่อเอง ผมร้องขึ้นมาได้คำเดียวว่า

“แม่”

แล้วก็ปล่อย โอ ออกมาดังๆ อย่างไม่อายใคร พี่เชษฐเดินเข้ามา
ยืนอยู่ข้างๆ ผมใกล้ๆ แม่ พ่อเอื้อมมือมาโอบกอดเราไว้ทั้งสองคน แล้ว
ก็ลอบเบาๆ ว่า

“อย่าร้องไห้ลูก นิ่งเสีย แม่เขาไปสบายแล้ว”

“แม่ไปไหน! แม่! แม่จ๋า ให้ชาไปด้วยคน”

ผมร้องออกมาระคนกับเสียงร้องไห้อย่างไม่รู้ตัว

ต่อแต่นั้นไป คงไม่มีใคร หาขนม หาข้าวไว้ให้ผมกินอีกแล้ว

ใครจะคอยเรียกผมให้มาอาบน้ำ กินข้าว เมื่อผมออกไปวิ่งเล่น หรือวิ่งไล่จับผีเสื้อ หรือแมลงปอจนลืมหิว

ใครจะปลุกผมตอนเช้า ถ้าผมนอนตื่นสาย เพราะตอนกลางคืน ม้วนนั่งอ่านหนังสืออยู่จนตึก

ใครจะคอยเตือนให้ผม สี่พัน ล่วงเท่าก่อนเข้านอน

“ซา กลับมาแล้วหรือลูก ทำไมกลับช้านักล่ะ พี่ๆ เขามาถึงบ้าน กันตั้งนานแล้ว เขากินขนมกันหมดแล้วละ ไปไกลที่ไหนมา ฮี”

“ขนมหมด” ไม่จริงหรอก ถ้าแม่อยู่ ขนมต้องไม่หมด แม่จะเก็บไว้ให้ผมเสมอ ใครเขากินอะไร ทำอะไรกันแม่ไม่เคยลืมหืมเลย เพราะแม่จะพูดต่อไปอีกว่า

“ไป รีบไปอาบน้ำ อาบน้ำเสียลูก อาบน้ำเสียก่อนแล้วค่อยมากิน ข้าว หน้าที่าหัวหู คุณได้เสียเมื่อไหร่ ไปเล่นที่ไหนมา ฮี...บ้านนายเตี้ยอีกไซ้ไหมล่ะ แม่บอกแล้วว่า โรงเรียนเลิกแล้วให้รีบกลับมาบ้านก่อนไม่ให้ไปแหวะที่อื่น”

เสียงแม่ตุ๋ว่าไปงั้นเอง แต่แม่รั้งตัวผมเข้าไปใกล้

“ดูหน้าเข้านั้น หน้าเป็นตีนก แม่ดูทีไร ยิ้มทุกที ไม่ต้องมาอวดฟันหลอฉันหรอกยะ พ่อ “คุณหลอ” อีกหน่อยก็เหียนหมดปากเป็นตาแก่หรือท ก็ จะได้ไม่ต้องมีฟันเคี้ยวข้าวกะใครเขา ไป มอมแมมโสโครกไปอาบน้ำเดี๋ยวนี้เสีย”

ผมรีบหุบยิ้ม ทำไมนะ เวลาแม่ตุ้มผม แม่ต้องพูดเรื่องฟันหลอของผมเรื่อย ช่างไม่รู้ใจกันมั่งเลยที่ไม่ชอบ ตั้งคันตุเรื่องหนึ่ง แล้วก็ตุต่อ

ไปอีกเรื่องหนึ่ง ไป ๆ มา ๆ ก็มาลงอีตงเรื่องพันหลอ พันหยื่นหมตปาก
อะไรนี้ทุกทีจนผมทนฟังไม่ได้

ต่อไป ผมไม่ต้องทนอีกแล้ว แต่ผมเพิ่งรู้เกี่ยวเนื่องว่าการที่ถูก
แม่คุณนั้นที่แท้เป็นความสุขอย่างหนึ่ง

เมื่อไรเราขาดเสียงคุณ เราก็ขาดแม่

เมื่อไรเราขาดแม่ เราก็ขาดความสุข

ผมอยากถูกตื้ออีก ผมอยากให้คุณตื้อผมอีก

ผมอยากได้ยินเสียงแม่ อยากให้แม่นั่งคอยผมอยู่ที่ม้าหินใต้ต้น
มะยมหน้าบ้านเวลาผมกลับจากโรงเรียนอีก

เวลาผมอาบน้ำ แม่จะตามเข้าไปดูผม ถ้าผมรีบรดน้ำชู่ แล้วดูสบู่
พรวด – พรวด แต่ที่หน้าอกกับที่ท้อง แม่ก็จะตรงรี่เข้ามา

“ดูสบู่เขาก็ต้องดูให้ทั่ว ๆ ตัวซึ่ลิก นี้อะไรดูอยู่แต่ที่ท้องแห่งเดียว
เห็นไหมนี่ ชีโคล ออกเต็มคอ บั้นข้างได้ซักตัวหนึ่งแล้ว”

แม่พูดไปพลางขัดชีโคลให้ผมไปพลาง ขัดทั้งที่หลังใบหู ซอกคอ
ใต้คาง รังแขนมาข้างหนึ่ง แล้วก็ขัดที่แขนอีกว่าจะแฉกแขนอีกข้างหนึ่งก็
ไม่แฉก ชี้อย่างดูสบู่ตรงขา ตรงหน้าแข้ง ลงไป ขัดชีโคลตรงข้อเท้าอีก
สบู่หมดแม่ก็คว้าสบู่มาฟอกเติม คุณแม่ช่างทำได้รวดเร็วว่องไวเหมือน
เครื่องจักร แต่เวลานั้นตัวผมให้รู้สึกรำคาญเต็มที่แทบจะร้องไห้ เพราะใจ
ผมนั้น นึกเห็นภาพพี่सानกำลังไปคุยอยู่กับพี่เต๋ยแล้ว บ้านนี้คงคุยกัน
ตึงหรือตักตักกัน เพลินไปแล้ว เราซึ่งต้องอาบน้ำอยู่นี้ ไม่เห็นเป็นเรื่องเลย
อาบอยู่ได้ทุกวัน ทุกวัน

แต่เดี๋ยวนี้ ผมอยากฟังแม่พูดอีก ผมรู้เดี๋ยวนีเองว่าที่แม่คุณนั้นแหละ คือ ความสุขอย่างหนึ่ง

จนเราจะรู้คุณค่าของของสิ่งนั้นอย่างแท้จริง ก็ต่อเมื่อของสิ่งนั้นหลุดมือไปเสียแล้ว

ความสุข ไม่จำเป็นต้องอยู่ตรงที่ได้กินขนม ได้วิ่งเล่นตามลำพัง ได้ทำแต่สิ่งที่เราพอใจเท่านั้น

ความสุข อยู่ตรงที่เราไม่มีใครคนหนึ่ง คอยเอาใจใส่เรา คอยดูคอยว่า คอยเตือนเรา ทำให้เรารู้สึกว่าเรามีความสำคัญอยู่อย่างไม่รู้ตัว

ลองเราอยู่ในบ้าน โดยไม่มีใครสนใจในตัวเรา ไม่มีใครหันมามองดูเรา หรือพูดกับเราเลย คุณิเราก็ก็นั่นแหละอย่างหนึ่ง ที่ไม่มีตัวตนอยู่ในโลกนั่นเอง จริงไหม?

ครับ เดี๋ยวนี้ผมรู้แล้ว ผมรู้้อย่างเดียวแต่ว่า ขอให้แม่อยู่กับผมเถอะ แม่จะดู จะเตือน จะตีผมบ้างก็ยังดีกว่าที่ผมไม่มีแม่เลย อย่างนี้

“ผมไม่มีแม่” คำนี้สะเทือนใจนัก ขณะนั้นผมรู้สึกว่ามีอะไรอีกแล้วที่ผมจะต้องการยิ่งกว่าแม่

“แม่ แม่จ๋า ถ้าแม่อยู่ผมจะไม่คือ ไม่รวน ไม่โกล จะว่านอนสอนง่าย เชื่อแม่ทุกคำ จริงๆ ผมขอสัญญาอย่างนี้ จริงๆ โธ่! แม่... ทำไมแม่ต้องตายด้วยล่ะ?”

เวลาผ่านไปอย่างเชื่องช้า ตั้งแต่กลับมาจากโรงพยาบาลวันนั้นแล้ว
ผมรู้สึกหมดความสุขไปทีเดียว

วัน คีน ล่วงไปอย่างไม่มีความหมาย เต็มไปด้วยความวุ่น
วังเวง และดูซึมเซา เหงาเงียบ อย่างบอกไม่ถูก

เดี๋ยวนี้ ใคร ๆ ทักว่าผมไม่ค่อยพูด เวลาผมคิดถึงแม่ ผมมักจะ
ไปยืนมองรูปแม่ที่พ่อใส่กรอบวางไว้บนตู้หนังสือในห้องพ่อ และที่ตู้
หนังสือนั่นเอง ผมได้พบอะไรบางอย่างที่ทำให้ผมสบายใจขึ้น ผมหยิบ
หนังสือในตู้^{นี้}นี้ออกมาอ่านทีละเล่ม ทีละเล่ม จนหมด

พ่อเป็นคนรักหนังสือมาก พ่อชอบสะสมหนังสือดีๆ หนังสือปกแข็ง
ของพ่อ พ่อจะเอามาเก็บไว้ในตู้^{นี้}นี้ เมื่ออ่านจบแล้ว และไม่ว่าหนังสือ
อะไร ๆ พ่อก็เก็บไว้หมด ขอให้มันเป็นหนังสือเถอะ

พ่อชอบอ่านหนังสือก่อนนอน และอ่านอยู่ได้นาน ๆ พ่อบอกว่า
พ่ออ่านหนังสือมาตั้งแต่เด็ก และยังไม่เคยเบื่อเลย

หนังสือของพ่อ ไม่ได้มีอยู่เฉพาะแต่ในตู้^{นี้}เท่านั้น ที่ห้องเก็บของ
มีตู้หนังสืออยู่อีกตั้ง ๓ ใบ ใบใหญ่ ๆ อย่างที่เป็น ๒ ตอน ข้างบนเป็น
บานกระຈก ตอนล่างบานตู้เป็นไม้ และในตู้ทั้งสามใบ^{นี้}นี้ มีหนังสืออยู่
เต็มแน่นเอียดไปหมด มีทั้งหนังสือประเภทรายเดือน รายบักซ์ และเรื่อง
อ่านเล่นมากมาย

เมื่อตอนที่แม่ยังอยู่ แม่เคยเข้ามาเช็คบัญชีและจัดหนังสือในตู้^{นี้}
ทั้งสามใบ^{นี้}น้อย ๆ แม่ยังเคยเรียกผมมาส่งหนังสือให้เลย เพราะตู้ตอนบน

ชั้นสูงกว่าเพื่อนนั้น แม่เออมไม่ถึง ต้องเอาเก้าอี้มาต่อ จึงจะทำความ สะอาดและจัดหนังสือในนั้นได้

ตอนนั้นผมยังไม่ค่อยได้อ่านหนังสืออย่างอื่น นอกจากหนังสือ เรียน ถ้าผมเห็นแม่ตรงเข้ามาจะทำความสะอาดตู้ใบเมื่อไร ผมมักจะ พยายามไม่เดินผ่านมาใกล้ ๆ เพราะกลัวถูกแม่ใช้ แต่แม่ก็ตาไว คล้ายจะรู้ ว่าผมเลียง ฉะนั้น ถ้าเห็นผมผ่านมาแว็บหนึ่งละก็แม่เป็นต้องเรียกทุกทีไป

“มานี่ มานี่ อนุชา มานี่ก่อน อย่าพึ่งไป มาช่วยแม่เดี๋ยวก่อนลูก”

และถ้าเผื่อพ่อเห็นเข้า พ่อก็ต้องเร่งเข้ามาพูดว่า

“จัดของฉันให้ดี ๆ นะ หนังสือพวกนี้มีค่าทางนั้น”

พ่อจะช่วยหยิบหนังสือ เล่มโน้น เล่มนี้ ส่งให้ แม่อยู่สักครูหนึ่ง แล้วพูดไปตัวว่า

“นี่แน่ะ เรื่องสั้นสนุก อ่านแล้ววางไม่ลง อ่านมาแล้วหาเที่ยว แต่ให้ฉันอ่านอีกก็เที่ยว ๆ ก็ได้”

“อ่านช้า ๆ ยังงั้นก็เบื่อเอชิตะคุณ”

“ไม่เบื่อหรอก ไม่เชื่อเธอลองอ่านดูมั่งซิ”

“อนุชา หยิบหนังสือเล่มนั้นส่งมาให้แม่ทีชิลูก”

แม่ชี้มาที่หนังสือเล่มที่พ่อวางไว้ ผมเดินไปหยิบมาส่งให้แม่ดู แม่เอาหนังสือเล่มนั้นวางแยกไว้ต่างหาก แล้วก็ก้มหน้าก้มตาจัดหนังสือ เข้าที่ต่อไป

ผมช่วยหยิบหนังสือส่งให้แม่ เล่มโน้นที เล่มนี้ที จนหมด แม่ ปิดตู้กระจกที่ใส่หนังสือ ถอยออกมายืนดูอย่างพอใจ แล้วก็หันมายิ้มกับผม ถึงตัวผมเข้าไปกอดแล้วเอามือลูบหัวผมอยู่ไปมา

“เหนื่อยไหมลูก มา เราไปกินขนมกัน พี่ๆเขาหายไปไหนกันหมดละ”

แม่จูงมือผมเดินออกไป ไม่ลืมหยิบหนังสือเล่มที่แม่วางแยกไว้ไปด้วย แต่แม่อีกยังไม่มีเวลาอ่านหนังสือเล่มนั้นอยู่ดี เพราะเมื่อแม่ตักขนมให้พวกเรากินกันหมดแล้ว ตัวแม่อีกก็ต้องไปอาบน้ำชำระร่างกาย ผมได้ยินแม่พูดคุยกับตัวเองเบา ๆ เหมือนบ่นพึมพำว่า

“ผมเหมือนสาบเติมที วันนั้นไม่สระเห็นจะไม่ไหว”

คืนนั้น เมื่อผมเข้านอนแล้ว แต่ยังลืมตาโผลงอยู่ในมุ้ง แม่เข้ามายืนอยู่ใกล้ ๆ หอมกลิ่นน้ำอบไทยชื่นใจนัก เมื่อแม่เปิดมุ้งดูผม ผมก็ทำเป็นหลับตานิ่ง แต่ที่เปลือกตากงจะมีอาการขยุกขยิก แม่จึงทักว่า

“ยังไม่หลับอีกวิชา แม่เห็นเข้ามานอนตั้งนานแล้ว หลับเสียสิ พรุ่งนี้จะได้ตื่นเช้า ๆ ไม่งั้นพี่เขาบ่นทุกวันว่าซาทำให้เขาไปโรงเรียนสายกัน”

“นอนดี ๆ ชิลๆ ทำไมต้องเอามือซุกไว้ใต้หมอนด้วยล่ะ ฮี?... ไหน.... คุณอะไรอยู่ใต้หมอนนะ... อ้อ.... ไร... หนังสือเล่มนี้นะ... เอง... แม่เดินหาอยู่เมื่อกี้คิดว่าใครเอาไปไหน ที่แท็กี่ตาซาตัวเองหยิบมา มิน่าละ ถึงยังไม่นอนมัวอ่านหนังสืออยู่นะซี”

“ไม่เอานะ ที่นี่ยาเอาหนังสือเข้ามานอนอ่านในมุ้ง แสงไฟไม่สว่างพอ ตาจะเสีย มัวแต่อ่านหนังสืออ่านเล่น การบ้านทำเสร็จแล้วหรือรานะ หมู่นี้แกอ่านหนังสือใหญ่แล้ว มาส่งมาให้แม่ซิ หนังสือนะ”

“เสร็จแล้วอะ ซาทำเสร็จตั้งแต่ตอนเย็นแล้วละ” ผมรีบตอบตั้ง แต่แม่พูดยังไม่ทันจบ และนั่นเป็นวันแรก ที่ผมอ่านหนังสืออ่านเล่นจบเล่ม

หนังสือเล่มนั้นอ่านเพลิน และสนุกจริงอย่างพ่อกว่า อ่านแล้วรู้สึกเหมือนตัวเราได้ออกท่องเที่ยวไปในโลกอีกโลกหนึ่ง ที่เต็มไปด้วยสิ่งแปลก น่ารู้ น่าฟัง อ่านเท่าไร เท่าไร ก็ไม่รู้จักเบื่อ อยากมีหนังสือไว้อ่านให้เต็มบ้านเลย

“ หลับเสียเถอะลูก ตึกแล้ว ” แม่พูดเบา ๆ แล้วก็ลงจุมพตที่หน้าผากที่หนึ่ง ผมหลับตาและรู้สึกมีความสุขที่สุด

วันคืนอย่างนั้นไม่มีอีกแล้ว

เพราะผมไม่มีแม่เสียแล้ว . . . และ

คืนนี้ . . ผมนอนลืมตาโผล่อย่างเคย มือทั้งสอง ชุกว่าใต้หมอนนอนตะแคงเหงาหงอนหน้ามองตุ่ของฟ้าที่มีมิติดงเยียบสังกัด

ไม่มีดาวอยู่บนฟ้าเลยสักดวง

ความจริง ดาวนั้น มีอยู่บนท้องฟ้า แต่ผมมองไม่เห็นเลย ฟ้าเป็นสีดำสนิท มีเมฆทะมึนลอยต่ำลง ต่ำลงมาทุกที ลมกรรโชกพัดพาพยับหมอก รวมกลุ่มเกาะกันเป็นก้อน ก้อนใหญ่ มหึมา อะไอย่างนั้นแลดูรูปร่างเหมือนคนอ้วนจ้ำม่ำคำมิดหมี ผมมองเห็นเป็นรูปร่างชัด เมื่อฟ้าแถบปลายอยู่บนฟ้า . . . สักครู่ . . . อืดใจเดียว . . . ฟ้าก็ผ่าเปรี้ยงลงมาทันใด เรือนไหน เสทือนไปทั้งหลัง . . .

ผมรีบดึงผ้าห่มคลุมโปง แต่ไม่ลืมหันทำรูไว้หายใจตึง

“ แม่ . . . แม่จ๋า ” ถ้าแม่ยังอยู่ แม่จะเข้ามาดูในห้องลูก ๆ ทุกคนปิดหน้าต่างและห่มผ้าให้ เมื่อมีแม่อยู่ใกล้ ความหนาวหายไปราวปลิดทิ้ง คงเหลือแต่ความอบอุ่น ออกใจใสสว่างเริงว่า

เมื่อยังมีแม่อยู่ ยามร้อนก็ดูจะคลายกลายเป็นเย็นชุ่มฉ่ำ

ยามเจ็บไข้ได้ป่วย แม่เฝ้านอนเฝ้าให้กินยา กินอาหาร น้ำสั
หวานนุ่มของแม่เหมือนจะช่วยให้ความขมของยาเบาบางลง เป็นทั้งน้ำเลี้ยง
ทิพย์ ชะโลมใจ พังแล้ว ยังความสุขให้แทรกซึมในดวงจิตเป็นความสุข
แสนสวยที่หาไม่ได้อีกแล้ว

“ ตึกแล้ว หลับเสียเถะลูก ” เสียงเย็นเพราะจับใจของแม่ที่ผม
ไม่เคยลืมเลย ผมรู้สึกเหมือนมีแม่มายืนอยู่ข้าง ๆ ...

ฝนเท ชู ๆ ลงมา เหมือนฟ้ารั่ว
เสียงทางห้องพ่อ และห้องพี่ ๆ ลูกชนปีตหน้าต่างกัน บึงบ่
คลุมโปงอยู่นานเต็มทีแล้ว ผมรู้สึกอึดอัด และออกอุ่น เห็นจะ
ต้องแฉะผ้าห่ม โผล่จุ่มกยีนออกมาหายใจเสียหน่อย

“ แม่ แม่จ๋า ” ผมร้องเรียกแม่เสียงดังลั่น “ นี่แม่ใช่ไหม มา
ยืนอยู่ข้าง ๆ ซาตรงนี้ ” ผมนึกในใจ

ตาผมไม่ฝาดไปแน่ เพราะแม่มั และเออมมือนมาลูบผมเสียไป
ข้างหลัง มือแม่เย็นเฉียบราวน้ำแข็ง

เป็นไปได้อย่างไรนี้ แม่ของผมเอง แม่มายืนอยู่ที่นี้ ใกล้ ๆ ผม
ตรงนเอง

ผมคงมีมือออกมาจากใต้หมอนโดยแรงและเร็วเพื่อจะจับมือแม่ไว้ ...
หนังสือที่อยู่ใต้หมอนของผมสองเล่ม ก็พลอยหล่นลงมากองอยู่
หน้าเตียงตัวย ผมลืมตาเบิกให้โตขึ้นแล้วขยี้ตาซ้ำ

ไม่มีแม่หรือใคร ยืนอยู่ที่นั่นเลยสักคน ผมเออมมือลงไปหยิบ
หนังสือที่หล่นจากใต้หมอน ... ละอองฝนเปียกหนังสือ

และฝนก็สาตกเข้ามาทางหน้าต่างผมรีบลุกขึ้นปิดหน้าต่าง ลงกลอนแล้วขึ้นเตียง มือถือหนังสือจับสอตเข้าไปไว้ใต้หมอนอย่างเดิม

ใครบอกว่า แม่ย้ายอยู่ข้างๆ?

ใครเห็น? ไม่มีอะไรสักหน่อย นอกจากเสียงฝนตก ชู่ๆ

ไม่มีใครเลย นอกจาก หนังสือสองเล่มใต้หมอนนี้เท่านั้น ที่อยู่เป็นเพื่อนผม

ดีแล้ว พรุ่งนี้ วันอาทิตย์

ฉันจะอ่านเจ้ารวดเดียวให้เข้าใจ

พ่อ ช่างรู้จริง ว่าผมชอบ

“สู้ นายซาไม่ได้ อะไรๆ ก็ไม่เอาทั้งนั้น เทียวไหนก็ไม่เทียว ดูจะเบื่อเสียหมด กินข้าวก็อ่านหนังสือ เข้าห้องน้ำก็อ่านหนังสือ เห็นนายซาที่ไหนเป็นต้องเห็นถือหนังสือติดมือที่นั่น เสียแต่ว่าเอาแต่อ่านอย่างเดียว ถ้ายันจกัตุหนังสือเสียบ้างก็จะดี”

ใครๆ มาพ่อก็ชอบพูดกับเขาอย่างนั้นทุกคน

มีผมลบลคำหนังสือใต้หมอนอยู่ไปมา คิดเรื่องอะไรต่ออะไร เรื่อยเฉื่อยจนมอยหลับไปเมื่อไหร่ ผมก็ไม่รู้ตัว

มีใครเคยเป็นอย่างผมบ้างไหมครับ? ... ผมคิดถึงแม่เหลือเกิน ...

แต่เมื่อคิดถึงแม่ ผมก็ยังสบายใจว่ามีสิ่งหนึ่งที่ช่วยชุบชีวิตประโลมใจ เป็นเพื่อนผมในยามเหงา ช่วยบรรเทาความทุกข์ ให้ผ่อนคลายลงได้อย่างประหลาดแม้จะไม่เหมือนแม่ก็ตาม เพื่อนๆ คงจะทายกันได้ว่า สิ่งนั้นคืออะไร.

ฝึกออกเสียง กับคำใหม่ รู้ปะเนี่ย ฤทธิธรรม....

๑. ฝึกออกเสียง ร

เรารวบรวมเรื่องราวและเรียบเรียงไว้เรียบร้อย
รถเราอ่อนเร่ รอนแรมไปรอบเมืองไทย
ตำราจรรู้อย่างผู้รู้รายอย่างรวบเร็ว
เราเริ่มเร่งรัดพัฒนาอบรมโรงเรียนให้หายรุ่งรังโดยไม่รีรอ
เรือร่วยยามวราไร จงเร่งรีบไป ทารุณหารามารับ

๒. ฝึกออกเสียง คำควบ ร ล

ควบ ร

กรากกรำ	กราบกราน
กรีดกราย	กริ่งเกรง
กรุ่มกรุ่ม	แกรกราก
เกรอะกรัง	กรมเกรี้ยว
กรอบแกรบ	กรียวกราด
กรียวกราว	เกรียงไกร

ควบ ล

กลัปลลอก	กลัปลลาย
กลัดกลุ้ม	กล้ากลืน
แกลั่วกล้า	เกลี้ยงเกล่า
กลมกลืน	กลมกล่อม
กลมเกลียว	กลอดกลิ้ง
ไกล่เกลี้ย	กลากเกลื่อน

คราวญคราง	ครบครัน	คลอเคลีย	คลีคลาย
ครอบครว	ไคร่ครวญ	คลาไคล	คลุกเกล้า
เคร่งครัด	ครึ่งคราว	กลางแคลง	คลอนแคลน
คร่ำครี	ครอบครอง	เคลิบเคลิ้ม	เคลื่อนกล้อย
กรีกกรัน	กรันเกรง	กละคลุ้ง	กลับคล้าย
ครั่นคร้าม	โครมคราม	กลิ้งโคลง	เคลื่อนกลาต

ปรับปรุง	ปรวนแปร	ปลดปล่อย	ปล่อยปละ
ปรุโปร่ง	ปรูดปราด	ปลอมแปลง	แปลกปลอม
เปรียบเปรย	ประปราย	ปลั่งปลั่ง	ปลาบปลื้ม
เปรื่องปราด	โปรตปราน	เปล่าเปลี่ยว	แปลบปลาบ
โปรยปราย	ปราดเปรียว	ปลดเปลื้อง	ปล้นปลอก

พร้อมเพรียง	พร้งพร้อม	พลาตพล้ง	พลิกแพลง
แพรวพราย	พรว่พราว	พลอมเพลม	พลุกพล่าน
พรั่งพราย	พร้งพรุ	พลับพลึง	พลับพลา
เพราะพร้ง	พร้อมเพรา	โพล่พลั	เพลิดเพลิน
พรันพร้ง	แพรงพราย	เพื่องพล้า	พลิกพลั่ว

อันหน้าที่เด็กไทยกล่าวไว้ชัด
จะขอคัดมาให้เห็นเป็นแก่นสาร
หนึ่งรักชาติศาสนาแนวดวงมาน
ภักตึงค์ภูมิบาลแห่งชาติไทย
สองเคารพชนบประเพณี
รักษาไว้เป็นศรีทุกสมัย
สามเชื่อฟังพ่อแม่แนในใจ
ทั้งผู้ปกครองไซ้ครูอาจารย์
สี่พึงมีกิริยาจาสุภาพ
ไม่หยามหยาบว่ามยามกล่าวขาน
ทั้งเคารพผู้ใหญ่ไม่ระราน
ห้าคือการกตัญญูผู้มีคุณ
อีกตอบแทนคุณท่านนัตถิยัง
กตเวทีสิ่งประเสริฐสุนทร
หกพึงมีระเบียบเรียบร้อย
จะเป็นทุนสร้างนิสัยให้ตั้งาม
อีกรู้จักรักษาความสะอาด
อย่าพลลงพลาดส่อนิสัยให้คนหยาม

เจ็ดคอตนมมานะพยายาม
 หมั่นหาความรู้ไว้ได้ชุมชน
 แปลรู้จักรักถนอมอมทรัพย์สิน
 ประหยัดกินประหยัดใช้ให้เกิดผล
 เก้ามีความซื่อสัตย์ไว้ในกมล
 กล้าพูดทำสิ่งที่ตนเห็นว่าดี
 มีน้ำใจนักกีฬาหน้าซม่นัก
 ใครรู้จักชื่นชมสมศักดิ์ศรี
 สิบบำเพ็ญประโยชน์โทษไม่มี
 จิตปรานีช่วยผู้อื่นร้นอุรา
 อีกรักษาของส่วนรวมร่วมกันใช้
 ประโยชน์ยังยืนไปในภายหน้า
 เป็นสมบัติของชาติชั่วกาลปา
 รู้คุณค่าไม่ทำลายให้هلكลาญ
 เหล่าลูกเล็กเด็กไทยในวันนี้
 ทุกคนมีส่วนสร้างไทยสุขไพศาล
 จงร่วมใจกอบกิจจิตเบิกบาน
 จำหน้าที่สิบประการให้ดีเทอดู

เรียบเรียงจาก “หน้าที่ของเด็กไทย”

ธรรมะราชา

เกดลง พานิช. ประพันธ์จากเรื่องเก่า
พนัส สุวรรณบุญย์ เขียนภาพ

เรื่องเก่าเล่ามา มีพระราช ประเทศเปอร์เซีย
ประสูติอยู่นาน สังขารอ่อนเพลีย โรคภัยลามเลีย
ที่ในพระทรวง

สุดความสามารถ แก่โรคพาธ บรรดาแพทย์หลวง
ประชุมปรึกษา หาทางทั้งปวง ด้วยความเป็นห่วง
องค์กษัตริยา

นายแพทย์คนหนึ่ง คิดหาทาง กราบทูลขึ้นว่า
 “มีอยู่ทางเดียว ที่จะเยียวยา ต้องได้เด็กรมา
 อายุสิบสอง

เอาเด็กรมาฆ่า เลือดประสมยา จึงสมใจปอง
 เสวยทันที นี้ควรทดลอง เป็นทางสนอง
 แก่โรคทนต์การ

ถ้ามีเด็กรนั้น ปล่อยไว้นานวัน จักสิ้นชนมายุ
 ภายในสามเดือน อย่าเขินช้านาน โรคกำลังฉาญ
 ขีฟพระราชา”

กษัตริย์ทรงยิน พระโรคจะสิ้น จังทรสสั่งว่า
 “เมื่อกองของเรา เท่ลุกฟ้ามา นาน्हลลมา
 เทียวประกาศไป

มวลท่มทวยราษฎร หากใครสามารถ สละลูกเขาได้
 อายสียสื่อง มอมทองคำให้ แก่แม่พ่อไป
 เป็นสิ่งแทนทด”

เจ้าพนักงาน ส่นองราชโองการ พระผู้ยิ่งยศ
 หกวันเทียมหา ท้วพาราหมต ทวยราษฎรรัตนด
 ไม่สละลูกน้อย

ล่วงกาลต่อมา ลำบากกรรมา พาลคนจ้อย
 แลกเอาทองไป ได้ทรัพย์ใช้สอย ชื่นชมลาภลอย
 รมกลับถิ่นฐาน

ได้มาถึงวัง กษัตริย์ตรัสสั่ง ประชุมข้าราชการ
 ล้วนชั้นผู้ใหญ่ ให้พินิจงาน ว่า "การประหาร
 เด็กรั้วเดียงสา"

ผู้ไม่ทำผิด ทั้งไม่เคยคิด ก็ร้ายนานา
 เป็นผู้สะอาด เราปราศเมตตา กลับสั่งให้ฆ่า
 จะบาปหรือไม่?"

ขุนนางกราบทูล ไปตามข้อมูล ตอนพระทรงชัย
 “ว่าเด็กไร้โทษ เขียมโหดบาบใหญ่ แต่ได้กินไขร์
 มาเพื่อทำยา

รักษาพระองค์ ผู้จักดำรง ปกครองไพร่ฟ้า
 ร่มเย็นเป็นสุข ไร้อภัยอันตราย หากไม่ได้ยา
 จักสิ้นพระชนม์

เหล่าราษฎร ก็เดือดร้อน อาจจะจล
 มาฟันกันตาย เหลือหลายทกัณฑ์ เพื่อจะหลีกพ้น
 เห็นควรประหาร”

เด็กน้อยได้ฟัง จึงหัวเราะดัง เสียงก้องกังวาน
 ขทรงสงสัย ไต่ถามอาการ “หัวเราวิตถาร
 ด้วยเหตุอันใด?”

เด็กทูลตอบถ้อย “พ่อแม่ช้าน้อย จิตโลกเป็นใหญ่
 ควรจักรักลูก พันผูกหัวใจ กลับรับทองไม่
 แลกขัณฑ์กตณ

ขุนนางปรึกษา ก็จะมีมา น้าพี่เหตผล
 หวังพึ่งพระองค์ ทรงเมตตาคล คงจะสังคน

ให้ดประหาร

แต่อนิจจา องค์พระราชา ไม่เอ็นโองการ
 เพราะทรงอาลัย ในพระชนมมาน มากกว่าส่งสาร
 วิตช้าน้อย”

ลำดับถ้อยตรึงแกล้งใจ ตกลงพระทัย
ตรัสแก่นางทันที

“ถึงเราฆ่าเด็กครั้งนี้ หากรอดชีวิต
ด้วยกลิ่นโลหิตประสมยา

ไขว่จกอยุ่คำฟ้า เมื่อถึงเวลา
ก็ต้องลงลงดับชนม์

เราฆ่าเพื่อธรรมนานวัน จนถึงกาลนั้น
จะมิให้เสียคลองธรรม

เราจะไม่ทำบาปกรรม แม้ใครจะจำ
กระหน่ำถึงชีวิตวาย

จงเบิกเพรฉ่ำพรรณราย เงินทองระกาย
ทำขวัญเด็กให้ชื่นชม

แล้วพาเด็กคั่นนาค พ่อแม่ร่วมมัย
ได้พบลูกน้อยกลอยใจ”

เกิดมตัสจรรยัทันใด พระวิรคภายใน
พลันลดบรรเทาเบาบาง

ทรงสบายทั่วพระสรพวงค์ หทัยใส่สละวาง
ปกครองไพร่ฟ้าเปรมปรีดี.

พระบรมรูป ในปราสาทพระเทพบิดร

ศรันถ สรีระ

ปราสาทพระเทพบิดร อยู่ในเขตวัดพระศรีรัตนศาสดาราม (วัดพระแก้ว) อันเป็นวัดซึ่งอยู่ภายในกำแพงชั้นนอกของพระบรมมหาราชวัง ผู้ที่จะเข้าไปยังวัดพระแก้วโดยผ่านประตูสวัสดิโสภณซึ่งอยู่ตรงกันข้ามกับกระทรวงกลาโหม จะเห็นปราสาทพระเทพบิดรอยู่เบื้องหน้า พระอุโบสถ ซึ่งประดิษฐานพระแก้วมรกตอยู่ทางด้านซ้ายของปราสาทแห่งนี้

คำถามคำตอบเรื่องนี้เกิดจากคำสนทนาจริง ระหว่างผู้เขียนกับศิษย์ซึ่งเป็นนักเรียนชั้นมัธยม

คำถาม พระบรมรูปพระเจ้าแผ่นดินแห่งราชวงศ์จักรีซึ่งประดิษฐานอยู่ในปราสาทพระเทพบิดรนั้นสร้างขึ้นเมื่อใด สร้างพร้อมกันหมดหรือสร้างองค์ใดก่อน

คำตอบ สร้างขึ้นเมื่อ พ.ศ. ๒๔๑๔ รัชกาลพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ ๕) สร้างพร้อมกัน ๔ องค์ คือ รัชกาลที่ ๑ ถึง รัชกาลที่ ๔

คำถาม เมื่อสร้างพระบรมรูปเป็นระยะเวลาห่างจากที่พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกสวรรคตถึง ๖๒ ปี และในสมัยนั้นไม่มีภาพถ่าย ภาพเขียน จะทราบได้อย่างไรว่าเหมือนพระองค์จริง

คำตอบ บังเอิญมีผู้ซึ่งมีอายุยืนคืออายุระหว่าง ๗๐-๘๐ ปี อยู่บ้าง คนเหล่านั้นได้ทันเห็นสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกอย่างใกล้ชิดรวม ๔ ท่าน เป็นชาย ๓ หญิง ๑ ได้มาช่วยอธิบายลักษณะให้ช่างปั้นหุ่นทราบถึงลักษณะที่ใกล้เคียงต่อความจริง ท่านเหล่านั้นคือ

๑. พระภิกษุ ได้แก่ สมเด็จพระพุฒาจารย์ (โต) คือ สมเด็จฯ วัดระฆัง
๒. ข้าราชการ ได้แก่ เจ้าพระยาสุธรรมมนตรี ต้นสกุล บุรณศิริ
๓. ข้าราชการ ได้แก่ เจ้าพระยาธรรมาธิกรณาธิบดี สกุล สนธิรัตน์
๔. เจ้าฝ่ายใน ได้แก่ พระองค์เจ้าหญิงปุก พระราชธิดาของพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย

สำหรับคนที่เคยเห็นพระองค์รัชกาลที่ ๒ รัชกาลที่ ๓ และรัชกาลที่ ๔ ยังมีชีวิตอยู่เป็นจำนวนมาก จึงไม่ลำบากที่จะหาตัวบุคคลมาช่วยอธิบายให้ช่างปั้นพระบรมรูปทำให้ใกล้เคียงกับความเป็นจริง

คำถาม ได้ยินมาว่าพระบรมรูปพระเจ้าแผ่นดินที่กล่าวมาแล้วแต่เดิมประดิษฐานอยู่ที่อื่น แล้วย้ายมาที่ปราสาทพระเทพบิดรภายหลังจริงหรือไม่

คำตอบ เมื่อสร้างครั้งแรกพร้อมกัน ๔ องค์ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้า (รัชกาลที่ ๕) ได้นำไปประดิษฐานไว้ที่พระที่นั่งดุสิตมหาปราสาทมุขตะวันออก ต่อมาอีก ๓ ปี ตรงกับ พ.ศ. ๒๔๑๗ จึงเปลี่ยนที่ไปประดิษฐานที่พระที่นั่งสุทไธสวรรยปราสาท (อยู่บนกำแพงพระบรมมหาราชวัง ทางด้านกระทรวงการต่างประเทศ) ครั้นถึง พ.ศ. ๒๔๒๕ ซึ่งตรงกับปีซึ่งมีงานสมโภชกรุงเทพฯ มีอายุครบ ๑๐๐ ปี พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว มีพระราชปรารภว่าควรจะนำพระบรมรูปไปประดิษฐานในพระมหาปราสาทที่ใหญ่โตสมพระเกียรติ จึงโปรดเกล้าฯ ให้ย้ายไปประดิษฐานในพระที่นั่งวิมาลย์มหาปราสาท ซึ่งเป็นมหาปราสาท ๕ ยอด และสร้างขึ้นในรัชกาลของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว

ครั้นกาลเวลาล่วงมาถึงรัชกาลพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว พระที่นั่งไกล่เคียงพระที่นั่งวิมาลย์มหาปราสาททรุดโทรมลงมาก บางองค์ก็ต้องรื้อลงทำให้บริเวณไกล่

เคียงไม่รงคงามพอที่จะประกอบพระราชพิธีใหญ่ได้ พระบาท-
สมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวจึงโปรดเกล้าฯ ให้ย้ายพระบรมรูป
๕ องค์ (สร้างเพิ่มในรัชกาลที่ ๖ อีก ๑ องค์) ไปประดิษฐาน
ยังปราสาทพระเทพบิดร เมื่อวันที่ ๖ เมษายน พ.ศ. ๒๔๖๑

คำถาม วันจักรี หมายถึงวันที่มีความสำคัญอย่างไร และเกี่ยวข้องกับ
การถวายบังคมพระบรมรูปอดีตมหากษัตริย์อย่างไร

คำตอบ วันจักรี คือวันที่คล้ายวันซึ่งสมเด็จพระยามหากษัตริย์ศึกยก
กองทัพกลับจากการปราบจลาจลที่ประเทศกัมพูชากลับมาถึง
กรุงธนบุรีแล้วได้รับอัญเชิญให้เสด็จขึ้นครองราชสมบัติ พระบาท
สมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวมีพระราชดำริว่า วันนั้นเป็นวัน
มงคลของพระราชวงศ์จักรี จึงควรที่จะตั้งการพระราชพิธีถวาย
บังคมพระบรมรูปอดีตมหากษัตริย์

คำถาม ปราสาทพระเทพบิดรได้สร้างมาก่อนหรือเพิ่งสร้างเมื่อประดิษฐาน
พระบรมรูป

คำตอบ ปราสาทพระเทพบิดรสร้างมาแล้วในรัชกาลที่ ๔ แต่มีนามว่า
พระพุทธปรารักษ์ปราสาท พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว
ทรงเปลี่ยนนามใหม่เป็นปราสาทพระเทพบิดร

คำถาม เหตุใดจึงเรียกอดีตพระมหากษัตริย์ว่าพระเทพบิดร

คำตอบ ไม่มีคำอธิบายอย่างแจ่มแจ้ง แต่มีตัวอย่างในสมัยกรุงศรีอยุธยา
 ว่าเคยเรียกเทวรูป ซึ่งสร้างแทนพระองค์ พระรามธิบดีที่ ๑
 (พระเจ้าอู่ทอง) ว่าพระเทพบิดร ตามคติโบราณ มักจะสร้าง
 เทวรูป, พระโพธิสัตว์ หรือพระพุทธรูปแทนพระองค์พระเจ้า
 แผ่นดิน ซึ่งสวรรคตแล้วเช่น ในสมัยรัตนโกสินทร์ ก็มี
 พระพุทธรูป ซึ่งมีพระนามว่าพระพุทธรยอดฟ้าจุฬาโลก และ
 พระพุทธเลิศหล้านภาลัย

คำถาม พระบรมรูปรัชกาลที่ ๕ รัชกาลที่ ๖ รัชกาลที่ ๗ และรัชกาลที่
 ๘ สร้างขึ้นเมื่อใด

คำตอบ พระบรมรูปของอดีตพระมหากษัตริย์สร้างในรัชกาลต่อมาคราวละ
 หนึ่งองค์ สร้างพร้อมกัน ๔ องค์ แต่เพียงคราวแรกเท่านั้น

ความสำคัญของ การแข่งม้ากรอก...

สลาย โรชนสีไร.

เด็ก ๆ คงจะเคยเห็นคนแก่ชานาคคุณตา คุณปู่ เล่นหมากรุกกัน และลงได้เล่นแล้วจะไม่ค่อยลุดไปจากที่นั่งเล่นง่าย ๆ เราคงจะเคยได้ยินเสียงหัวเราะอย่างสนุกสนาน หรือบางครั้งก็จะได้ยินเสียงว่า “รุก” จังลั่น และนานเข้าก็จะมีคนมาล้อมวงดูกันเป็นกลุ่มใหญ่ แสดงว่าสนุกสนานมาก

กีฬาหมากรุกนี้ชาวเปอร์เซียเป็นคนคิดขึ้น ตัวหมากรุกของแต่ละฝ่าย จะมี ชุน โคน ม้า เรือ เม็ด และ เบี้ย การเล่นก็ตั้งตัวหมากรุกทั้งสองฝ่าย แล้วเดินไปตามตารางบนกระดาน ตามกฎเกณฑ์ที่ได้กำหนดไว้

คงจะไม่มีผู้เล่นคนใดสังเกตว่าตารางหมากรุกบนแผ่นกระดานนี้มีทั้งสี่มุมรวมกันก็ตา แต่เด็ก ๆ ควรจะลองนับดู ตารางนี้มีแถวสแปดตา และมีแปดแถว นับได้หกสิบสี่ตา

มีเรื่องเก่าเล่ากันว่า ครึ่งกระโน้นหลายพันปีล่วงมาแล้ว สมัยที่กีฬาหมากรุกกำลังแพร่หลายใหม่ ๆ กษัตริย์เปอร์เซียพระองค์หนึ่งมีความสนพระทัยในกีฬานี้และโปรดปรานมาก จึงทรงคิดที่จะประทานรางวัลแก่ผู้

คึกคักที่พระองค์ทรงโปรดปรานมากนัก จึงรับสั่งให้ชายคนนั้นคิดขึ้นเข้า
มาเฝ้าแล้วรับสั่งว่า

“เจ้าได้คึกคักพามากรุกขึ้นเป็นที่ถูกใจเรานัก เราอยากจะตอบแทน
บุญคุณเจ้า จึงจะให้ทุกสิ่งที่เจ้าขอและไม่เกินไปนัก”

“พระอาชญาไม่พ้นเกล้าฯ พระเจ้าข้า” ชายคนนั้นตอบ “เป็นพระ
กรุณายังแล้วพระเจ้าข้า ข้าพระเจ้าจะทูลขอแต่เพียง ข้าวสาลีเมล็ดหนึ่งต่อ
ตารางหมากกรุกตาที่หนึ่ง สองเมล็ดต่อตารางหมากกรุกตารางที่สอง และสี่เมล็ด
ต่อตารางที่สาม แปดเมล็ดต่อตารางที่สี่ สิบหกเมล็ดต่อตารางที่ห้า และ
สามสิบสองเมล็ดต่อตารางที่หก เรื่อยไปจนครบตารางที่หกสิบสี่พระเจ้าข้า”

พระเจ้าเปอร์เซียพระองค์นั้นทรงคิดในพระทัยว่า “เจ้าหมอนี้ ไม่
ยากฉลาดเท่าที่มันจะคิดหมากกรุกมาให้เราเล่น เราจะให้มันทุกอย่างถ้าหากมัน
จะขอมากกว่านี้ กะอีข้าวสาลีเพียงเท่านี้ เรานิดที่ที่จะให้” จึงโปรดบัญชา
ให้ทวงข้าวสาลีให้ชายคนนั้น

เด็ก ๆ คงจะเคยได้ยินคำว่า ข้าวสาลี เขาเอามาทำขนมปังจนทุก
วันนี้ และคงจะคิดเหมือนพระเจ้าแผ่นดินเปอร์เซียพระองค์นั้นว่าชายคน
นี้ขอรางวัลทั้งที่ช่างทูลขออน้อยเหลือเกิน

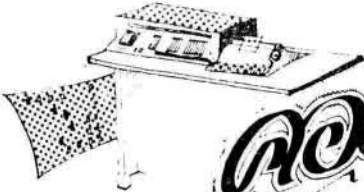
แต่ ปรากฏว่า กว่าที่จะทวงข้าวสาลีได้เท่าจำนวนที่ชายคนนั้นขอ
ท้องพระคลังของพระเจ้าเปอร์เซียก็คงจะไม่มีข้าวให้ทวง เพราะเมื่อคิดกัน
แล้ว จำนวนที่ขอในตาที่หกสิบสี่นั้น จะต้องรวมข้าวจากที่ทุกประเทศผลิต
ทุกปีนานถึงร้อยปีก็ยังไม่ได้ข้าวเท่าจำนวนที่ขอ

ในเรื่องไม่ได้บอกว่า พระเจ้าเปอร์เซียพระองค์นั้นทรงแก้ไข
ประการใด อาจจะทรงสั่งให้ประหารชีวิตชายเจ้าเล่ห์คนนั้นเสียก็ได้ เพราะ
พระองค์ไม่สามารถที่จะทรงปฏิบัติได้ตามสัญญา

เด็ก ๆ ลองคิดสิว่า ชาวที่ต้องการเป็นรางวัลสำหรับชายคนนั้น
ต้องเป็นจำนวนมากมายเพียงใด

ตารางที่หนึ่ง	มีชาวสาลี	๑	เมล็ด
ตารางที่สอง	„	๒	„
ตารางที่สาม	„	๔	„
ตารางที่สี่	„	๘	„
ตารางที่ห้า	„	๑๖	„
ตารางที่หก	„	๓๒	„
ฯลฯ			

เฉพาะตารางที่หกสิบสี่ได้คิดกันแล้วว่า เป็นจำนวนกว่า ๕,๑๘๐,
๐๐๐,๐๐๐,๐๐๐,๐๐๐,๐๐๐ เมล็ด หรือถ้าเด็ก ๆ เคยเรียนเลขคณิตสูงขึ้นไป
ก็จะทราบว่าจำนวนนั้นคือ $2^{๒๗}$ เบนอนุกรมจำนวนชนิดหนึ่ง นักภาพออก
ใหม่ว่า เพียงแต่ตาที่ ๖๔ ตาเดียวเป็นข้าวเท่าไร.

คอมพิวเตอร์

สมาคม วิทยาศาสตร์

เย็นวันหนึ่งขณะที่ข้าพเจ้ากำลังนั่งอ่านหนังสือพิมพ์รายวันอยู่ ลูกชายคนโตของข้าพเจ้าก็เข้ามานั่งใกล้ ๆ แล้วถามว่า “คุณพ่อครับ คอมพิวเตอร์นั้นคืออะไรครับ เมื่อวานนี้ผมดูหนังทีวีได้ยินคนหนึ่งพูดถึงคอมพิวเตอร์ ”

“อะไรนะลูก พ่อฟังไม่ถนัด ”

“คอมพิวเตอร์ครับ ”

คอมพิวเตอร์ ข้าพเจ้าคิดในใจ เด็กสมัยนี้รู้จักคำว่าคอมพิวเตอร์แล้วหรือ ลูกชายข้าพเจ้าอายุแค่ ๑๒ ขวบเท่านั้นเอง ดูช่างสนใจกับทุกสิ่งทุกอย่างที่พบเห็นรอบ ๆ ตัวเขาอยู่เสมอ ชอบซักถามเรื่องโน้นเรื่องนี้อยู่เป็นประจำ เมื่อวานนี้ก็ถามว่า “ชาติไหนจะได้เหรียญทองโอลิมปิกมากที่สุด จะนำไปทอปปัญหาชิงรางวัลทางโทรทัศน์ ” ข้าพเจ้าก็ต้องถามกลับไ้ว่า “แล้วลูกคิดว่าชาติไหนล่ะที่จะได้มากที่สุด ” “อเมริกาซิครับ เอ... หรือรัสเซีย ผมก็ไม่แน่ใจครับ อาจจะโต้เถียงกันทั้ง ๒ ชาติกระมังครับ ” ผมจำได้ว่า ๒ ชาตินี้เก่งมากทางวิทยาศาสตร์ เคยส่งยานไปดวงจันทร์ได้แล้ว แต่อเมริกาส่งคนไปเดินบนดวงจันทร์ก่อน รัสเซียยังไม่ได้ส่งคนไปเลยครับ อเมริกาก็น่าจะแข่งกีฬาชนะรัสเซียด้วยซิครับ “ไม่แน่นะรอกลูก ” เอาไว้

การแข่งขันจบลงเสียก่อนแล้วลูกก็จะเห็นเองตอนนั้นลูกก็ลองนึกหาเหตุผลดูก็แล้วกันว่าชาติไหนควรจะชนะ คอยติดตามข่าวหนังสือพิมพ์ วิทยูและโทรทัศน์ไปเรื่อย ๆ นะลูก แล้วก็จับบันทึกเอาไว้เสมอ ๆ ว่าชนะนี้ชาติไหนได้เหรียญทองเท่าไรแล้ว แล้วนำมาเปรียบเทียบกัน ทำเช่นนั้นทุกวัน จะทำให้เราเดาเหตุการณ์ล่วงหน้าได้ใกล้เคียงที่สุด การจับบันทึกแล้วนำมาเปรียบเทียบกัน เพื่อเดาเหตุการณ์ข้างหน้านั้นก็เป็วิธีการอย่างหนึ่งของนักวิทยาศาสตร์ ”

“เฮละ ลูกคอยฟังให้ดิ้นะ พ่อจะเล่าเรื่องคอมพิวเตอร์ให้ฟังย่อ ๆ เมื่อลูกฟังจบแล้วก็ลองคิดดูนะว่าคอมพิวเตอร์นั้นฉลาดหรือโง่ มีสมองหรือไม่ แล้วที่เขาเรียกกันว่าสมองกลนั้นถูกต้องหรือยัง หรือควรจะมีชื่อเรียกเป็นอย่างอื่น ”

“ในสมัยโบราณมนุษย์รู้จักนับ หนึ่ง สอง สาม หรือมากกว่าก็เพียงเล็กน้อย ต่อมาเมื่อมีความเจริญมากขึ้น ก็นับได้ถึงสิบ เรื่อย ๆ ไปเป็น ร้อย พัน หมื่น แสน ล้าน เป็นต้น ”

“ในขณะที่มนุษย์รู้จักนับก็รู้จักเขียนสัญลักษณ์แทนจำนวนเลข มีการคิดคำนวณ มีการบวก ลบ คูณ หาร เรื่อย ๆ ไป ”

“เครื่องมืออย่างหนึ่งที่มนุษย์คิดขึ้นเพื่อใช้ช่วยคิดเลขก็คือ... ลูกรู้ไหมว่าอะไร ”

“นึกไม่ออกครับ ” ลูกเคยเห็นไหมเวลาไปที่ร้านขายของบางแห่งเขามีเครื่องคิดเลขแบบกดปุ่มและมีกระดาษยาว ๆ ออกมาแผ่นหนึ่งมีจำนวนตัวเลขบอกราคาที่เราซื้อของอยู่ที่กระดาษแผ่นนั้น นั่นเป็นเครื่องคิดเลข

อย่างหนึ่ง ร้านเล็ก ๆ บางร้านเขามีเครื่องคิดเลขอีกแบบหนึ่งเป็นกรอบไม้
สี่เหลี่ยมภายในกรอบไม้มีแท่งไม้กลม ๆ วางเรียงกันอยู่และในแท่งไม้มี
ลูกกลม ๆ เล็ก ๆ คล้าย ๆ ลูกบ๊วยสอดอยู่เรียงกันเป็นแถว ๆ เวลาคิดเลขเขา
ก็ใช้นิ้วตีลูกกลม ๆ นั้นไป ๆ มา ๆ ประเดี๋ยวเดียวคนขายก็จะบอกเราว่าราคา
ของที่ซื้อทั้งหมดเป็นเงินเท่าไรนี่ก็ออกหรือยังละลูก “อ้อ ลูกคิดใช้ไหม
ครับ” “ถูกแล้ว ลูกคิดคือเครื่องคิดเลขที่เก่าแก่ที่สุดอย่างหนึ่งที่มนุษย์
คิดขึ้น ลูกคิดนี้ชาวอียิปต์เป็นผู้คิดขึ้นก่อน ต่อมาจึงมีใช้กันในประเทศจีน
เกาหลีและประเทศญี่ปุ่น ผู้ที่มีความชำนาญมาก ๆ สามารถคิดเลขด้วย
ลูกคิดได้รวดเร็วมาก”

“คอมพิวเตอร์ก็คล้าย ๆ เครื่องคิดเลขนั่นเอง แต่มีความสามารถมาก
กว่าเครื่องคิดเลขมากมายนัก เราอาจพูดได้อีกอย่างหนึ่งว่าเครื่องคอมพิวเตอร์
คือ เครื่องคิดเลขอัตโนมัติมันนั่นเอง ฟังดูแล้วคล้ายกับว่ามันสามารถคิดได้
ด้วยตัวของมันเอง ที่จริงแล้วมนุษย์เราต้องเขียนคำสั่งเอาไว้ล่วงหน้า แล้ว
ใส่คำสั่งนี้เข้าไปในเครื่องคอมพิวเตอร์ เครื่องก็จะคิดคำนวณออกมาให้เรา
ตามที่เราสั่งไว้ได้โดยอัตโนมัติและอย่างรวดเร็วมาก

“หลักการอย่างย่อ ๆ ของเครื่องคอมพิวเตอร์ก็ง่าย ๆ ไม่มีอะไร
ยุ่งยากสลับซับซ้อนเลย ที่ยุ่งยากสลับซับซ้อนนั้น คือ วงจรอิเล็กทรอนิกส์
ภายในเท่านั้นเองที่มีมากมายเต็มไปหมด เครื่องคอมพิวเตอร์เครื่องหนึ่งมี
ชิ้นส่วนประกอบหลายหมื่นชิ้น”

“เครื่องคอมพิวเตอร์ที่เขาใช้กันอยู่โดยทั่ว ๆ ไปนั้นมีสองแบบ
แบบที่นิยมใช้กันมากที่สุดคือ แบบดิจิทัลคอมพิวเตอร์ เป็นแบบที่ใช้

หลักการนับในการคำนวณ อีกแบบหนึ่งไม่ค่อยนิยมใช้กันนัก ใช้หลักการวัดในการคำนวณเหมือนไม้บรรทัดที่เราใช้วัดความยาวของเส้นตรง

องค์ประกอบที่สำคัญของคอมพิวเตอร์มีอยู่ห้าหน่วยด้วยกัน

หน่วยที่หนึ่ง คือ หน่วยรับข้อมูล หน่วยนี้เป็นหน่วยที่คอยรับคำสั่งและรายละเอียดต่างๆที่เราต้องการจะสั่งให้คอมพิวเตอร์ทำงาน เปรียบเหมือนตาและหูของเราในละลูก เรามีตาไว้ดูสิ่งต่างๆ ไว้อ่านหนังสือ มีหูไว้ฟังเสียงต่างๆ หรือคอยฟังคำสั่งของครู หน่วยนี้ของเครื่องคอมพิวเตอร์ก็จะมีเครื่องสำหรับอ่านคำสั่ง เวลาเราจะสั่งคอมพิวเตอร์เราไม่ใช่พูดกัน เราต้องสั่งด้วยรหัสพิเศษ ซึ่งเครื่องคอมพิวเตอร์อ่านแล้วเข้าใจ โดยทั่วไปแล้วคำสั่งและข้อมูลหรือข้อความต่าง ๆ ที่เราสั่งคอมพิวเตอร์จะใช้วิธีพิมพ์ติดด้วยเครื่องพิมพ์ดีดพิเศษ ใช้บัตรเจาะรู ใช้ม้วนแถบกระดาษเจาะรู ใช้แถบแม่เหล็กหรือที่ชอบเรียกกันว่าเทปแม่เหล็กก็ได้ เมื่ออ่านรหัสต่างๆ เหล่านี้แล้วก็จะส่งต่อไปเก็บไว้ในหน่วยเก็บหรือจะเรียกว่าธนาคารก็คงจะได้

หน่วยที่สอง คือ หน่วยเก็บหรือหน่วยความจำ หน่วยนี้เปรียบเหมือนสมองที่เกี่ยวกับความจำของคนเรา เมื่อเครื่องคอมพิวเตอร์อ่านคำสั่งหรือข้อมูลแล้ว ก็จะส่งคำสั่งหรือข้อมูลเหล่านั้นไปเก็บไว้ที่ธนาคารแห่งความจำ ซึ่งอาจจะเป็นแบบม้วนเทปแม่เหล็กหรือจานแม่เหล็กคล้ายๆ จานเสียงหรือแบบอื่น ๆ ก็ได้

“คุณพ่อครับ หน่วยเก็บนั้นผมจะเปรียบเทียบกับสมุดจดวิชาต่างๆ ที่ผมเรียนที่โรงเรียนได้ไหมครับ ผมคิดว่าเวลาคุณครูสอนผมเกี่ยวกับเรื่อง

ต่าง ๆ ผมกลัวว่าจะจำไม่ได้ทั้งหมดก็จดเอาไว้ในสมุด เวลาผมอยากเรียนรู้ก็เปิดออกมาดู ”

“ ได้ซิลู ” เอาละทีนี้ถึงหน่วยสำคัญที่สุดแล้ว คือหน่วยที่สาม หรือหน่วยควบคุม หน่วยนี้เปรียบเหมือนหัวใจและสมองของเครื่องคอมพิวเตอร์ทีเดียว หน่วยนี้จะทำหน้าที่ควบคุมการทำงานของเครื่องคอมพิวเตอร์ทั้งหมดทั้งด้านการอ่านคำสั่ง การอ่านจำนวนเลข การเก็บคำสั่ง การเลือกคำสั่งมาปฏิบัติตามลำดับก่อนหลัง การเลือกเรียกข้อมูลต่าง ๆ ที่เก็บไว้มาคิดคำนวณ ตลอดจนการพิมพ์คำตอบที่คำนวณเสร็จแล้ว ”

“ อีกหน่วยหนึ่งคือ หน่วยที่สี่ซึ่งก็เปรียบเหมือนสมองของเครื่องด้วยเช่นกัน หน่วยนี้คือ หน่วยคำนวณ หน่วยนี้ทำหน้าที่ด้านการคิดคำนวณทั้งหมดตามคำสั่งซึ่งเก็บเอาไว้แล้วที่หน่วยเก็บ ”

“ หน่วยสุดท้าย คือหน่วยให้คำตอบ คำตอบที่ได้จากการคำนวณทุกชนิดจะมาปรากฏให้เราเห็นที่หน่วยนี้ คำตอบ จะออกมาทางเครื่องพิมพ์ที่ติดอัตโนมัติประจำเครื่อง หน่วยนี้จะดูคล้ายกระดาษคำตอบที่ลูกส่งครู เวลาทำงานตามที่ครูสั่ง ”

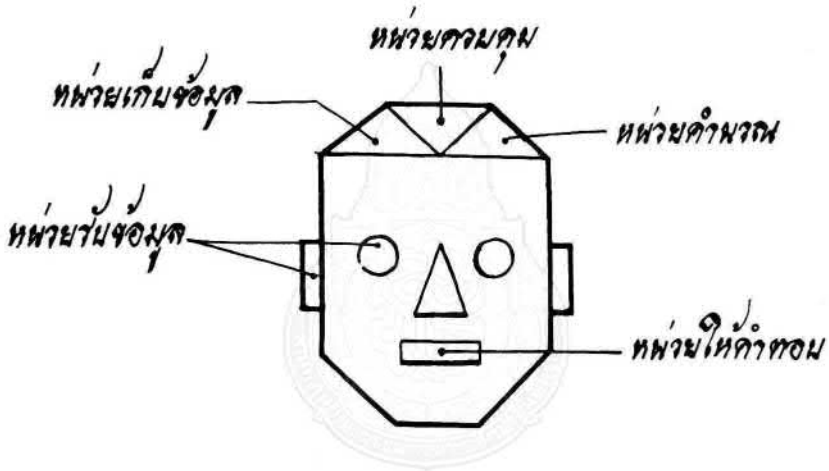
“ ลูกคงจะเห็นแล้วว่า เครื่องคอมพิวเตอร์นั้นทำงานอย่างมีระเบียบและไปตามลำดับขั้นที่คนสั่งให้มันทำ การทำงานของเครื่องคอมพิวเตอร์ตั้งแต่หน่วยรับข้อมูลไปจนถึงหน่วยให้คำตอบนั้นรวดเร็วมาก ใช้เวลาไม่กีนาที ยิ่งเวลาที่ใช้ในการคิดคำนวณนั้นถ้าเป็นคำตอบง่าย ๆ จะใช้เวลาเป็นวินาทีเท่านั้นเอง ”

“คนส่วนมากมักคิดกันว่า คอมพิวเตอร์คือสมองกลที่เฉลียวฉลาดมากที่สุด ใช้ควบคุมการเดินทางของมนุษย์ไปลงดวงจันทร์ได้อย่างราบรื่นหลายครั้งหลายหน ใช้ในการคิดบัญชีต่างๆ ได้อย่างถูกต้องแม่นยำ และรวดเร็ว ใช้ตรวจโรคแทนหมอก็ได้ ใช้ตรวจข้อสอบก็ได้ แต่ที่จริงแล้ว คอมพิวเตอร์ไม่มีสมอง คิดด้วยตัวของมันเองก็ไม่ได้ การที่คอมพิวเตอร์คิดคำนวณได้นั้นเป็นเพราะมีคนสั่งให้คิดตามแบบที่คนเขียนคำสั่งได้เขียนสั่งเอาไว้”

“คุณพ่อครับ ผมจะสั่งคอมพิวเตอร์ให้คิดเลขให้ผมบ้างได้ไหมครับ”

“ก็ได้ แต่ถ้านูกลอยากจะสั่งให้คอมพิวเตอร์ทำงาน ลูกจะต้องเขียนคำสั่งให้ถูกต้องเสียก่อน ลูกต้องเรียนหนังสือให้มีความรู้สูงขึ้น อย่างน้อยก็ควรจบมหาวิทยาลัยได้ปริญญาตรีเสียก่อน หรือไม่ลูกก็อาจจะเรียนตอนอยู่มหาวิทยาลัยชั้นปีที่ ๓ หรือปีที่ ๔ บางแห่งที่มีการสอน วิธีเขียนคำสั่งให้เครื่องคอมพิวเตอร์ทำงานนั้นจะไม่ใช่คำสั่งแบบธรรมดา เช่น “คอมพิวเตอร์ช่วยคิดเลขข้อ ๓ ให้หน่อยซิครับ ผมคิดไม่ออก” เป็นต้น คำสั่งที่จะสั่งเครื่องคอมพิวเตอร์นั้นต้องใช้ภาษาพิเศษ เช่น ฟอแทรน เขียนเป็นภาษาอังกฤษว่า FORTRAN หรือโคบอล (COBOL) เป็นต้น คนที่เขียนคำสั่งนั้นเราเรียกว่า โปรแกรมเมอร์ โปรแกรมเมอร์นี้แหละคือ คนหนึ่งของเครื่องคอมพิวเตอร์ ที่จริงแล้วการที่จะควบคุมให้คอมพิวเตอร์ทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุดนั้นต้องประกอบด้วยคนอีกมากมาย

หลายฝ่าย ช่วยกันคิด ช่วยกันทำ เรื่องราวต่าง ๆ เกี่ยวกับคอมพิวเตอร์มีมากมายสลับซับซ้อนนัก ที่พ่อเล่าให้ฟังนี้เป็นเพียงเรื่องย่อ ๆ เกี่ยวกับหลักเบื้องต้นเท่านั้นเอง ตอนนั้นก็ตกเล้าวนอนดึกว่าลูก พรุ่งนี้จะได้ตื่นแต่เช้า รีบไปโรงเรียน ขยันเรียนหนังสือจะได้เป็นคนเฉลียวฉลาด”

เพลงเพลง

ประสิทธิ์ นวลวิวัฒน์
รวบรวม....

นางสิงห์

คำร้อง สมภพ จันทรประภา

ทำนองและประสานเสียง ชลห่มุ ชลานุเคราะห์

นางสิงห์	ยิ่งยศ	ยิ่งยศ	ในแนวป่า
ใจคอ	แกลั่วกล้า	แกลั่วกล้า	ตามวิสัย
รักเลี้ยงลูก	รักผัว	ตั้งดวงใจ	
ยามมีภัย	เข้าบ้อง	โดยฉับพลัน	
หญิงไทย	ใจกล้า	ใจกล้า	กว่านางสิงห์
ไม่ยอมนิ่ง	ให้ใคร	ให้ใคร	มาช่วยฉวย
จะเป็นไร	ก็เป็น	ไปด้วยกัน	
ถึงมอดม้วย	ชีวิต	ก็ตามที่	

ดรุณ ดรุณี

เนื้อร้อง และ ทำนอง รุสปะนีย์ นาครทรรพ

เราดรุณ ดรุณี
เรมาร้องเพลงกังวาน
ถิ่นเราอยู่สุขสบาย
ทุกทิวาและราตรี
มองทางไควโลเพลินตา
สวยและสดกอกไม้ทุกพันธุ์
สกุณาร้องเพลงลอยมา
แสนสนุกท่ามกลางมวล

รื่นฤดีเริงระบำสำราญ
ขับประสานดนตรี
อันตรายไม่มีมาย้าย
เนาถิ่นนี้รื่นเริง
ดูทองฟ้างามครัน
ส่งกลิ่นนอบอวล
ฟุ้งไฟระย้าชวน
พวกเราล้วนสำราญ.

เพลงกรกฎกริณี

เนื้อร้อง และ ทำนอง รุสปะนีย์ นาครทรรพ..

เรา ดรุณ ดรุณี เรมาร้องเพลงกังวาน ถิ่นเราอยู่สุขสบาย ทุกทิวาและราตรี มองทางไควโลเพลินตา สวยและสดกอกไม้ทุกพันธุ์ สกุณาร้องเพลงลอยมา แสนสนุกท่ามกลางมวล รื่นฤดีเริงระบำสำราญ ขับประสานดนตรี อันตรายไม่มีมาย้าย เนาถิ่นนี้รื่นเริง ดูทองฟ้างามครัน ส่งกลิ่นนอบอวล ฟุ้งไฟระย้าชวน พวกเราล้วนสำราญ.

รักกันไว้เถิด

คำร้อง

นคร ถนอมทรัพย์

จังหวัดสงขลา

ทำนอง

เพลงปลุกใจชนะเลิศแผ่นเสียงทองคำพระราชทาน ๓ รางวัล

(ร้องหมู่) รักกันไว้เถิด เราเกิดร่วมแดนไทย
 จะเกิดภาคไหน ๆ ก็ไทยด้วยกัน
 เชื้อสายประเพณี ไม่มีขีดชั้น
 เกิดได้ตรงไทยนั้น ปวงชนทุกคนคือไทย
 (ร้องซ้ำในท่อนสุดท้าย ๓ ครั้ง)

(ร้องเดี่ยว) (๑) ท้องถิ่นแหลมทอง เหมือนท้องของแม่
 เกิดดินเดียวกันแท้ เหมือนแม่เดียวกันไซ้ไหม
 ยามฉันมองตาคุณ อบอุ่นดวงใจ
 เห็นสายเลือดไทยในสายตา บอกสายสัมพันธ์

หมู่

(ร้องเดี่ยว)	(๒) ทะเลแสนงาม	ในน้ำมีปลา
	พืชพันธุ์ดินดารา	ไร่นารวงทองไสว
	สินทรัพย์มีเกลื่อนกล่น	บรรพชนให้ไว้
	เราลูกหลานไทย	จงร่วมใจรักษาให้มั่น

หมู่
หมู่

(ร้องเดี่ยว)	(๓) แผลมทองโสภา	ด้วยบารมี
	ปกเกล้าเหล่าไทยนี้	ร่มเย็นเป็นศรีผ่องใส
	ใครคิดบังอาห่มัน	ถิ่นทอง – องค์ไท่
	เราพร้อมพลใจ	บ่อดินไทยและองค์ราชันย์

(หมู่)
หมู่

1
1164. 55555555
พระราชนิพนธ์ 3 ทวีส

รักก็ฟ้าก็ติด

คำร้อง - ชำนาญ
เรียบเรียง - ชำนาญ

Introduction

Chords and notes visible in the score:

- Staff 1: F, A^b dim
- Staff 2: F, C7, F, B^b, F
- Staff 3: F (intro), 4, 4, 4, 4, C7
- Staff 4: F, D7, Gm7
- Staff 5: C7, F, F7, B^b
- Staff 6: B^bm6, F, Gm7, C7, F, B^b, F
- Staff 7: F (intro), C7
- Staff 8: F, D7, Gm7
- Staff 9: C7, F, F7, B^b
- Staff 10: B^bm6, F, Gm7, C7, F, B^b, F
- Staff 11: F, Gm7, C7, 1. F B^b F, 2. F F9, FINE

นคร ดอนทรพณ์

มด

ทำนอง เอ๋ สุนทรสนาน

คำร้อง “ศยาม”

มดเอ๋ยเจ้ามดหมู่
มิดิตเกรงกริ่ง หวงแหนรังยั้ง
ถึงเล็กกว่าก็แกร่ง
ล้วนน่าใจมั่น แม่ช่างยงห้วน
ใครกรายมาถึงรัง
กลมเกลียวจริงนะนี่
แมดขี้แยมดนั้น
พร้อมพรกกันเข้า รักษาเรือนเหยา

หาญชาญสู้ทุกสิ่ง
เหนือกว่าสิ่งใดนั้น
แข็งแรงเร็วชวนพรั่น
มีประจัญเจ้าน
พร้อมพรพรั่งสู้ศึกไม่หนี
มีควรที่ดูเบา
แล้วจำนงเสีย
ของเราเข้าเถิดหนา.

พิมพ์ที่โรงพิมพ์ ส. การพิมพ์ ๙๓/๑ ถนนนครสวรรค์ นครหลวง ฯ โทร. ๘๔๒๘๓
 นางปรางค์ เดชชัย ผู้พิมพ์ผู้โฆษณา ๒๕๑๖

วันกำหนดส่ง

Date due

[illegible]

▷81

3

(A. 4)

5478

1107A

5478

